

**Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University
Aurangabad (Maharashtra) India 431004**

Re Accredited "A" Grade by NAAC

63

Perspective Plan (2019-20 to 2023-24)

Update With

Plan for Academic Year 2022-2023

महत्वाची सुचना

सर्व संलग्नीत महाविद्यालयांना/ परिसंस्थांना / संस्थांना माहेडच्या बैठकीत झालेल्या निर्णयानुसार सुचित करण्यात येते की, बृहत आराखडयानुसार शैक्षणिक वर्ष २०२२-२०२३ करिता नवीन महाविद्यालय, नवीन विषय, अभ्यास पाठ्यक्रम, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी व सॅटेलाईट सेंटर इत्यादी बाबतचे प्रस्ताव ऑनलाईन सादर करावेत. या व्यातिरिक्त ठिकाणांसाठी प्रस्ताव सादर करु नये, असे प्रस्ताव सादर केल्यास ते अमान्य ठरविण्यात येतील.

छत्रपती श्री. शिवाजी महाराज

भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

M.A., Ph.D., D.Sc. (London), LL.D. (Columbia), D.Lit., Barister-at-law

PERSPECTIVE PLAN 2022-23

AN APPEAL

Dr Babasaheb Ambedkar Marathwada University has completed 63 years of its service to the field of higher education and societal reformation as envisaged by Dr Babasaheb Ambedkar. We are at the threshold of celebrating our Diamond jubilee next year i.e 2023. In this year we look back at our humble beginning in 1958 and the ideas of Dr Ambedkar for changes in society through world class education. We have been successful in delivering our mite, but need much to be done for transforming the society as envisioned by Dr. Babasaheb Ambedkar.

In this fast changing world with full of competition in all sphere, this university is holding its bastion and fulfilling its mission and visions as visualized by great luminaries of this region. With changes in all over education system, simply to equip them to accept the challenges of future, the Government of India have come up with large scale reforms in education by introducing skill development as armour for selfemployment. Government of India's mission of make in India, skill development, smart cities mission has its bearing on us and the University is confident to accept these challenges.

In area of skill development we started Deen Dayal Upadhyay Center for Knowledge Acquisition and Up gradation of Skilled Human Abilities and Livelihood (**KAUSHAL**), Abbreviated as Deen Dayal Upadhyay Kausal Kendra;s. We are among the first to introduce B.Voc and M.Voc curriculum. We intent disseminate this centers to other districts and in rural colleges. In fast changing scenarios of this city, due to Delhi Mumbai Industrial Corridor, we are preparing ourselves to be pioneer citizens with an ability to transforming our cities plan and. We also would like to impart skill development to our younger generations and boosting their confidence to take up responsibilities in the recognized areas for make in India products.

I appeal to all University Department and educational societies, to accept the paradigm shift in coming year's education pattern. I wish we all strive to work hard in this direction and prepare ourselves to accept the challenges to fulfill the aspiration of parents, students and stakeholders of university. Please note that this perspective plan is an mirror towards developing self employment curriculum. So you are requested to go though this perspective plan and apply for these courses as mentioned in perspective plan of Dr Babasaheb Ambedkar Marathwada University for applying.

**Professor Pramod Yeole
Vice-Chancellor
Dr Babasaheb Ambedkar
Marathwada University,
Aurangabad**

डॉ. बायासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद	
	
नैन्द समितीतके "अ" इर्जा प्राप्त	
जाहिर प्रगटन	
<p>मा. चुलांगुर महोदयानी दिलोल्या बारेशनुसार या जाहिर प्रगटनाद्वारे डॉ. बायासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद कार्यक्रमातील सर्वे रसेप्रियत महाविद्यालये, महाविद्यालयाचे व्यवस्थापन, शैक्षणिक संरथा व परिसंरथा यांना बळविद्यालय गेते यांनी, महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ कलम ७६ अनव्याप्ते महाराष्ट्र शास्त्र विद्यालय एकूण १२ स्वतंत्रविद्युत दिलोल्या गाव्यानुसार नीविन महाविद्यालयावरिता प्रस्ताव मापविवात येत आहे तरोच महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ कलम १०१ (०१) ते (०३) अन्वये विहित केल्यानुसार पात्र तंत्रान्वीत महाविद्यालयाकडून विस्तारीकरणा अंतर्गत विषयावाह, अभ्यासांगमवाळ, तुकडीवाढ व विद्याशाखावाढ करिता दिनांक ३०-०४-२०२३ पर्यंत कायांलवीन येणेत ऑनलाईन प्रणालीद्वारे विहित देलेल्या प्रक्रियेनुसार www.bamu.ac.in या संकेतसंख्यावर अर्ज मापविवात येत आहे.</p>	
विद्यापीठ प्राप्तीण, औरंगाबाद. संदर्भ क्र. सं०/ संलग्न/एआरडब्ल्यू/२०२१-२२ १२ ५० दिनांक : २५ एप्रिल, २०२२.]] स्वाक्षरिता/- चुलांगुर डॉ. बायासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.

Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University

Aurangabad – 431 004, Maharashtra, India

NACC Re-accredited 'A' Grade

Office PBX : (0240) 24033900/400

Office Tele : (0240) 2403218 / 2403223

Affiliation: (0240) 2403118/119/115

Web Site : www.bamu.ac.in

<http://bamua.digitaluniversity.ac>

स्थापना वर्ष : १९५८

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

मराठवाडा विद्यापीठ

औरंगाबाद- ४३१ ००४, महाराष्ट्र, भारत

नंक समितीतर्फे 'अ' दर्जा प्राप्त

Office : Academic Section

कार्यालय :- शैक्षणिक विभाग (संलग्नीकरण)

शैक्षणिक वर्ष २०२२-२०२३ करिता प्रस्तावित नविन महाविद्यालय, विषयवाढ, अभ्यासक्रमवाढ, तुकडीवाढ व विद्याशाखावाढ तसेच सॅटलाईट केंद्रा बाबतचे प्रस्ताव सादर करणे संदर्भात निर्देश / सुचना :

- १) महाराष्ट्र शासनाने अध्यादेश ३४ अन्वये निर्गमित केलेले अध्यादेश दिनांक १९ एप्रिल, २०२२ प्रमाणे महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ सुधारित कलम १०९ पोट कलम ३ मध्ये केलेल्या दुरुस्तीनुसार विस्तारीकरणा अंतर्गत विषयवाढ, अभ्यासक्रमवाढ, तुकडीवाढ, विद्याशाखावाढ तसेच प्रस्तावित नविन महाविद्यालयाबाबतचे प्रस्ताव महाराष्ट्र शासनाने मंजूर केलेल्या बृहत आराखडयानुसार ऑनलाईनद्वारे दिनांक ३० एप्रिल, २०२२ पर्यंत प्रस्ताव सादर करणे आवश्यक आहे.
- २) प्रस्तुत प्रकरणी अध्यादेश-१५१, १५२ व १५२A अन्वये विहित केल्यानुसार सर्व संबंधित संस्था / महाविद्यालयांनी शुल्काचा भरणा ऑनलाईन / ऑफलाईन / डी. डी. द्वारे विहित केलेल्या प्रक्रियेनुसार प्रस्तावासोबत सादर करणे आवश्यक आहे.
- ३) विद्यापीठाने दिनांक १६ सप्टेंबर, २०२० रोजी प्रसिद्ध केलेल्या अध्यादेश-१५१, १५२ व १५२A अन्वये विहित केल्यानुसार प्रस्तावित नवीन महाविद्यालय, विस्तारीकरणा अंतर्गत विषयवाढ, अभ्यासक्रमवाढ, तुकडीवाढ, विद्याशाखावाढ व सॅटलाईट केंद्रसाठी विहित शुल्कासह सादर केलेल्या प्रस्तावा प्रकरणी विद्यापीठाने शासनास सकारात्मक किंवा नकारात्मक कोणतीही शिफारस केल्यास सर्व संबंधित अर्जदार शैक्षणिक संस्थांना प्रक्रिया शुल्क परत /Refund मिळणार नाही, याचीही कृपया नोंद घेण्यात यावी.
- ४) प्रस्तुत प्रकरणी अर्जदार शैक्षणिक संस्थांनी विद्यापीठाच्या युनिक विभागामार्फत पुरविण्यात येणाऱ्या Link द्वारे विहित प्रक्रिया शुल्क राष्ट्रीयकृत बँकेमार्फत RTGS / NEFT द्वारे जमा करून प्रस्तावासोबत अधिकृत दस्तऐवज विद्यापीठास सादर करणे आवश्यक आहे.
- ५) नविन प्रस्तावित महाविद्यालयासाठी शासनाने विहित केलेला परिशिष्ठ 'अ' मध्ये प्रस्ताव सादर करणे आवश्यक असून महानगरपालिका क्षेत्रामध्ये अद्यायावत इमारत व संपूर्ण भौतिक सुविधेसह अर्धा एकर महाविद्यालयाची जागा असणे आवश्यक आहे. नगरपालिका क्षेत्राअंतर्गत एक एकर व ग्रामपंचायत / ग्रामीण क्षेत्रासाठी जमिनीबाबत तीन एककर जागा संस्थेच्या स्वतःच्या मालकीची किंवा अधिकृत रजिस्टर भाडेपट्टा प्रस्तावासोबत जोडणे आवश्यक आहे.
- ६) नविन प्रस्तावित महाविद्यालयाच्या प्रस्तावासोबत पारंपारिक महाविद्यालयासाठी रुपये ७ लाख व विधी महाविद्यालयासाठी रुपये १५ लाखाचे राष्ट्रीयकृत शेडयूल बँकेमध्ये किमान पाच वर्षासाठी विद्यापीठ व संस्थेच्या नावे संयुक्त मुदत ठेव (एफ.डी.) प्रस्तावासोबत सादर करणे आवश्यक आहे.

- ७) मा. उच्च न्यायालय मुंबई खंडपीठ, औरंगाबाद यांनी केलेल्या निर्णयानुसार एकाच संस्थेचे विविध महाविद्यालय किंवा एकापेक्षा जास्त नविन प्रस्तावित महाविद्यालयासाठी संस्थेने अर्ज केल्यास महाविद्यालय निहाय मुद्दा क्र. (४) अन्वये विनिर्धिष्ठीत केल्यानुसार प्रस्तावासोबत स्वतंत्र एफ.डी. सादर करणे आवश्यक आहे.
- ८) महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ कलम १०८ व शासन निर्णय दि. १५-०९-२०१७ अन्वये विहित केलेल्या भौतिक / पायाभूत सुविधा संबंधित नविन प्रस्तावित महाविद्यालयाकडे असणे आवश्यक आहे.
- ९) शासन निर्णय दिनांक १५-०९-२०१७ अन्वये विहित केल्यानुसार अस्तित्वात असलेल्या महाविद्यालयाच्या संस्थेस नविन महाविद्यालयासाठी प्रस्ताव सादर करावयाचे असल्यास जून्या महाविद्यालयाचे नेंक मुल्यांकन /पुनर्मुल्यांकन झाल्याशिवाय सर्व संबंधित संस्थेने नविन प्रस्तावित महाविद्यालयाचे प्रस्ताव ग्राह्य घरण्यात येणार नाही.
- १०) महाराष्ट्र शासनाने दिनांक २२ एप्रिल, २०२२ रोजी निर्गमित केलेल्या शासन निर्णयानुसार मान्य केलेल्या बृहत आराखडयाप्रमाणे शहर / गाव निहाय निश्चित करण्यात आलेले बिंदू बृहत आराखडा तयार करतांना शासनाने निर्देशित केलेल्या मार्गदर्शक सुचनांचे काटेकोर पालन करून मंजूर स्थळ बिंदू सदरील बृहत आराखडयामध्ये कायम करणे किंवा वगळणे याबाबत विद्यापीठ प्राधीकरणाचा अंतिम निर्णय सर्व संबंधितांना लागू राहील तसेच उक्त प्रकरणी मा. न्यायालयामध्ये याचिका दाखल झाल्यास तद्दनुषंगाने मा. न्यायालयाचा निर्णय सुधा सर्व संबंधितांना लागू राहील, याचीही कृपया नोंद घेण्यात यावी.
- ११) प्रस्तुत प्रकरणी एन.सी.टी.ई., ए.आय.सी.टी.ई., बार कॉन्सिल ऑफ इंडिया, कॉन्सिल ऑफ फार्मसी, कॉन्सिल ऑफ आर्किटेकचर इत्यादी व तत्सम केंद्रीय प्राधीकरणांतर्गत येणाऱ्या अभ्यासक्रमासाठी सदरील प्राधीकरणाची मान्यता असल्याशिवाजी सर्व संबंधित संस्थांना सदरील अभ्यासक्रमाचे महाविद्यालय सुरु करता येणार नाही तसेच बृहत आराखडयानुसार सर्व संबंधित संस्था / परिसंस्थांनी विद्यापीठास तसेच सदरील केंद्रीय प्राधीकरणास विहित केलेल्या नियमानुसार अर्ज सादर करणे आवश्यक राहील.
- १२) महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ कलम १०९ (४) (क) व शासन निर्णय दि. १३-०९-२०१७ अन्वये विहित केल्यानुसार अस्तित्वात असलेल्या महाविद्यालयांनी खालीलप्रमाणे विनिर्धिष्ठित करण्यात आलेल्या अटी / शर्तीनुसार विषयवाढ, अभ्यासक्रमवाढ, तुकडीवाढ व विद्याशाखावाढ साठी प्रस्ताव प्रपत्र “ब” नुसार सादर करणे आवश्यक आहे.
 - a) महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ कलम १०९ (६) अन्वये विहित केल्यानुसार विस्तारीकरणांतर्गत वाढीव अभ्यासक्रमासाठी प्रस्ताव सादर करणाऱ्या महाविद्यालयाचे नेंक मुल्यांकन / पुनर्मुल्यांकन झाल्याशिवाय प्रस्ताव स्विकारण्यात येणार नाही तसेच सर्व संबंधित महाविद्यालयांचे प्रस्ताव महाराष्ट्र शासनाकडे शिफारशित करण्यात येणार नाही, याची कृपया नोंद घेण्यात यावी.
 - b) शासन निर्णय दिनांक १३ सप्टेंबर, २०१७ अन्वये विहित केल्यानुसार विस्तारीकरणांतर्गत महाविद्यालय निहाय स्वतंत्रपणे वाढीव अभ्यासक्रमासाठी रुपये ५ लाख, वाढीव विषयासाठी रुपये २ लाख, वाढीव विद्याशाखेसाठी रुपये ५ लाख व वाढीव तुकडीसाठी रुपये ३ लाखचे मुदत ठेव / एफ.डी. राष्ट्रीयकृत बँकेचे विद्यापीठ व संस्थेच्या संयुक्त नावे प्रस्तावासोबत सादर करणे आवश्यक आहे.
 - c) शासन निर्णय दिनांक १३ सप्टेंबर, २०१७ अन्वये विहित केल्यानुसार संबंधित महाविद्यालयाकडे अद्ययावत इमारत, भौतिक पायाभूत सुविधा, नियमित प्राचार्यांची नियुक्ती, नियमित अध्यापक व अध्यापिकेतर कर्मचाऱ्यासह संपूर्ण सुविधा संबंधित महाविद्यालयाकडे असणे आवश्यक आहे.

- d) महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ कलम ४ (क) व शासन निर्णय दिनांक १८ सप्टेंबर, २०२० अन्वये विहित केल्यानुसार सॅटलाईट केंद्रासाठी परिशिष्ठ ''अ'' व ''ब'' नुसार प्रस्ताव सादर करणे आवश्यक आहे.
- e) सॅटलाईट केंद्रासाठी प्रस्ताव सादर केलेल्या संस्थेने मुळ महाविद्यालयापासून २०० कि.मी. त्रिजेच्या परिसरात व अपवादात्मक परिस्थितीमध्ये ३०० कि.मी. च्या परिघात प्रस्ताव सादर करण्यास अनुज्ञेय राहील.
- f) सॅटलाईट केंद्रासाठी प्रस्ताव सादर करणाऱ्या संस्थांनी सदरील शासन निर्णयामध्ये विहित केल्यानुसार रूपये ५ लाखाचा एफ.डी., स्वतःची अर्धा एकर जागा किंवा अधिकृत भाडेपट्टा व किमान ३ हजार चौरस फुट इमारत बांधकाम बाबतचे दस्ताऐवज विविध भौतिक सुविधेसह अस्तित्वात असलेल्या महाविद्यालयाच्या बाबतीत जून्या महाविद्यालयाचे नंक मुल्यांकन बाबतच्या दस्ताऐवजासह प्रस्ताव सादर करणे आवश्यक आहे.
- १३) प्रस्तुत प्रकरणी बृहत आराखडा, सॅटलाईट केंद्र तसेच विस्तारीकरणाअंतर्गत वाढीव अभ्यासक्रमासाठी यापूढे शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेले शासन निर्णय सर्व संबंधितांना लागू राहील, याचीही कृपया नोंद घेण्यात यावी.
- १४) महाराष्ट्र शासनाने निर्धारित केलेला शैक्षणिक वर्ष २०२२-२०२३ साठी निश्चित करण्यात आलेल्या स्थळबिंदू बाहेरिल ठिकाणासाठी संस्था / परिसंस्थांकडून अर्ज स्विकारले जाणार नाही किंवा तदूअनुषंगाने महाराष्ट्र शासनाकडे प्रस्तावांची शिफारस करण्यात येणार नाही तसेच तदूअनुषंगाने नियमबाबाह्य प्रस्ताव सुधा स्विकारण्यात येणार नाही, याचीही कृपया नोंद घेण्यात यावी.

स्वाक्षरित/-

कुलसचिव

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
औरंगाबाद.

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार

वर्ष ८, अंक १५]

मंगळवार, एप्रिल १९, २०२२/चैत्र २९, शके १९४४

[पृष्ठे ६, किंमत : रुपये २३.००

असाधारण क्रमांक ३६

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम.

अनुक्रमणिका

सन २०२२ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ३४.— महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ यात आणखी सुधारणा करण्यासाठी अधिनियम.

पृष्ठे
१-६

दिनांक १२ एप्रिल २०२२ रोजी माननीय राज्यपालांनी संमती दिलेला महाराष्ट्र विधानमंडळाचा पुढील अधिनियम माहितीसाठी, याद्वारे, प्रसिद्ध करण्यात येत आहे.

सतिश वाघोले,
प्रभारी सचिव (विधि विधान),
महाराष्ट्र शासन,
विधि व न्याय विभाग.

सन २०२२ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ३४.

(मा. राज्यपालांची संमती मिळाल्यानंतर “महाराष्ट्र शासन राजपत्रात” दिनांक १९ एप्रिल २०२२ रोजी प्रथम प्रसिद्ध केलेला अधिनियम.)

महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ यात आणखी सुधारणा करण्यासाठी अधिनियम.

१०१७ चा ज्याअर्थी, यात यापुढे दिलेल्या प्रयोजनांसाठी, महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ यात आणखी सुधारणा करणे इष्ट आहे ; त्याअर्थी, भारतीय गणराज्याच्या त्र्याहत्तराव्या वर्षी, याद्वारे, पुढील अधिनियम करण्यात येत आहे :—

१. या अधिनियमास, महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (सुधारणा) अधिनियम, २०२२, असे म्हणावे. संक्षिप्त नाव.

- सन २०१७ चा
महाराष्ट्र
अधिनियम क्रमांक
५ याच्या कलम २
ची सुधारणा.
२. महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ (यात यापुढे ज्याचा निर्देश, “मुख्य अधिनियम” २०१७ चा
महा. ६.
असा केला आहे) याच्या कलम २ मध्ये,—
- (क) खंड (६३) ऐवजी, पुढील खंड दाखल करण्यात येईल :—
- “(६३) “विद्यापीठ” याचा अर्थ, अनुसूची क व अनुसूची ख यांमध्ये, नमूद केलेल्या सार्वजनिक विद्यापीठांपैकी कोणतेही विद्यापीठ, असा आहे ;” ;
- (ख) खंड (६४) मधील, “अनुसूचीमध्ये” या मजकुराऐवजी “अनुसूची क मध्ये” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.
- सन २०१७ चा
महाराष्ट्र
अधिनियम क्रमांक
५ याच्या कलम ३
ची सुधारणा.
३. मुख्य अधिनियमाच्या कलम ३ मध्ये,—
- (क) “अनुसूची” हा मजकूर, जेथे जेथे आला असेल तेथे तेथे, त्याऐवजी, “अनुसूची क” हा मजकूर, त्याच्या व्याकरणिक फेरफारांसह, दाखल करण्यात येईल ;
- (ख) पोट-कलम (६) ऐवजी, पुढील पोट-कलम दाखल करण्यात येईल :—
- “(६) या अधिनियमामध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरीही,—
- (क) अनुसूची ख च्या भाग एकच्या स्तंभ (१) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेले प्रत्येक विद्यमान २०२२ चा समूह विद्यापीठ, महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (सुधारणा) अधिनियम, २०२२ याच्या प्रारंभाच्या गहा. ३४. दिनांकापूर्वी, ज्या दिनांकापासून ते घटित केलेले आहे त्या दिनांकापासून, उक्त भागाच्या स्तंभ (२) व (३) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेले अग्रणी महाविद्यालय किंवा परिसंस्था आणि घटक महाविद्यालये किंवा परिसंस्था यांचा समावेश असणारे सार्वजनिक विद्यापीठ असेल आणि ते या अधिनियमान्वये घटित करण्यात आले असल्याचे मानण्यात येईल ;
- (ख) राज्य शासनास, राजपत्रातील अधिसूचनेद्वारे,—
- (एक) केंद्र सरकारद्वारे निर्धारित केलेल्या अशा मानकांची किंवा निकषांची पूर्तता करणारी आणि शासनाने वेळोवेळी निर्धारित केलेल्या अटी व शर्तीचे अनुपालन करणारी, शासकीय महाविद्यालये किंवा शासकीय परिसंस्था किंवा शासकीय अनुदानित महाविद्यालये किंवा शासकीय अनुदानित परिसंस्था यांच्या समूहाचा समावेश असणारे समूह विद्यापीठ घटित करता येईल, आणि त्यात, अशा विद्यापीठाचे अग्रणी महाविद्यालय किंवा परिसंस्था व घटक महाविद्यालये किंवा परिसंस्था विनिर्दिष्ट करता येतील ;
- (दोन) अनुसूची ख च्या भाग एक मधील, किंवा यथास्थिति, भाग दोन मधील, समूह विद्यापीठाशी संबंधित असणाऱ्या आवश्यक नोंदीची सुधारणा करता येईल किंवा ती समाविष्ट करता येईल ; आणि त्यानंतर, उक्त अनुसूचीमध्ये त्यानुसार सुधारणा करण्यात आली असल्याचे मानले जाईल ;
- (तीन) अशा समूह विद्यापीठामध्ये, अधिसूचनेमध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात येतील अशा विद्यापीठ प्राधिकरणांचा समावेश असेल आणि ते, अधिसूचनेमध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात येतील अशा, विद्यापीठाच्या अधिकारांचा वापर करील व अशी कार्य पार पाडील अशी तरतूद करता येईल ;
- (चार) अधिसूचनेमध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात येईल त्याप्रमाणे, राज्य शासनाता आवश्यक वाटतील अशा इतर पूरक, आनुषंगिक व परिणामस्वरूप तरतुदी करता येतील अशी तरतूद करता येईल :
- परंतु, अशी प्रत्येक अधिसूचना, ती काढल्यानंतर, शक्य तितक्या लवकर, राज्य विधानमंडळाच्या प्रत्येक सभागृहासमोर ठेवण्यात येईल.”.

४. मुख्य अधिनियमाच्या कलम ६ मध्ये, पोट-कलम (१) मधील, “अनुसूचीत” या मजकुराएवजी, सन २०१७ चा
“अनुसूची के मध्ये” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.

महाराष्ट्र
अधिनियम क्रमांक
६ याच्या कलम ६
ची सुधारणा.

५. मुख्य अधिनियमाच्या कलम १०९ मध्ये,—
(१) पोट-कलम (३) मधील,—

(एक) खंड (घ) मधील, दुसरे व तिसरे परंतुक आणि त्याखालील तक्ता वगळण्यात येईल ; १०९ ची सुधारणा.

(दोन) खंड (च) मधील, तिसरे परंतुक वगळण्यात येईल ;

(तीन) खंड (छ) मधील, दुसऱ्या परंतुकाएवजी, पुढील परंतुक व तक्ता दाखल करण्यात येईल :—

“ परंतु अणावी असे की, २०२२-२०२३ या शैक्षणिक वर्षासाठी, उच्च शिक्षणाचे नवीन महाविद्यालय किंवा परिसंस्था सुरु करण्यासाठी इरादा पत्र मागण्याचे, अधिष्ठाता मंडळाद्वारे अर्जाची छाननी करण्याचे व ते राज्य शासनाकडे पाठविण्याचे, राज्य शासनाकडून इरादापत्र देण्याचे, अनुपालन अहवालाची छाननी करण्याचे व तो राज्य शासनाकडे पाठविण्याचे आणि राज्य शासनाकडून अंतिम मान्यता देण्याचे दिनांक वाढविण्याच्या दृष्टीने, खाली दिलेल्या तक्त्याच्या स्तंभ (२) मध्ये निर्दिष्ट केलेला दिवस किंवा दिनांक हे, उक्त तक्त्याच्या स्तंभ (३) मध्ये तरतूद केल्याप्रमाणे वाचण्यात येतील :—

तक्ता

खंड (१)	विद्यमान तरतुदीमध्ये तरतूद केलेला दिवस किंवा दिनांक (२)	२०२२-२३ या शैक्षणिक वर्षासाठी तरतूद केलेला दिवस किंवा दिनांक (३)
(क)	ज्या वर्षी इरादा पत्र मागवले असेल त्या वर्षाच्या अगोदरच्या वर्षाच्या सप्टेंबर महिन्याच्या शेवटच्या दिवसापूर्वी.	३० एप्रिल २०२२ रोजी किंवा त्यापूर्वी.
(ग)	ज्या वर्षी असा अर्ज विद्यापीठात्ता प्राप्त झाला असेल त्या वर्षाच्या ३१ नोव्हेंबर रोजी किंवा त्यापूर्वी.	३१ मे २०२२ रोजी किंवा त्यापूर्वी.
(घ)	विद्यापीठाच्या शिफारशीनंतर, लगतनंतरच्या वर्षाच्या ३१ जानेवारी रोजी किंवा त्यापूर्वी.	१५ जुलै २०२२ रोजी किंवा त्यापूर्वी.
(च)	ज्या महिन्यामध्ये अनुपालन अहवाल प्राप्त झाला असेल त्या महिन्याच्या १ मे रोजी किंवा त्यापूर्वी.	३१ जुलै २०२२ रोजी किंवा त्यापूर्वी.
(छ)	ज्या वर्षी नवीन महाविद्यालये किंवा परिसंस्था सुरु करण्याचे प्रस्तावित केले आहे त्या वर्षाच्या १५ जून रोजी किंवा त्यापूर्वी.”;	१७ ऑगस्ट २०२२ रोजी किंवा त्यापूर्वी.”;

(२) पोट-कलम (४) मधील,—

(एक) खंड (क) मधील, परंतुक वगळण्यात येईल;

(दोन) खंड (घ) मधील, दुसऱ्या परंतुकाएवजी, पुढील परंतुक व तक्ता दाखल करण्यात येईल :—

“परंतु आणखी असे की, २०२२-२३ या शैक्षणिक वर्षासाठी, नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, इत्यादी सुरु करण्यासाठी परवानगी मागण्याचा अर्ज करण्याचे, अधिष्ठाता मंडळांद्वारे अर्जाची छाननी करण्याचे आणि तो राज्य शासनाकडे पाठविण्याचे आणि राज्य शासनाकडून परवानगी देण्याचे दिनांक बाढविण्याच्या दृष्टीने, खाली दिलेल्या तक्त्याच्या स्तंभ (२) मध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे, पोट-कलम (४) च्या खंड (क), (ग) व (घ) मध्ये निर्दिष्ट केलेला दिवस किंवा दिनांक हे, उक्त तक्त्याच्या स्तंभ (३) मध्ये तरतूद केल्याप्रमाणे वाचण्यात येतील :—

तक्ता

खंड (१)	विद्यमान तरतुदीमध्ये तरतूद केलेला दिवस किंवा दिनांक (२)	२०२२-२३ या शैक्षणिक वर्षासाठी तरतूद केलेला दिवस व दिनांक (३)
(क)	ज्या वर्षी परवानगी मागितली असेल त्या वर्षाच्या आगोदरच्या वर्षाच्या सर्टेवर महिन्याच्या शेवटच्या दिवसापूर्वी.	३० एप्रिल २०२२ रोजी किंवा त्यापूर्वी.
(ग)	ज्या वर्षी आशा अर्जाची छाननी केली असेल व तो राज्य शासनाकडे पाठविला असेल त्या वर्षाच्या १ एप्रिल रोजी किंवा त्यापूर्वी.	३१ मे २०२२ रोजी किंवा त्यापूर्वी.
(घ)	ज्या वर्षी राज्य शासनाने परवानगी दिली असेल त्या वर्षाच्या १५ जून रोजी किंवा त्यापूर्वी.	३१ जुलै २०२२ रोजी किंवा त्यापूर्वी.”.

सन २०१७ चा ६. मुख्य अधिनियमास जोडलेल्या अनुसूचीमधील, “अनुसूची” या शीर्षाएवजी “अनुसूची क” हे

। महाराष्ट्र शीर्ष दाखल करण्यात येईल.

अधिनियम क्रमांक

६ यास जोडलेल्या

अनुसूचीवी

सुधारणा.

७. अनुसूची का नंतर, पुढील अनुसूची दाखल करण्यात येईल :—

सन २०१७ चा
महाराष्ट्र
अधिनियम
क्रमांक ६ यामध्ये
अनुसूची ख
समाविष्ट करणे.

“अनुसूची ख

भाग एक

(कलम ३(६)(क) पहा)

समूह विद्यापीठाचे नाव (१)	अग्रणी महाविद्यालयाचे किंवा परिसंस्थेचे नाव (२)	घटक महाविद्यालयांची किंवा परिसंस्थांची नावे (३)
१. डॉ. होमी भाभा स्टेट युनिवर्सिटी, मुंबई.	विज्ञान संस्था मुंबई.	(१) एलिफन्टन महाविद्यालय, मुंबई, (२) सिडनहॅम महाविद्यालय, मुंबई, आणि (३) मार्यामिक प्रशिक्षण महाविद्यालय, मुंबई.
२. हैद्राबाद (सिंध) नॅशनल कॉलेजीएट विद्यापीठ, मुंबई.	हसाराम रिज्युमल वाणिज्य व अर्थशास्त्र महाविद्यालय, चर्चगेट, मुंबई.	(१) किशनचंद चेलाराम महाविद्यालय, चर्चगेट, मुंबई, आणि (२) बॉम्बे अध्यापक प्रशिक्षण महाविद्यालय, कुलाबा, मुंबई.
३. कर्मवीर भाऊराव पाटील विद्यापीठ, सातारा.	यशवंतराव चळाण विज्ञान संस्था, सातारा.	(१) छत्रपती शिवाजी महाविद्यालय, सातारा, आणि (२) धनंजयराव गाडगोळ वाणिज्य महाविद्यालय, सातारा.

भाग दोन

(कलम ३(६)(ख) पहा)

समूह विद्यापीठाचे नाव (१)	अग्रणी महाविद्यालयाचे किंवा परिसंस्थेचे नाव (२)	घटक महाविद्यालयांची किंवा परिसंस्थांची नावे (३)
		”.

अडचणी दूर करणे.

८. (१) जर या अधिनियमाद्वारे सुधारणा केलेल्या मुख्य अधिनियमाच्या तरतुदी अंमलात आणताना कोणतीही अडचण उद्भवल्यास, राज्य शासनास, प्रसंगानुरूप उद्भवेल त्याप्रमाणे, ती अडचण दूर करण्याच्या प्रयोजनासाठी त्यास आवश्यक किंवा इष्ट वाटेल अशी, या अधिनियमाद्वारे सुधारणा केलेल्या मुख्य अधिनियमाच्या तरतुदीशी विसंगत नरेल अशी कोणतीही गोष्ट, राजपत्रात प्रसिद्ध केलेल्या आदेशाद्वारे करता येईल :

परंतु, असा कोणताही आदेश, या अधिनियमाच्या प्रारंभाच्या दिनांकापासून दोन वर्षांचा कालावधी समाप्त झाल्यानंतर काढण्यात येणार नाही.

(२) पोट-कलम (१) अन्वये काढलेला प्रत्येक आदेश, तो काढल्यानंतर, शक्य तितक्या लवकर, राज्य विधानमंडळाच्या प्रत्येक सभागृहासमोर मांडण्यात येईल.

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग मंत्रालय विस्तार, कक्ष क्रमांक-४२१,
चौथा मजला, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई-४०० ०३२
दूरध्वनी क्र ०२२-२२७९३१७१

Email ID : yishi45.hted-mh@gov.in

क्र.संकीर्ण २०२१/ प्र.क्र.५१ /वि.शि.५
प्रति-

दिनांक : २२/०४/२०२२

कुलगुरु / कुलसचिव,
सर्व अकृषी विद्यापीठे,
महाराष्ट्र.

विषय:- अकृषि विद्यापीठांच्या, सन २०२२-२३ या वर्षाच्या बृहत आराखड्याबाबत.

महोदय / महोदया,

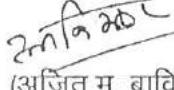
उपरोक्त विषयाच्या अनुषंगाने, मा. मुख्यमंत्री महोदयांच्या अध्यक्षतेखाली, महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ मधील, कलम ७६ अन्वये, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोगाची वैठक दिनांक १६.०२.२०२२ रोजी पार पडली. या बैठकीतील मान्यतेनुसार, सन २०२२-२३ या वर्षाकरीता विद्यापीठनिहाय नवीन महाविद्यालये / परिसंस्थासाठीचे मंजूर “स्थळविंदू निर्दर्शकाचे विवरणपत्र” सोबत जोडले आहे.

२. या विवरणपत्रात दर्शविलेल्या अभियांत्रिकी, वास्तुविशारद, बी.पी.एड / एम.पी.एड, फार्मसी, अशा प्रकारच्या नवीन महाविद्यालयांची / परिसंस्थांची मागणी / प्रस्तावानुसार शासन मान्यता देण्यात आली असली, तरी या प्रस्तावांसाठी AICTE/Council of Architecture, Council of Pharmacy, NCTE या Statutory Authority आहेत. सदरहू महाविद्यालये / परिसंस्थांना त्यांनी मान्यता दिल्याने राज्यशासनाला त्या बरहुकुम कार्यवाही करणे बंधनकारक ठरते. सबव, सन २०२२-२३ मध्ये अभियांत्रिकी, वास्तुविशारद, बी.पी.एड., / एम.पी.एड., फार्मसी, बी.व्होक, अशा प्रकारचे नवीन महाविद्यालय/परिसंस्था सुरु करण्यासाठी या Statutory Authority प्राधिकरणांची मान्यता बंधनकारक आहे.

३. नवीन शैक्षणिक वर्षात राज्यामध्ये नवीन महाविद्यालये /विद्याशाखा/तुकड्या इत्यादींचे बृहत आराखडे तयार करताना प्रचलित मार्गदर्शक सूचनांचे काटोकोरपणे पालन करण्यात आलेले आहे किंवा कर्से यावाबतची खात्रजमा करण्यात यावी.

४. नवीन महाविद्यालय / परिसंस्थांसाठी मंजूर रथळबिंदूना आवश्यकतेनुसार, विद्यापीठ प्राधिकरणांची मान्यता घेण्यात यावी व त्यानुसार जाहिरात देऊन प्रस्ताव मागविण्याची कार्यवाही करण्यात यावी.

आपला,

(अजित म. वाविस्कर)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत -

१. मा. मुख्यमंत्री तथा अध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास यांचे अप्पर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
२. मा. उपमुख्यमंत्री, वित्त तथा सदस्य, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग यांचे खासगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा. मंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण तथा उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग यांचे खासगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
४. मा. मंत्री वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग तथा सदस्य, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
५. मा. मंत्री उद्योग विभाग तथा सदस्य, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
६. मा. मंत्री कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग तथा सदस्य, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
७. मा. राज्यमंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग तथा सदस्य, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
८. मा. विरोधी पक्ष नेता, विधानसभा तथा सदस्य, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन मुंबई
९. मा. विरोधी पक्ष नेता, विधानपरिषद तथा सदस्य, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन मुंबई
१०. अप्पर मुख्य सचिव, वित्त विभाग तथा सदस्य, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई-३२ ७४
११. अप्पर मुख्य सचिव, शालेय शिक्षण विभाग तथा सदस्य, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग यांचे स्वीय सहाय्यक., मंत्रालय, मुंबई-३२
१२. अप्पर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग तथा सदस्य, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग यांचे स्वीय सहाय्यक., मंत्रालय, मुंबई-३२
१३. प्रधान सचिव, उद्योग विभाग तथा सदस्य, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग यांचे स्वीय सहाय्यक., मंत्रालय, मुंबई-३२
१४. प्रधान सचिव, कौशल्य विकास व उद्योक्ता विभाग तथा सदस्य, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई-३२

- १५.प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग तथा सदस्य, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग यांचे स्वीय सहाय्यक मंत्रालय , मुंबई
- १६.सचिव, वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग तथा सदस्य, , महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय,मुंबई-३२
१७. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग, मुंबई
१८. प्रकल्प संचालक, राष्ट्रीय उच्चस्तर शिक्षा अभियान, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
- १९.संचालक, उच्च शिक्षण संचालनालय तथा सदस्य, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग.पुणे
- २०.संचालक, तंत्र शिक्षण संचालनालय तथा सदस्य महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग.मुंबई
- २१.संचालक तथा सदस्य वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन तथा सदस्य, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग.मुंबई
- २२.सहसचिव, विद्यापीठ अनुदान आयोग, पश्चिम क्षेत्रिय कार्यालय तथा सदस्य, महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोग, मुंबई
- २३.उपसचिव (विशि) यांचे स्वीय सहाय्यक, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
- २४.निवडनरती

Aurangabad

Dr. Bahadurji Ambedkar Marathwada University: Categories wise no. of new colleges proposed in 2022-23

Sr. No.	District	Taluka	Location	Ladies College	Arts, Sciences, Commerce)	Science, (Commerce)	Engineering	Management	Post-graduate Studies	Others	Total
		Cidco N-4 Hanuman Nagar		1	0	0	0	0	0	0	1
	Kannad	Kannad		0	1	0	0	0	0	0	1
	Aurangabad	Gervai India		1	0	0	0	0	0	0	1
	Aurangabad	Gavandan Tanda Jatwadi R		1	0	0	0	0	0	0	1
	Shilod	Borwankar Eja		1	0	0	0	0	0	0	1
	Pimpri Chira			1	0	0	0	0	0	0	1
	Bidkin			1	0	0	0	0	0	0	1
	Vaijapur	Nalsarovar		1	0	0	0	0	0	0	1
	Panvel	Patrekot		1	0	0	0	0	0	0	1
	Aurangabad	Pabla Kharapur		1	0	0	0	0	0	0	1
	Aurangabad	Kumbhephal		1	0	0	0	0	0	0	1
	Zala Chak	Sundernagar Panjra		1	0	0	0	0	0	0	1
	Kannad	Kolambi		1	0	0	0	0	0	0	1
	Khuldabad	Taimanaur		1	0	0	0	0	0	0	1
	Talamboti	Talcaman Association		1	0	0	0	0	0	0	1
	Gangapur	Gat No 135, Vaij		1	0	0	0	0	0	0	1
	Gangapur	Waij		1	0	0	0	0	0	0	1
	Vaijapur	Ierli		1	0	0	0	0	0	0	1
	Khuldabad	Tairotpur		1	0	0	0	0	0	0	1
	Aurangabad	Mahal Pimpri		1	0	0	0	0	0	0	1
	Aurangabad	Nigdon		1	0	0	0	0	0	0	1
	Aurangabad	Chitroni (Chit's Pimpri)		1	0	0	0	0	0	0	1
	Fulamboti	Gat No 178, Bihara		1	0	0	0	0	0	0	1
	Gandichoti	Gat No 41, Guru Nanak Dev		1	0	0	0	0	0	0	1
	Teshna	Vihama Mandawa		1	0	0	0	0	0	0	1
	Fulamboti	Jatson		1	0	0	0	0	0	0	1
	Phulamboti	Wazana Nighona		1	0	0	0	0	0	0	1
	Aurangabad	Dhavalipuri		1	0	0	0	0	0	0	1
	Aurangabad	Nigani-Bhalgaon		1	0	0	0	0	0	0	1
	Aurangabad	Garkheda		1	0	0	0	0	0	0	1

Ajit M. Bawiskar

Deputy Secretary,
Higher and Technical Education Department.

Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwadi University; Category wise no. of new colleges proposed in 2022-23

Sr. No / District	District	Taluka	Location	Proposed No.	New Colleges						Total
					Arts	Commerce	Science	Engineering	Business	Others	
					0	0	0	0	0	0	0
Palghar		Palghar	Bhend Kolaba	1	0	0	0	0	0	0	0
Kaunad	Kaunad	Kaunad	Ponneri	1	0	0	0	0	0	0	0
Kanhad	Kanhad	Kanhad	Kanhad	1	0	0	0	0	0	0	0
Aurangabad	Aurangabad	Total	Nagpur	1	0	0	0	0	0	0	0
Ishwardi			Pedgaon	34	1	0	0	0	0	0	0
Jalna City	Jalna City		Jalna City		1	0	0	0	0	0	0
Bhandardan	Bhandardan		Bhandardan	0	0	0	0	0	0	0	0
Telababud	Telababud		Telababud	0	0	0	0	0	0	0	0
Ghansavang	Ghansavang		Ghansavang	0	0	0	0	0	0	0	0
Aurhind	Aurhind		Aurhind	0	0	0	0	0	0	0	0
Itara city	Itara city		Itara city	1	0	0	0	0	0	0	0
Badravasdi	Badravasdi		Badravasdi	0	0	0	0	0	0	0	0
Ujjainpur	Ujjainpur		Ujjainpur	1	0	0	0	0	0	0	0
Ambed	Ambed		Kineon Chiplihi	1	0	0	0	0	0	0	0
Jamshed	Jamshed		Jamshed	1	0	0	0	0	0	0	0
Bhandardan	Bhandardan		Rohir G	1	0	0	0	0	0	0	0
			Pajur G	1	0	0	0	0	0	0	0
Jalana	Jalana		Parsad Budruk	1	0	0	0	0	0	0	0
Patrat	Patrat		Somanath G	1	0	0	0	0	0	0	0
Mantha	Mantha		Vader Tab	1	0	0	0	0	0	0	0
Mantha	Mantha		Dholkasi	1	0	0	0	0	0	0	0
Jalna	Jalna		Kondhali	1	0	0	0	0	0	0	0
Bhadrapur	Bhadrapur		Mankha	1	0	0	0	0	0	0	0
Patrat	Patrat		Jalona	1	0	0	0	0	0	0	0
Mantha	Mantha		Selogen	1	0	0	0	0	0	0	0
Mantha	Mantha		Phurtur	1	0	0	0	0	0	0	0
Jalana	Jalana		Hela-Juncut Ugray	0	0	0	0	0	0	0	0
Itara	Itara		Heles	1	0	0	0	0	0	0	0
Aurhind	Aurhind		Itara	0	0	0	0	0	0	0	0
Vard	Vard		Vard	1	0	0	0	0	0	0	0
Itara	Itara										
Jalindab	Jalindab										
Tembhur	Tembhur										
Vard	Vard										

College to BA

BCOM,BSC,

BCA,BCS,BBA

Urdh College

B.Sc Forensic Sciences

1 Course

new Course for Msc

Comp. Science, B.sc,

BCA,MLib

39

1

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

0

Alif M. Bawiskar
Deputy Secretary,
Higher and Technical Education Department

Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University: Category wise no. of new colleges proposed in 2022-23

Sr. No.	District	Location	Proposed PVT	SITIS	Category wise no. of new colleges	Number of Colleges		
						Engineering	Management	Lacets (College of Arts, Sciences, Commerce)
	Jalna	Total			20	1	0	0
	Tumkur					0	0	0
	Beed City					0	0	0
	Ambajogai					1	0	0
	Dharur					0	1	0
	Ambajogai					0	0	0
	Malshejganj					0	1	0
	Niraj					0	0	0
	Malshejganj					1	0	0
	Kel					0	0	0
	Asthi					1	0	0
	Shendurnikat					0	0	0
	Dharmangadan					0	0	0
	Rhindka					0	0	0
	Gavoti					0	0	0
	Gavoti					0	0	0
	Takki Phatai Gadhji					0	0	0
	Tekdiwadi					0	0	0
	Bed					0	0	0
	Chhatrapati Road					0	0	0
	Vangi					1	0	0
	Sivaji Nagar					0	0	0
	Tadoba					0	0	0
	Wadgaon					0	0	0
	Wadgaon					0	0	0
	Chinchwad					0	0	0
	Arav Nandevi Phata					0	0	0
	Total				17	2	0	0
	Umānāthād City					0	0	0
	Kalamb					0	0	0
	Tuljapur					0	0	0
	Vishni					0	0	0
	Umānāthād					0	0	0
	Parsoda					0	0	0
	Parinda					0	0	0
	Vashū					0	0	0
	Umner					0	0	0
	Yengalur					0	0	0
	Umānāthād City					1	0	0
	Dhoki					1	0	0
	Kalamb					1	0	0
	Total				8	1	0	0
	Grand Total				70	5	4	1

प्रयोगिक
महाविद्यालय एवं MSc
in Med. Biotech.,
Med. Microbiology,
Med. Pharmacology,
Med. Physiology)

Ajit M. Bawiskar

Deputy Secretary,
Higher and Technical Education Department,
Mantralaya, Mumbai - 400032.

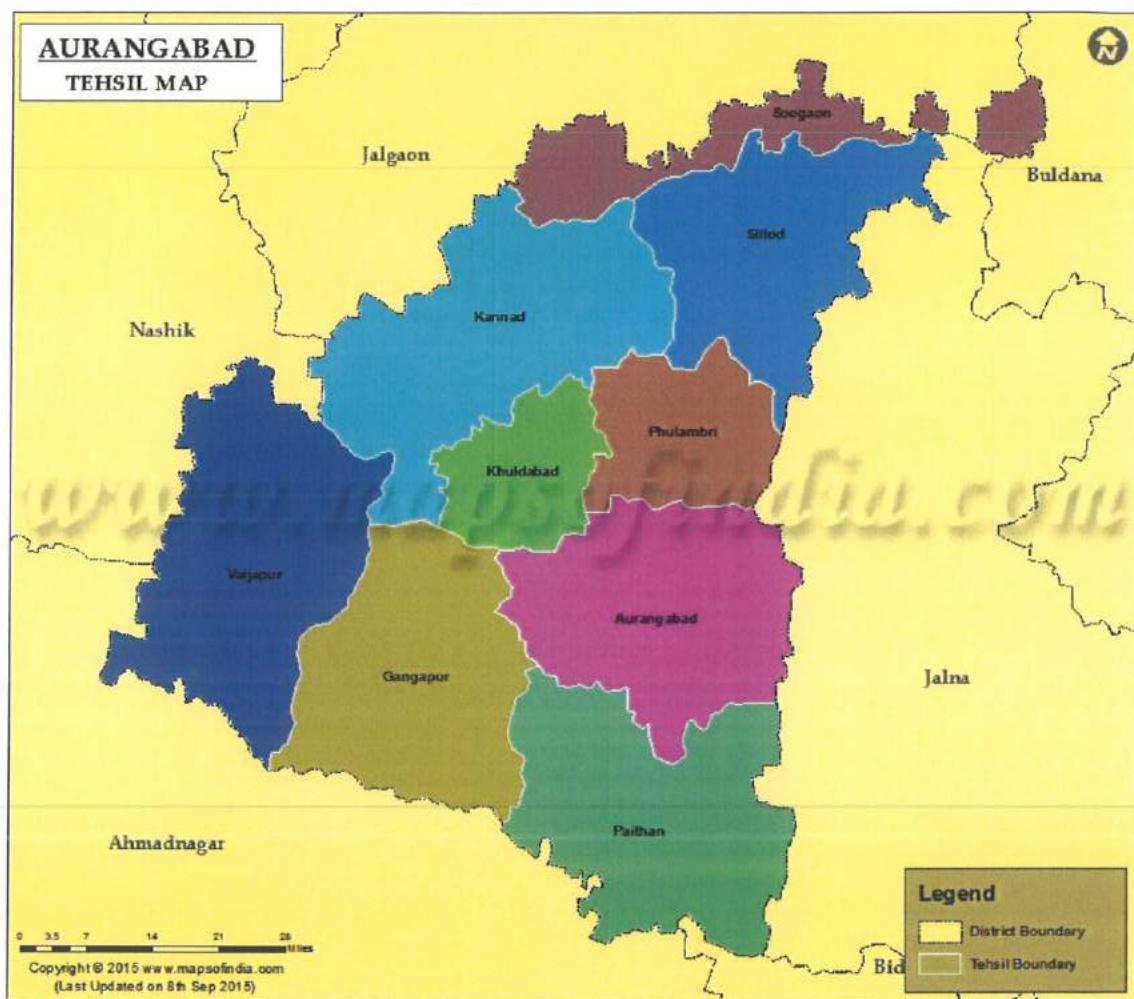

औरंगाबाद शहर

क्षेत्रफल	: १०,१०७ चौ.कि.मी.
लोकसंख्या	: ३७,०१,२८२
लोकसंख्येची घनता	: ३६५ प्रति चौ.कि.मी.
हवामान	: उष्ण व कोरडे
पर्जन्यमान	: ७५ सेमी
नदया	: गोदावरी, वाघुर, शिवना, पुर्णा, केळणा, गिरजा, दुधना, येलगंगा, खाम
पर्वत	: अंजिठा, सातमाळा, सुरपालनाथ
औद्योगिक ठिकाणे	: औरंगाबाद, चिकलठाणा, वाळूज, पैठण, बीड रोड, पैठण रोड, शेंद्रा पंचताराकिंत औद्योगिक वसाहत.
प्रेक्षणीय ठिकाणे	: औरंगाबाद, खुलताबाद, म्हैसमाळ, वेरुळ, पितळखोरा, अंजिठा, पैठण, गौताळा.
धार्मिक ठिकाणे	: पैठण, आपेगाव, कचनेर, शेदुरवादा, जटवाडा, खुलताबाद, सुलीभंजन, शेंद्रा, केळगाव, मुँडेश्वर, लासूरगाव, वेरुळ, धोन्ना, शिवूर, म्हैसमाळ, सातारा, मिटमिटा, वाकी.
किल्ले	: दौलताबाद, वेताळवाडी, जंजाळा, सुतांडा, अंतुर.
लेण्या	: औरंगाबाद, वेरुळ, अंजिठा, पितळखोरा
तालुके (९)	: औरंगाबाद, कन्ड, खुलताबाद, गंगापूर, पैठण, फुलंब्री, वैजापूर, सिल्लोड, सोयगांव

Aurangabad District Map

PERSPECTIVE PLAN 2022-23

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद, महाराष्ट्र, भारत ४३१००४

शैक्षणिक वर्ष २०२२ – २०२३ करिता विद्याशाखा व जिल्हानिहाय प्रस्तावित महाविद्यालयाची संख्या

औरंगाबाद जिल्हा

अनु. क्र.	बिंदू /ठिकाणाचे नाव	कला, वाणिज्य व विज्ञान	विद्यी	महिला महाविद्यालय	औषधनिर्माण शास्त्र महाविद्यालय	व्यवस्थापण शास्त्र महाविद्यालय	सामाजिकशा खे महाविद्यालय	शेरा
१.	सिड्को एन-४ हनुमान नगर	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	--	--	--	--	--	--
२.	गेवराई तांडा, औरंगाबाद	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	--	--	--	व्यवस्थापण शास्त्र महाविद्यालय- १	--	M.Lib. व MSW अभ्यासक्रम
३.	गावदारी तांडा, जटवाडा रोड, औरंगाबाद	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	--	--	--	--	--	--
४.	पलसी कान्हापूर, औरंगाबाद	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१		--	--	--	--	--
५.	कुमेफळ, औरंगाबाद	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	--		--	--	--	--
६.	महालपिंगी, औरंगाबाद	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	--	--	--	--	--	--
७.	नैगावन, औरंगाबाद	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	--	--	--	--	--	College for B.A. B.Com. B.Sc. & B.Sc. Skidder
८.	चीतेगाव (चिते पिंपळगाव), औरंगाबाद	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	--	--	--	--	--	College for BA. B.Com. B.Sc. BBA. BCA. BCS.
९.	ढवलापुरी, औरंगाबाद	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	--	--	--	--	--	
१०.	निपाणी-भालगाव, औरंगाबाद	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१		--	--	--	--	
११.	गारखेडा, औरंगाबाद	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१		--	--	--	--	

PERSPECTIVE PLAN 2022-23

१२.	झालता चौक, सुंदरवाडी परिसर, औरंगाबाद	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	--	--	--	--	--	--	पारंपारिक व BBA, BCA, BCS, B.Lib महविद्याल
१३.	पडेगाव, औरंगाबाद	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय- ०१	--	--	--	--	--	--	New Course for M.Sc. Comp. Science, B.Sc. BCA, M.Lib.
१४.	गांधेली, गट नं.४१, गुरु माऊलि नगर	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय- ०१	--	--	--	--	--	--	College for B.A. B.Com.B.Sc. BCA. B.Sc.Agrri.
पैठण तालुका									
१५.	पिंप्रीराजा	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	--	--	--	--	--	--	
१६.	पटेगाव, ता.पैठण	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	--	--	--	--	--	--	पारंपारिक व BCA, BCS, BBA महविद्याल
१७.	बोकुडजळगाव, ता.पैठण	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	--	--	--	--	--	--	College for B.A. B.Com. B.Sc. BCA. BCS. BBA.
१८.	पोरगाव, ता.पैठण	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	--	--	--	--	--	--	
१९.	विडकीन, ता.पैठण	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	--	महिला कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--	
२०.	विहांमांडवा, ता.पैठण	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	--	--	--	--	--	--	
सिल्लोड तालुका									
२१.	बोरगाव बाजार, ता.सिल्लोड	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	--	--	--	--	--	--	
फुलंब्री तालुका									
२२.	ताळेसमान आसेगाव, ता.फुलंब्री	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	--	--	--	--	--	--	College for B.A. BBA. B.Sc.

PERSPECTIVE PLAN 2022-23

२३.	गट नं. १७८, बाबरा, ता.फुलंब्री	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	--	--	--	--	--	--	College for BA. B.Corn. B.Sc. B.Sc.Agrri.
२४.	जातेगाव, ता.फुलंब्री	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	--	--	--	--	--	--	College for BA. B.Com. B.Sc. BCA. BCS.
२५.	वावना (निघोन), ता.फुलंब्री	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	--	--	--	--	--	--	
कन्नड तालुका									
२६.	कन्नड, ता.कन्नड	--	विद्यी महाविद्यालय- ०१		औपधनिमण शास्त्र महाविद्यालय- ०१				College for B.Pharm, M.Pharm, B.Lib., M.Lib., LLB
२७.	कन्नड, ता.कन्नड	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	--	--	--	--	--	--	Urdu College
२८.	कोलंबी, ता.कन्नड	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	--	--	--	--	--	--	कला महाविद्यालय
२९.	नागद, ता.कन्नड	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	--	--	--	--	--	--	B.Sc. Forensic Science Course
खुलताबाद तालुका									
३०.	ताजनपुर, ता.खुलताबाद	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	--	--	--	--	--	--	College for BBA, B.Sc. BCS
३१.	ताजनपुर, ता.खुलताबाद	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	--	--	--	--	--	--	College for BCA, B.Sc. BCS
वैजापूर तालुका									
३२.	नालेगाव, ता.वैजापूर	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	--	--	--	--	--	--	पारंपारिक व BCA, BCS, BBA महाविद्याल
३३.	जारुल, ता.वैजापूर	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	--	--	--	--	--	--	

PERSPECTIVE PLAN 2022-23

सोयगांव तालुका								
--	--	--	--	--	--	--	--	--
गंगापूर तालुका								
३४.	गट नं. ३३५, वाळूज, ता.गंगापूर	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	--	--	औषधनिर्माण शास्त्र महाविद्यालय- ०१	--	--	College for B.A. B.Com. B.Sc. BCA. BCS. D.Pharm. B.Pharm.
३५.	वाळूज, ता.गंगापूर	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	--	--	--	--	--	College for B.A. B.Com. B.Sc.BBA.
	एकूण	३४	०१	०१	०२	०१	००	-

जालना शहर

क्षेत्रफळ	: ७,६१२ चौ. कि. मी.
लोकसंख्या	: १९,५९,०४६
लोकसंख्येची घनता	: २५५ प्रति चौ. कि. मी.
हवामान	: उष्ण व कोरडे
पर्जन्यमान	: ७० सेमी
नदया	: गोदावरी, धामणा, जुई, केळणा, पूर्णा, गिरजा, कुंडलिक, दूधना, गलाटी
पर्वत	: अंजिठयांच्या पर्वतरांग, जाबुवंत, टेकडी.
औद्योगिक ठिकाणे	: जालना, आस्टी.
ऐतिहासिक ठिकाणे	: आलापूर, आसई.
धार्मिक ठिकाणे	: अंबड, जांबसमर्थ, राजूर, परांडा, अन्वा, जयदेववाडी, सोमठाणा, डोणगांव, जांबुवंतवाडी (जामखेड)
किल्ले	: जालना
तालुके (८)	: अंबड, घनसावंगी, जाफ्राबाद, जालना, परतूर, बदनापूर, मंठा, भोकरदन

Jalna District Map

PERSPECTIVE PLAN 2022-23

जालना जिल्हा

अनुं. क्र.	बिंदू /ठिकाणाचे नाव	कला, वाणिज्य व विज्ञान	विधी	महिला महाविद्यालय	औषधनिर्माण शास्त्र महाविद्यालय	व्यवस्थापण शास्त्र महाविद्यालय	सामाजिकशा स्त्रे महाविद्यालय	शेरा
१.	जालना शहर	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	--	--	--	--	--	पारंपारिक महाविद्यालयासह बी.एस्सी.
२.	जालना	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	--	--	--	--	--	--
जालना ग्रामीण क्षेत्र								
३.	सोमनाथ (ज)	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--	--	--
जाफ्राबाद तालुका								
४.	जाफ्राबाद	--	विधी महाविद्यालय- ०१	--	--	--	--	--
५.	जाफ्राबाद	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--	--	BA.B.SC. M.SC.Comp. M.Lib. in Existing College
६.	वरुड, ता.जाफ्राबाद	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--	--	B.Sc. Forensic Science Course in Existing College
७.	वरुड, ता.जाफ्राबाद	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--	--	--
८.	टेम्हरनि, ता.जाफ्राबाद	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--	--	--
भोकरदग्न तालुका								
९.	राजूर (ज)	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	व्यवस्थापण शास्त्र महाविद्यालय- ०१	सामाजिकशा स्त्रे महाविद्यालय - ०१	पारंपारिक महाविद्यालयासह MSW, MJ.
१०.	राजूर (ज)	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--	--	--
११.	पारध बुढुक	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--	--	--
मंठा तालुका								
१२.	मंठा	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--	--	--

PERSPECTIVE PLAN 2022-23

१३.	दोकसाळ	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--	--	--	--
१४.	केंद्रली	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--	--	--	--
१५.	हेलस- जुनतूर हायवे	--	--	--	--	--	सामाजिकशा स्त्रे महाविद्यालय- ०१	College for Social Science	
१६.	हेलस	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--	--	Business	
घनसाबंगी तालुका									
	--	--	--	--	--	--	--	--	--
अंबड तालुका									
१७.	किंगाव चौफुली	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--	--	--	--
१८.	जामखेड	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--	--	--	--
परतूर तालुका									
१९.	परतूर	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--	--	--	--
२०.	बाटूर फाटा	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--	--	--	--
बदनापूर तालुका									
२१.	उजैनपुरी	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--	--	--	--
२२.	सेलगाव	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--	--	--	--
एकूण		२०	०१	००	००	०१	०२	—	

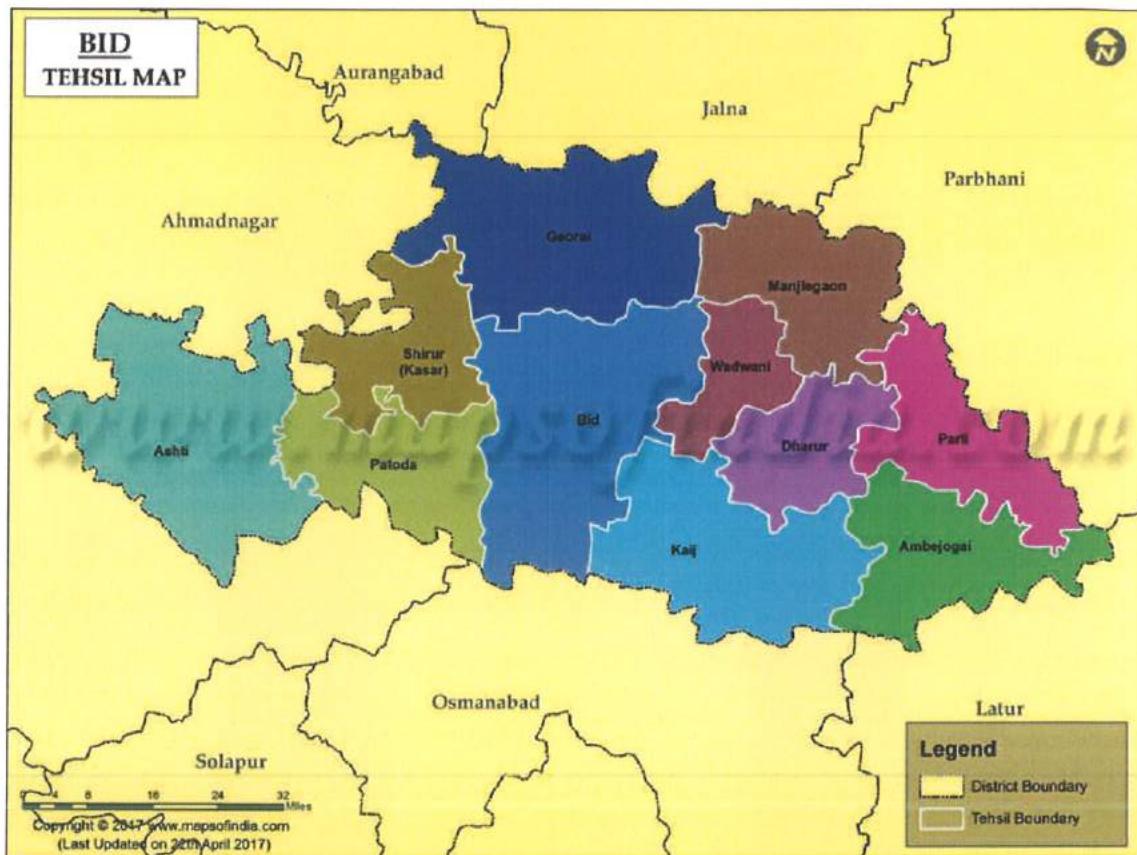

बीड शहर

क्षेत्रफळ	: १०,६९३ चौ. कि. मी.
लोकसंख्या	: २५,८५,०४९
लोकसंख्येची घनता	: २४२ प्रति चौ. कि. मी.
हवामान	: उष्ण व कोरडे
पर्जन्यमान	: ६५ सेमी
नदया	: गोदावरी, सिंदफना, सीना, मांजरा, बिंदुसरा, कुंलिका सरस्वती, वाणा.
पर्वत	: बालाघाटचे डोंगर
औद्योगिक ठिकाणे	: परळी, धारुर, कडा, नेकनूर, बीड, आष्टी, अमळनेर.
ऐतिहासिक ठिकाणे	: राक्षसभुवन, धारुर
प्रेक्षणीय ठिकाणे	: सौताडा, नाय ाव (मयुर)
धार्मि ठिकाणे	: बीड, अंबाजोगाई, परळी वैजनाथ, गंगामसला, पिलधार, नवगण राजुरी, मंजरथ, लिबागणेश, राक्षसभुवन, पांचाळेश्वर, नामलगाव, नारायणगड, तलवाडा, उत्तरेश्वर, पिंप्री, माऊलीनगर, सावरगाव.
किल्ले	: धारुर
तालुके (११)	: आष्टी, अंबाजोगाई, केज, गेवराई, धारुर, परळी वैजनाथ, पाटोदा, बीड, माजलगाव, वडवणी, शिरुर कासार.

Beed District Map

PERSPECTIVE PLAN 2022-23

बीड जिल्हा

अनु. क्र.	बिंदू /ठिकाणाचे नाव	कला, वाणिज्य व विज्ञान	विधी	महिला महाविद्यालय	औषधनिर्माण शास्त्र महाविद्यालय	व्यवस्थापण शास्त्र महाविद्यालय	सामाजिकशा स्त्रे महाविद्यालय	शेरा
१.	बीड शहर	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--	--	
२.	चार्हता रोड	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१						College for Traditional B. Design, Journalism
३.	वांगी	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१						
४.	शिवाजीनगर	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१						
५.	तडसोना	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१						
केज तालुका								
६.	नांदूरघाट	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१	--	--	--	--	--	--
अंबाजोगाई तालुका								
७.	अंबाजोगाई	--	विधी महाविद्यालय-०१					
८.	अंबाजोगाई	--	विधी महाविद्यालय-०१					
शिरूर कासार तालुका								
९.	आर्वी नंदेवली पहातस	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१						
माजलगाव तालुका								
१०.	निवुड	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१						
११.	तालखेड फाटा, वारोला	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१						
पाटोदा तालुका								
१२.	निरगुडी	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१						

PERSPECTIVE PLAN 2022-23

आष्टी तालुका							
१३.	धामणगाव	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१					
१४.	खडकत	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१					
गेवराई तालुका							
१५.	टाकळी फाटा (गढी)	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१					
१६.	ताकडगाव	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१					
किल्ले शारूर तालुका							
१७.	तेलगाव	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१					
बडवणी तालुका							
१८.	बडवणी	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१					
१९.	चिंचवण	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय-०१					
	एकूण	१७	०२	००	००	००	—

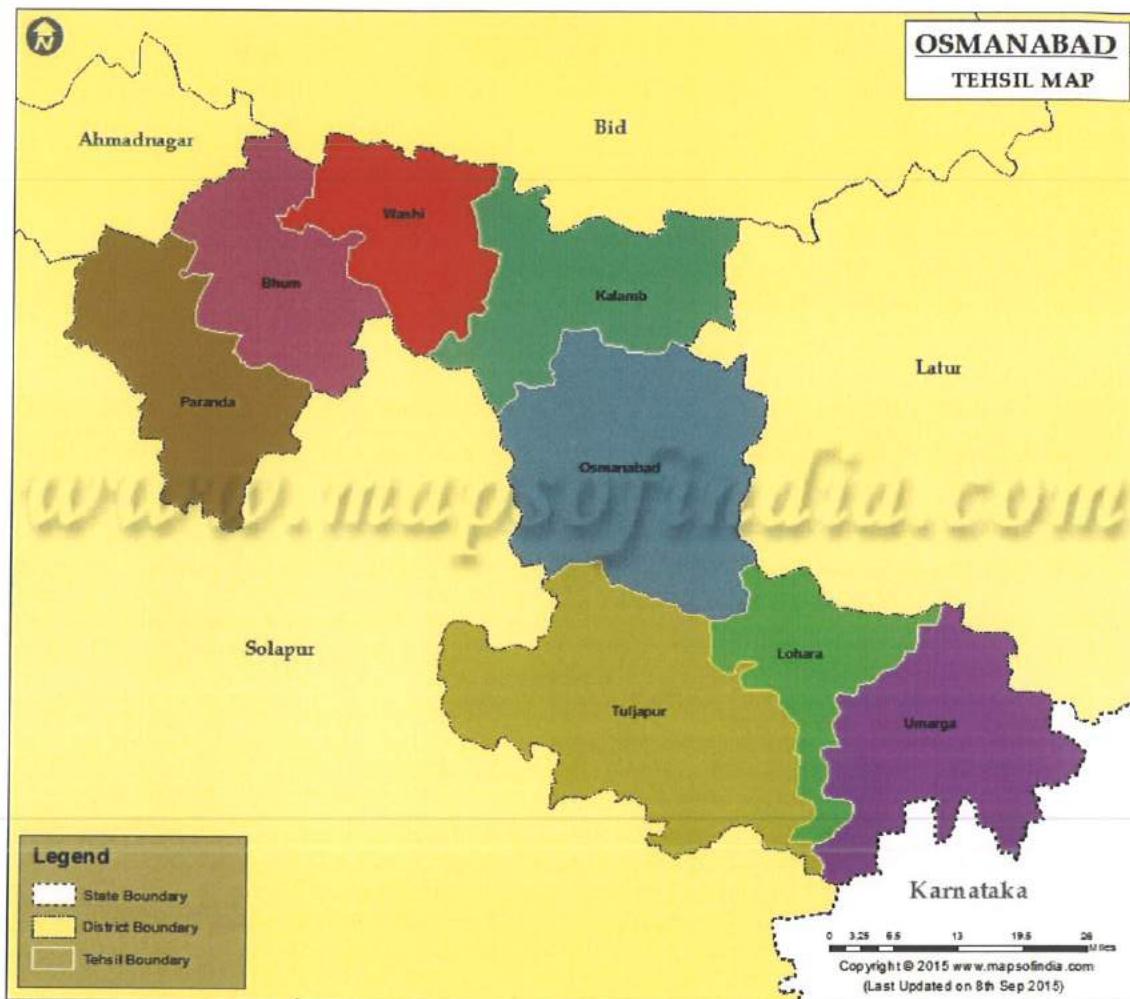

उस्मानाबाद शहर

क्षेत्रफल	: ७,५१२ चौ. कि. मी.
लोकसंख्या	: १६,५७,५७६
लोकसंख्येची घनता	: २१९ प्रति चौ. कि. मी.
हवामान	: उष्ण व कोरडे
पर्जन्यमान	: ८० सेमी
नदया	: मांजरा, सीना, तेरणा, बोरी, बेनीथोर, बाणगंगा, भोगावती हरणी, चांदणी.
पर्वत	: बालाघाटचे डोंगर, तुळजापूर व नळदुर्ग डोंगर
औद्योगिक ठिकाणे	: उमरगा, ढोकी, येडशी, तामलवाडी, तुरोरी, भूम, कळंब, नळदुर्ग, मुरुम.
ऐतिहासिक ठिकाणे	: तेर, नळदुर्ग, परंडा.
प्रेक्षणीय ठिकाणे	: नागझारी, रामलिंग
धार्मिक ठिकाणे	: अणदूर, सोनारी, डोमगाव, तुळजापूर, रामलिंग, भूम, कुंथलगिरी, येरमाळा, सिध्देश्वर, रामकुंड
किल्ले	: परंडा, नळदुर्ग
लेणी	: धाराशिव.
तालुके (०८)	: उमरगा, उस्मानाबाद, कळंब, तुळजापूर, परंडा, भूम, लोहारा, वाशी.

Osmanabad District Map

PERSPECTIVE PLAN 2022-23

उत्समानाबाद जिल्हा

अनु. क्र.	विंदू /ठिकाणाचे नाव	कला, वाणिज्य व विज्ञान	विधी	महिला महाविद्यालय	बौषधनिर्माण शास्त्र महाविद्यालय	व्यवस्थापण शास्त्र महाविद्यालय	सामाजिकशा स्त्रे महाविद्यालय	शेरा
१.	आळणी गडपती उत्समानाबाद	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	--	--	--	--	--	M.Lib.
२.	ठोकी	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	--	--	--	--	--	--
परंडा तालुका								
३.	परंडा	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	--	--	--	--	--	--
४.	परंडा शहर	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	--	--	--	--	--	--
वाशी तालुका								
५.	तेरखेडा	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	--	--	--	--	--	पारंपारिक महाविद्यालय व (M.Sc. In- Med. Biochem. Med. Microbiology, Med. Pharmacology, Med. Physiology)
उमरगा तालुका								
६.	उमरगा	--	--	महिला कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय -०१	--	--	--	--
७.	उमरगा शहर	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	विधी महाविद्यालय- ०१	--	--	--	--	--
८.	येणेगूर	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	--	--	--	--	--	--
कळंब तालुका								
९.	कळंब	कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय - ०१	--	--	--	--	सामाजिकशा स्त्रे महाविद्यालय- ०१	--
एकूण		०८	०१	०१	००	००	०१	-

PERSPECTIVE PLAN 2022-23

Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University

Aurangabad – 431 004, Maharashtra, India
NACC Re-accredited 'A' Grade

Office PBX : (0240) 24033900/400
Office Tele : (0240) 2403218 / 2403223
Affiliation: (0240)2403118/2403119/2403115
Web Site : www.bamu.ac.in
<http://bamua.digitaluniversity.ac>

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ

औरंगाबाद- ४३१ ००४, महाराष्ट्र, भारत
नंक समितीतर्फ 'अ' दर्जा प्राप्त

Office : Academic Section
कार्यालय :- शैक्षणिक विभाग (संलग्नीकरण)

Ref. No. ACAD/AFFIL/RM/2021-22/

Date : -

To,
The Principals / Directors,
All Affiliated Colleges and
Recognized Institutions,
Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada
University, Aurangabad.

Subject :- Fees for submission of forms for New Proposals for Colleges Additional Divisions, Faculty & Setalite Center etc. for the Academic Year 2022-23 and onwards.

Sir / Madam,

As per Ordinance –150, 151,152 & 152 [A] the Fees for affiliation for the academic year 2022-23 and onwards shall be as follows:

Please submit separate proposal for Under Graduate and Post Graduate Courses along with separate requisite fees on or before 30 April 2022.

Sd/-
Registrar
Dr. Babasaheb Ambedkar
Marathwada University,
Aurangabad.

**DR. BABASAHEB AMBEDKAR MARATHWADA UNIVERSITY,
AURANGABAD [M.S.] INDIA.**

ORDER OF AMENDED ORDINANCES FOR AFFILIATION FEE /02/ 2020.

WHEREAS the Committee appointed by the Authorities of the University to amend the Ordinances relating to affiliation fee for opening of new colleges, first affiliation, continuation of affiliation, extension of affiliation and permanent affiliation to the affiliated colleges.

AND

WHEREAS the report of the said committee is accepted by the Hon'ble Vice-Chancellor and directed that to place the same before the management council for further discussion.

AND

WHEREAS there is no meeting of the Academic Council is arranged to accept the said amended ordinances to apply to the affiliated colleges.

AND

WHEREAS the report of the said Committee is accepted by the Board of Deans and recommended to the Academic Council for consideration.

AND

WHEREAS the Management Council at its meeting held on 29.08.2020 has accepted the **amended ordinances 150, 151, 152 & 152 [A] relating to revised affiliation fee to apply to the affiliated colleges** from the academic year 2021-2022.

AND

WHEREAS the Academic Council is yet to be considered the amended ordinances relating to fee for opening of new colleges, first affiliation, continuation affiliation, extension of affiliation and permanent affiliation fee.

AND

THEREFORE, I, PROF. (DR.) PRAMOD YEOLE, VICE-CHANCELLOR of Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, in exercise the powers conferred on me as per the provisions of section-12 [7] & 12 [8] of Maharashtra Public Universities Act, 2016 and directs that, ***the amended ordinances relating to revised affiliation fee for Colleges shall be implement from the academic year 2021-2022 and enforce from the date of Management Council held on 29.08.2020.***

AND

THESE, directives shall be operative till such time and date as amended ordinances is to be assented by the Hon'ble Chancellor.

University Campus,
Aurangabad-431 004.

REF.NO. AM.ORD./AFFI.FEE/02/2020/15599

Date:- 08-09-2020.

16

15609 Prof. Dr. Pramod Yeole,
Vice-Chancellor.

:: 02 ::

Copy forwarded for information and necessary action to:-

- 1] The Director, Higher Education, Pune.
- 2] The Director, Technical Education, Mumbai.
- 3] The Heads of University departments & Sub Campus, Osmanabad.
- 4] The Principal, Autonomous Colleges,
Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad.
- 5] The Principal, All Affiliated Colleges,
Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad.
- 6] The Director, Recognized affiliated Institutions,
- 6] The I/C Post Graduate Centers of affiliated colleges,
- 7] The Director, UNIC,
Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad.
- 8] The Deputy Registrar, [Establishment Section],

Copy to :-

- 1] The Finance and Accounts Officer,
Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad.
- 2] The Deputy Registrar, [Academic Section],
- 3] The Record Keeper, Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University

---**---

O*080920/-

DR. BABASAHEB AMBEDKAR MARATHWADA UNIVERSITY

Statement showing the first affiliation fees and annual affiliation fees pertaining to Ordinance-150 for Opening New College and under extension for New Division / New Course / New Faculty's for Academic Year 2021-2022 and onwards.

O.150:- Annual and First Affiliation fees remittance by management of affiliated colleges / Recognized Institutions after obtained the permission from Government of Maharashtra for Under Graduate and Post Graduate Course as per mention in following table.

[A] Under Graduate Courses : [fees for Per Course / Division / Branch]:

Sr. No.	Name of Course	Name of Faculty	Revised Fees
1]	Arts & Social Sciences	Humanities	Rs. 18,000/- Per Course
2]	Commerce	Commerce and Management	Rs. 18,000/- Per Course
3]	Science	Science and Technology	Rs. 25,000/- Per Course
4]	Bachelor of Vocational Science (B.Voc.)	Science and Technology	Rs. 10,000/- per Course
5]	Education	Inter-disciplinary studies.	Rs. 35,000/- Per Course
6]	Physical Education	Inter-disciplinary studies.	Rs. 25,000/- Per Course
7]	Law	Inter-disciplinary studies.	Rs. 30,000/- Pre Law five Year Course Rs. 30,000/- Degree Course
8]	Management Science	Commerce and Management	Rs. 35,000/- Per Course
9]	Engineering	Science and Technology	Rs. 40,000/- Per Branch
10]	Architecture	Science and Technology	Rs. 40,000/- Per Branch
11]	Pharmacy	Science and Technology	Rs. 1,00,000/- Per Branch
12]	Fine Art	Inter-disciplinary studies.	Rs. 25,000/- Per Course.

[B] All Post Graduate Courses [Fees for Per Course]:

Sr. No.	Name of Course	Name of Faculty	Revised Fees
1]	Arts & Social Sciences	Humanities	Rs. 10,000/-
2]	Commerce	Commerce and Management	Rs. 15,000/-
3]	Science	Science and Technology	Rs. 20,000/-
4]	Education	Inter-disciplinary studies.	Rs. 25,000/-
5]	Physical Education	Inter-disciplinary studies.	Rs. 20,000/-
6]	All Professional Courses	Course wise respective faculty's	Rs. 1,00,000/-
7]	L.L.M.	Inter-disciplinary studies.	Rs. 30,000/-
8]	M. Voc.	Science and Technology	Rs. 15,000/-

NOTE:-

- The First Affiliation and Annual Affiliation Fees shall be no change in every academic year. It should be a re-consider for every five years at the time of published 'five years perspective plan' of the University.**
- University shall not take any additional fees in respect of academic audit except affiliation fees.**

--***--

DR. BABASAHEB AMBEDKAR MARATHWADA UNIVERSITY

Statement showing the processing fees pertaining to Ordinance-151 for Opening New College / New Course / New Division / New Faculty's / Recognized Institutions for academic Year 2021-2022 and Onwards.

O.151:- Processing fees remittance by management of affiliated colleges / Recognized Institutions for opening New College / New Course / New Division / New Faculty's as per mention in following table.

Sr. No.	Name of Course	Name of Faculty	Revised Fees
1]	Arts & Social Sciences	Humanities	Rs. 33,000/-
2]	Commerce	Commerce and Management	Rs. 33,000/-
3]	Science	Science and Technology	Rs. 45,000/-
4]	Vocational Courses	Science and Technology	Rs. 20,000/-
5]	Education & Physical Education	Inter-disciplinary studies.	Rs. 1,00,000/- Per Course
6]	Law	Inter-disciplinary studies.	Rs.50,000/- Pre Law of Five year Course & Rs. 1,00,000/- Per Degree Course
7]	Management Science For M.B.A.	Commerce and Management	Rs. 1,00,000/- (New College) Rs. 50,000/- (New Division)
8]	Engineering	Science and Technology	Rs. 3,00,000/- (New College) Rs. 1,50,000/- Per Branch
9]	Architecture	Science and Technology	Rs. 2,00,000/-
10]	Pharmacy	Science and Technology	Rs. 3,00,000/-
11]	B.C.A., B.B.A. and Other Under Graduate Courses for Management Faculty.	Commerce and Management	Rs. 1,00,000/- Per Course
12]	B.Sc. [Comp.Sci.], B.Sc. [I.T.], B.Sc.[Bio.Info.], B.Sc.[Bio.Tech.], B.C.A.[Science Faculty].	Science and Technology	Rs. 1,00,000/- Per Course
12A]	B. Voc. Courses approved by UGC	Respective faculty's of Course	Rs. 10,000/- Per Course
13]	Mass Communication and Journalism etc. for Professional Courses. (M.M.C.J.)	Inter-disciplinary studies.	Rs. 1,00,000/- Per Course
13A]	B. A. M.C.J.	Inter-disciplinary studies.	Rs. 75,000/- Per Course
14]	All Post Graduate Courses for Science Faculty	Science and Technology	Rs. 1,00,000/- Per Course
15]	All Post Graduate Courses for Education and Physical Education Courses.	Commerce and Management	Rs. 1,00,000/- Per Course
16]	B.C.M., D.C.A., M.C.M., M.P.M., D.B.M., D.L.L., D.P.M., etc. Post Graduate Courses for Management Faculty.	Commerce and Management	Rs. 1,00,000/- Per Course
17]	M.A., M.Com.	Course wise respective faculty's	Rs. 75,000/- Per Course
18]	All Post Graduate Courses for Pharmacy and Engineering.	Science and Technology	Rs. 2,00,000/- Per Course
19]	Fine Art P.G. Course	Inter-disciplinary studies.	Rs. 75,000/- Per Course
20]	Fine Art U.G. Course	Inter-disciplinary studies.	Rs. 40,000/- Per Course
21]	Post Graduate Courses Of Law.	Inter-disciplinary studies.	Rs. 1,50,000/-

:: 02 ::

Note: -

- 1. Processing fees of opening New College / New Course / New Division / New Faculty's one times remittance by management of colleges/ Recognized Institutions shall not be refundable at any cost to applicant or management of colleges.**
- 2. Processing fees of opening New College / New Course / New Division / New Faculty's shall be no change in every academic year. It should be a re-consider for every five years at the time of published 'five years perspective plan' of the University.**

--=**=--

F*080920/-

DR. BABASAHEB AMBEDKAR MARATHWADA UNIVERSITY

Statement showing the processing fees pertaining to Ordinance-152 for Opening under extension of New Subject / New Method / Specialization etc. and First Affiliation and Continuation Affiliation fees of said subject for academic Year 2021-2022 and Onwards.

O.152:- Processing fees remittance by management of affiliated colleges / Recognized Institutions for Opening under extension of New Subject / New Method / Specialization etc. and First Affiliation and Continuation Affiliation fees of said subject as per mention in following table.

Sr. No.	Name of Course	Name of Faculty	Revised Fees
1]	Arts & Social Sciences	Humanities	Rs. 6,000/- Per Subject
2]	Commerce	Commerce and Management	Rs. 6,000/- Per Subject
3]	Science	Science and Technology	Rs. 9,000/- Per Subject
4]	Vocational Degree and Certificate Courses approved by UGC	Respective Faculty's	Rs. 9,000/- Per Subject
4] A)	B.Sc. Vocational Science	Science and Technology	Rs. 9,000/- Per Subject
5]	Education	Inter-disciplinary studies.	Rs. 5,000/- Per Method / Subject.
6]	Physical Education	Inter-disciplinary studies.	Rs. 5,000/- Per Method / Subject.
7]	Law	Inter-disciplinary studies.	Rs. 5,000/- Per Subject / Specialization.
8]	Management Science	Commerce and Management	Rs. 10,000/- Per Subject / Specialization.
9]	Engineering	Science and Technology	Rs. 15,000/- Per Subject / Specialization.
10]	Architecture	Science and Technology	Rs. 15,000/- Per Subject / Specialization.
11]	Fine Art	Inter-disciplinary studies.	Rs. 5,000/- Per Subject / Specialization.
12]	Pharmacy	Science and Technology	Rs. 15,000/- Per Subject / Specialization.

Note :-

1. Processing fees of opening under extension of New Subject / New Method / Specialization etc. one times remittance by management of colleges shall not be refundable at any cost to applicant or management of colleges.
2. Processing fees of opening under extension of New Subject / New Method / Specialization etc. shall be no change in every academic year. It should be a re-consider for every five years at the time of published 'five years perspective plan' of the University.

--**--

O. 152 [A]:- CONTINUATION OF AFFILIATION / RECOGNITION:-

[1] Every permanent Affiliated Colleges seeking continuation of Affiliation/ Recognition shall pay a fee of Rs. 10,000/- for continuation affiliation fee for all courses.

[2] Revised Prices of Various Application Forms: - (**Available on-Line**)

[a] Application form for grant of Permission of New College/ Institution	Rs. 1,000/-
[b] Application form for First time Affiliation	Rs. 1,000/-
[c] Application form for continuation of Affiliation/Continuation of Recognition/Affiliation for Natural Growth/Extension of Affiliation/ Extension of Recognition.	Rs. 1,000/-
[d] University Perspective Plan	Rs. 1,000/-

Statement showing the fees for Govt. Recognized Institutes**Annual Affiliation Fees / Continuation and Extension Fees.**

Sr. No.	Name of Course	Amount of Fees for Academic Year 2021-22 and Onwards
[1]	Non Professional Courses	Rs. 1,25,000/-
[2]	Professional Courses	Rs. 1,87,500/-

STATEMENT SHOWING THE UNDER GRADUATE AND POST GRADUATE COURSES FEES FOR PERMANENT AFFILIATION FROM ACADEMIC YEAR 2021-2022 AND ONWARDS

A]	Under Graduate Courses		Amount of Fees for Academic Year	
Sr. No.	Name of Course	Name of Faculty	ANNUAL FEES	PERMANENT FEES
1]	Arts & Social Sciences	Humanities	Rs. 18,000 x 5 =	Rs. 90,000/-
2]	Commerce	Commerce and Management	Rs. 18,000 x 5 =	Rs. 90,000/-
3]	Science	Science and Technology	Rs. 25,000 x 5 =	Rs. 1,25,000/-
4]	Education	Inter-disciplinary studies.	Rs. 35,000 x 5 =	Rs. 1,75,000/-
5]	Physical Education	Inter-disciplinary studies.	Rs. 25,000 x 5 =	Rs. 1,25,000/-
6]	Law	Inter-disciplinary studies.	Rs. 30,000 x 5 =	Rs. 1,50,000/-
7]	Management Science	Science and Technology	Rs. 35,000 x 5 =	Rs. 1,75,000/-
8]	Engineering	Science and Technology	Rs. 40,000 x 5 =	Rs. 2,00,000/-
9]	Architecture	Science and Technology	Rs. 40,000 x 5 =	Rs. 2,00,000/-
10]	Fine Art	Inter-disciplinary studies.	Rs. 25,000 x 5 =	Rs. 1,25,000/-
11]	Pharmacy	Science and Technology	Rs. 1,00,000 x 5 =	Rs. 5,00,000/-

:: 02 ::

B]	All Post Graduate Courses [Fees For Per Course]		Amount of Fees for Academic Year	
Sr. No.	Name of Course	Name of Faculty	ANNUAL FEES	PERMANENT FEES
1]	Arts & Social Sciences	Humanities	Rs. 10,000 x 5 =	Rs. 50,000/-
2]	Commerce	Commerce and Management	Rs. 15,000 x 5 =	Rs. 75,000/-
3]	Science	Science and Technology	Rs. 20,000 x 5 =	Rs. 1,00,000/-
4]	Education	Inter-disciplinary studies.	Rs. 25,000 x 5 =	Rs. 1,25,000/-
5]	Physical Education	Inter-disciplinary studies.	Rs. 20,000 x 5 =	Rs. 1,00,000/-
6]	All Professional Courses	Course wise respective faculty's	Rs. 1,00,000x5 =	Rs. 5,00,000/-

Note:-

1. **The Permanent Affiliation Fees one times remittance by management of colleges shall not be refundable at any cost to applicant or management of colleges.**
2. **The Permanent Affiliation Fees remittance by management of college shall be five times of the Annual Affiliation Fees as per mention in Ordinance-150 in respect of annual affiliation.**
3. **The Permanent Affiliation Fees shall be no change in every academic year. It should be a re-consider for every five years at the time of published 'five years perspective plan' of the University.**

Report Submitted pertaining to draft of amended Ordinance-150, 151, 152 and 152 [A] in respect of first annual affiliation fees, processing fees of new college / New course / New Division, Opening New Subject under extension and Permanent Affiliation Fees respectively as per mention in said draft. Committee has recommended the various fees in corporate of said ordinance should be applicable with due process from the Academic Year 2021-2022 and onwards.

--=**=--

F*080920/-

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद संलग्नीत महाविद्यालय व प्रस्तावित नवीन महाविद्यालयांसाठी सूचना

१. सर्व संलग्नीत महाविद्यालयांना / परिसंस्थांना / संस्थांना सूचित करण्यात येते की, जयांना विस्तारीकरणाअंतर्गत नवीन अभ्यासक्रम, पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडीस किंवा सॅटेलाईट केंद्र नुतनीकरण व सम्यक योजना / बृहत आराखड्यामध्ये समाविष्ट असलेल्या प्रस्तावित ठिकाणासाठी / अभ्यासक्रमांसाठी नविन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी अर्ज करावयाचा असेल, अशा सर्वाना अर्ज सादर करण्याची मुदत दि. ३० एप्रिल, २०२२ अखेर राहील.
२. बृहत आराखड्या मध्ये विहित केलेल्या ठिकाणासाठी विहित शुल्कासह निर्धारीत केलेल्या प्रपत्र "अ" मध्ये पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमासाठी स्वतंत्र अर्ज ३० एप्रिल, २०२२ पर्यंत सार्वजनिक सुदृश्या वगळून कार्यालयीन वेळेच्या आत सादर करणे आवश्य राहील.
३. बी.एड., एम.एड., बी.पीएड., इत्यादी एन.सी.टी.ई. भोपाळ प्राधिकरणाची मान्यता आवश्यक असणाऱ्या अभ्यासक्रमासाठी विद्यापीठाकडे अर्ज सादर करावा तसेच एन.सी.टी.ई. भोपाळ यांच्याकडे ही सादर करावा. त्या अर्जाची प्रत एन.सी.टी.ई. कडे सादर करण्याची जबाबदारी संबंधीत संस्थेची राहील. प्रस्तुत प्राधिकरणाकडे विहित केलेल्या नियमानुसार स्वतंत्र अर्ज करणे आवश्यक राहील.
४. विधी, बी.व्होक, ललित कला इत्यादी विद्याशाखेच्या अभ्यासक्रमासाठी तसेच एम.बी.ए., एम.सी.ए., हॉटेल मॅनेजमेंट अॅण्ड केटरिंग टेक्नॉलॉजी इत्यादी अभ्यासक्रमांना ए.आय.सी.टी.ई. च्या प्राधिकरणाची मान्यता घेणे आवश्यक असल्यामुळे शैक्षणिक संस्थानी ए.आय.सी.टी.ई., यु.जी.सी. तसेच विद्यापीठास विहित केलेल्या नियमानुसार स्वतंत्र अर्ज करणे आवश्यक राहील. ए.आय.सी.टी.ई. कडे अर्ज सादर करण्याची जबाबदारी संस्थेची राहील.
५. बृहत आराखड्या व्यतिरिक्त ठिकाणासाठी अर्ज सादर केल्यास प्रस्ताव स्विकरण्यात येणार नाही तसेच प्रस्तुत प्रकारचा अर्ज पोस्टाने प्राप्त झाल्यास भरणा केले शुल्क परत करण्यात येणार नाही.
६. शैक्षणिक संस्थांच्या नविन महाविद्यालयाबाबत महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ कलम १०९ नुसार कारवाई करण्यात येईल.
७. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठाशी सद्यस्थितीत संलग्नीत असलेल्या महाविद्यालयांनी / मान्यता प्राप्त परिसंस्थांनी शैक्षणिक वर्ष २०२२-२३ पासून नविन अभ्यासक्रम, पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी, सॅटेलाईट केंद्र व सेकंड शिफ्ट इत्यादीबाबतचे विस्ताराचे विहित नमुन्यातील अर्ज विहित मुदतीत ऑनलाईन पद्धतीने भरून त्याची प्रिंट घेवून सदर अर्ज / प्रस्ताव ०४ प्रतीत व सॉफ्टकॉपी D.V.D. मध्ये आवश्यक त्या कागदपत्र, प्रक्रिया शुल्क आदी व संलग्नता शुल्कासह विद्यापीठाच्या संलग्नता विभागात सादर करावे.
८. नॅक :- सर्व संलग्नीत पात्र महाविद्यालयांनी नॅक मुल्यांकन करणे आवश्यक राहील, ज्या महाविद्यालयाचे संलग्नीकरण वर्ष २०२२-२३ मध्ये किंवा त्यापुर्वी नॅक मुल्यांकन झालेले असतील अशाच महाविद्यालयांनी पुनर्मुल्यांकन करून घेण्यात यावे. जी संलग्नित महाविद्यालय नॅक मुल्यांकन करून घेणार नाही, अशा महाविद्यालयांचा अभ्यासक्रम, पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, तुकडी व इत्याबाबतचे प्रस्ताव शासनाकडे शिफारशीत केले जाणार नाहीत.

PERSPECTIVE PLAN 2022-23

९. विस्तारा बाबत (Extension):- विद्यापीठाने व शासनाने ज्या महाविद्यालयांच्या दोन, तीन व चार वर्षीय अभ्यासक्रमांना मान्यता / संलग्नीकरण दिलेले आहे. अशा महाविद्यालयांची संपूर्ण एक पहिली बँच बाहेर पडेपर्यंत विस्तारीकरणाअंतर्गत अभ्यासक्रम, पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा व तुकडीवाढ साठी अर्ज करु नये. अशा महाविद्यालयांने अर्ज सादर केल्यास त्यांची शासनाकडे शिफारस करण्यात येणार नाही, याची कृपया नोंद घेण्यात यावी.

१०. विस्तारीकरण (Extension) :- नविन अभ्यासक्रम, पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा व अतिरिक्त तुकडी:- शासकीय किंवा अशासकीय संलग्नित महाविद्यालयांमध्ये एखादा नविन अभ्यासक्रम, पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा व अतिरिक्त तुकडी सुरु करण्यासाठी परवानगी मागणारे व्यवस्थापन, पुढील शैक्षणिक वर्षामध्ये सुरु करण्याकरीता सप्टेंबर महिन्याच्या शेवटच्या दिवसापूर्वी मा. कुलसचिव, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद यांच्याकडे विहित नमुन्यात अर्ज करावेत.

महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ आणि शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या शासनाच्या निर्णयाच्या अधिन राहून विहित केलेल्या मुद्द्यांमध्ये अर्ज सादर करणे अनिवार्य राहिल.

११. विस्तारीकरणाअंतर्गत अर्ज सादर करणेबाबत सुचना :-

१. ज्या संलग्नित शासकीय / अशासकीय महाविद्यालयांकडे कला, वाणिज्य व विज्ञान किंवा कला व विज्ञान किंवा कला विद्याशाखेचे अभ्यासक्रम सुरु असतील अशा महाविद्यालयांनी शिक्षणशास्त्र, शारीरिक शिक्षण व एम.बी.ए., एम.सी.ए., अभियांत्रिकी, बीधी, औषधनिर्माणशास्त्र, ललित कला, वास्तुशास्त्र इत्यादी एन.सी.टी.ई. व ए.आय.सी.टी.ई. अनुक्रमे अंतर्गत येणारे अभ्यासक्रम वगळून उर्वरित इतर अभ्यासक्रमासाठी विस्तारीकरणाअंतर्गत अर्ज सादर करणे अनुज्ञेय आहे.

२. बी.सी.ए. /बी.बी.ए./बी.एस्सी. (संगणकशास्त्र) / बी.सी.एम. / एम.सी.एम./एम.लिब./बी.लीब./बी.एम.सी.जे./एम.एस.डब्ल्यु./बी.एस. डब्ल्यु. इत्यादी अभ्यासक्रम स्वतंपणे सुरु असणाऱ्या महाविद्यालयांनी कला, वाणिज्य व विज्ञान विद्याशाखेच्या अभ्यासक्रमांसाठी विस्तारीकरणाअंतर्गत अर्ज करु नये. प्रस्तुत प्रकारच्या अर्जाची शिफारस शासनाकडे करण्यात येणार नाही.

३. ए.आय.सी.टी.ई. व एन.सी.टी.ई. बार कौन्सिल ऑफ इंडिया, आर.सी.आय. इल्यादी प्राधिकरणाच्या अखत्यारीत येणाऱ्या अभ्यासक्रमांसाठी स्वतंत्र अर्ज करणे आवश्यक राहील.

१२. महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ व महाराष्ट्र शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेले शासन निर्णय / पत्रामधील तरतुदी व निकषास बाधा निर्माण होत असल्यास नविन महाविद्यालयासाठी सम्यक योजना / बृहत आराखड्यामध्ये निर्देशित केलेला बिंदू / ठिकाण रद्द किंवा पुनरस्थापित करण्याबाबतचे अंतिम अधिकार विद्यापीठास असतील.

१३. शुल्क भरणे बाबत सुचना :-

१) सर्व संलग्नित महाविद्यालयांनी / नविन शैक्षणिक संस्थांनी शुल्क भरणा विद्यापीठामध्ये सप्टेंबर अखेर पर्यंत कार्यालयीन वेळेमध्ये रोखीने अथवा धनाकर्षाद्वारे लेखा विभागामध्ये सर्व प्रकारचे शुल्क भरण्यात यावे. रोखीने अथवा धनाकर्षाद्वारे शुल्क भरल्यानंतर भरणा केलेली पावती शैक्षणिक विभागामध्ये सादर केल्यानंतरच प्रस्तुत प्रस्ताव स्विकारले जातील याची कृपया नोंद घेण्यात यावी.

PERSPECTIVE PLAN 2022-23

- २) धनादेश गहाळ होणे, धनादेशाचा गैरवापर होणे, धनादेश वेळेवर न वटल्याने किंवा धनादेशाचे रोखीकरण न होणे किंवा विलंब लागणे व तसेच सप्टेंबर अखेर प्रस्ताव प्राप्त होणे इत्यादी बाबींचा गैरप्रकार टाळण्यासाठी शैक्षणिक वर्ष २०२२-२३ पासून शैक्षणिक विभागाच्या संबंधित सर्व शुल्काचा भरणा लेखा विभागामध्ये करण्यात यावा. याची कृपया नोंद घेण्यात यावी.

१४. विस्तारीकरणाअंतर्गत अभ्यासक्रम, पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा व तुकडीवाढबाब सूचना :-

- a) ज्या संलग्नित महाविद्यालयांना विस्तारीकरणाअंतर्गत सर्व विद्याशाखेच्या पदव्युत्तर अभ्यासक्रमासाठी विस्तारीकरणाअंतर्गत अभ्यासक्रम, पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा व तुकडीवाढ या पदवी अभ्यासक्रमासाठी अर्ज सादर करावयाचा आहे, अशा महाविद्यालयांनी अध्यादेश - १५१ अन्वये निर्धारीत केलेले शुल्क विहित केलेल्या नियमानुसार भरणे अनिवार्य राहील.
- b) ज्या संलग्नित महाविद्यालयांना सर्व विद्याशाखेच्या अभ्यासक्रमासाठी विस्तारीकरणाअंतर्गत अभ्यासक्रम, पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा व तुकडीवाढ या पदवी अभ्यासक्रमासाठी अर्ज सादर करावयाचा आहे. अशा महाविद्यालयांनी अध्यादेश - १५१ अन्वये निर्धारीत केलेले शुल्क विहित केलेल्या नियमानुसार भरणे अनिवार्य आहे.
- c) ज्या संलग्नित महाविद्यालयांना सर्व विद्याशाखेच्या अभ्यासक्रमासाठी विषयवाढ / विद्याशाखावाढ या पदवी अभ्यासक्रमासाठी अर्ज सादर करावयाचा आहे, अशा महाविद्यालयांनी अध्योदश - १५१ अन्वये निर्धारीत केलेले शुल्क विहित केलेल्या नियमानुसार भरणे आवश्यक राहील. प्रस्तुत विषयवाढ व विद्याशाखावाढ साठी अध्यादेश - १५०, १५१ मध्ये निर्धारीत केलेले शुल्क लागू राहणार नाही, याची कृपया नोंद घ्यावी.
- d) **विद्यापीठ प्राधिकरणाने अथवा मा. कुलगुरुनी त्यांना प्राप्त असलेल्या अधिकारात पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाच्या नविन प्रस्तावपैकी नविन प्रस्तावित महाविद्यालये / परिसंस्था संशोधन केंद्र / अभ्यासक्रम, पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, तुकडीवाढ व सॅटेलाईट केंद्र इत्याबाबत शासनाकडे सकारात्मक / नकारात्मक शिफारस केल्यास व्यवस्थापन परिषद दि. २९/०८/२०२० रोजी घेतलेल्या निर्णयानुसार व अध्यादेश - १५१ मधिल टिप्पनुसार कोणत्याप्रकारचे शुल्क परतावा करतायेणार नाही. याची कृपया नोंद घ्यावी.**
- e) सर्व संलग्नित महाविद्यालयांना सूचित करण्यात येते की, या प्रदेशातील पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रम पुर्ण केलेल्या विद्यार्थ्यांना रोजगार मिळावा, ते बेरोजगार राहू नयेत म्हणून बृहत अराखड्यामध्ये परिशिष्ट - अ, परिनियम - १३३ व परिनियम - २२८ मध्ये समाविष्ट करण्यात आलेले अभ्यासक्रम विस्तारीकरणाअंतर्गत (अभ्यासक्रम, पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा व तुकडीवाढ) विहित केलेल्या नियमानुसार अर्ज सादर करण्यात यावे, याची कृपया नोंद घेण्यात यावी.
- f) विस्तारीकरणाअंतर्गत जी संलग्नित कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय महिला / इंग्रजी माध्यम /आदिवासी विद्यार्थ्यांसाठी तुकडीवाढ बाबत विद्यापीठास अर्ज साद करतील, अशा महाविद्यालयांना प्रस्तुत प्रकरणी विशेष प्राधान्याने शासनाकडे शिफारस करण्यात येईल.

PERSPECTIVE PLAN 2022-23

- g) अद्यावत सुविधांनी परिपूर्ण असलेल्या व्यावसायिक संलग्नित महाविद्यालयांनी सादर केलेले पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांचे प्रस्ताव विशेष प्राधान्याने शासनाकडे शिफारशीत करण्यात येतील.
- h) प्रत्येक जिल्ह्याच्या ठिकाणी संलग्नित महाविद्यालयांनी “कम्युनल हार्मनी” (Communal Harmony) या पदविका एक वर्षीय अभ्यासक्रमासाठी विस्तारीकरणाअंतर्गत सर्व संबंधीत महाविद्यालयांनी अर्ज करावेत. पोलिस विभाग, महसूल विभाग व इतर सेवेत असणाऱ्या कर्मचाऱ्यांसाठी तसेच नियमित शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी सदरील अभ्यासक्रम तयार करण्यात आलेला आहे.
- i) एन.सी.ई.टी., ए.आय.सी.टी.ई. बार कॉन्सिल ॲफ इंडिया, कॉन्सिल ॲफ ॲर्किटेक्चर, कॉन्सिल ॲफ फॉमसी इत्यादी केंद्रीय प्राधिकरणाची मान्यता आवश्यक असणाऱ्या व्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी शैक्षणिक संस्थांनी प्रस्ताव सादर केल्यानंर प्रस्तुत संस्थेचा दोन वर्षांसाठी वैध राहीत परंतु संबंधीत संस्थेस दरवर्षी एकूण अनुशेय शुल्काच्या १० % प्रक्रिया शुल्क अनिवार्य राहील. अन्यथा सदरील प्रस्ताव अवैद्य ठरविण्यात येईल.
- j) शासन निर्णय दि. १३ सप्टेंबर, २०१७ व दि. १५ सप्टेंबर, २०१७ अन्वये विहित केल्यानुसार नीवन प्रस्तावित महाविद्यालये व विस्तारीकरणाअंतर्गत प्रस्ताव सादर करणाऱ्या सर्व महाविद्यालयांना पायाभूत सुविधा, आवश्यक सामग्री / साहित्य व दस्तऐजानूसार प्रस्ताव सादर करणे अनिवार्य राहील. अन्यथा सदरील प्रस्ताव अवैद्य ठरविण्यात येईल.

Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad

Appendix-A

Statement showing the details of amended Statute –133 pertaining to addition of New Subjects under the Faculty of Humanities

Sr. No.	Subjects:
01	Marathi
02	Hindi
03	English
04	Urdu, Arabic & Persian
05	Islamic Studies
06	Sanskrit
07	Foreran Languages
08	Pali & Buddhisam
09	Modies Studies
10	Psychology
11	Geography
12	Political Science
13	Sociology
14	History
15	Economics
16	Public Administration
17	Philosophy
18	Military Science
19	Thought of Mahatma Phule & Dr. Ambedkar
20	Islamic Studies
21	Tourism and Travel Manage.
22	N.C.C.
23	Women's Studies
24	Counseling
25	Psychological Counseling
26	Museum Studies
27	Counseling Psychology
28	Archaeology
29	LLB.
30	LLM
31	Per Laws
32	Labor Laws D.L.L.
33	Taxation Laws
34	Consumer Protection law (DCPL)
35	Intellectual property (DIPL)
36	Cyber Laws (DCL)
37	Medical Jurisprudence & Forensic Science (DMJ & FS)
38	Corporate Laws (DCL)
39	Import-Expert Laws (DIFL)
40	Course in Corporate Law
41	Human Rights Law

---*---

PERSPECTIVE PLAN 2022-23

Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad

Appendix-B

Statement showing the details of amended Statute –133 pertaining to addition of New Subjects under the Faculty of Science & Technology

Sr. No.	Subjects:
01	Physics
02	Chemistry,
03	Botany,
04	Zoology,
05	Mathematics,
06	Microbiology,
07	Bio-Chemistry,
08	Modern biology,
09	Statistics,
10	Electronics,
11	Dairy Science,
12	Industrial Chemistry,
13	Geology,
14	Fisheries,
15	Horticulture,
16	Soil Science,
17	Crop Physiology
18	Seed Production,
19	Farm Machine,
20	Weed Control,
21	Plant Pathology,
22	Agricultural Microbiology,
23	Parasitological,
24	Animal Physiology,
25	Poultry Science,
26	Plant Protection,
27	Fodder Science,
28	Dyes and Drugs,
29	Textile Chemistry,
30	Analytical Chemistry,
31	Fine Chemicals & Pharmaceuticals,
32	Polymer Chemistry,
33	Oil Paints, Varnish, Soap Synthetic Detergents,
34	Cellulose Science,
35	Environmental Science,
36	Food Technology,
37	Pharmacology,
38	Work Shop Technology/ Instrumentation,
39	Cold Storage & Preservation,
40	Computer Science,
41	Linear Programming,
42	Agrochemicals & Fertilizers,
43	Geography,
44	Bio-Physics,
45	Psychology,
46	Applied Physics,
47	Machine Shop Practice,
48	Applied Nutrition & Public Health,
49	Nutrition,
50	Modern Industrial Electronics & Microwaves,

PERSPECTIVE PLAN 2022-23

51	Forestry,
52	Applied Mycology,
53	Bio-Technology,
54	Computer Application (V)
55	Industrial Chemistry,
56	Food Science & Quality Control (V),
57	Clinical Nutrition and Dietetics (V),
58	Bio-Technic & Specimen Preparation (V),
59	Seed Technology,
60	Sericulture (V),
61	Industrial Fish & Fisheries (V),
62	Instrumentation (V)
63	Optical Instrumentation (V),
64	Geoexploration & Drilling Technology (V),
65	Computer Maintenance (V),
66	Electronics Equipment Management (V),
67	Automobile Maintenance (V),
68	Environment & Water Management (V),
69	Rural Technology (V),
70	Refrigeration & Air Conditioning (V),
71	Manufacturing Processes (V),
72	Construction Management & Technology (V),
73	Electronics (V),
74	Industrial Microbiology (V),
75	Still Photography & Audio Production (V),
76	Mass Communication,
77	Bio-Technology (V),
78	Applied Mathematics (V),
79	Astronomy (V),
80	Instrumentation Practice (V),
81	Dry Land Agriculture (V),
82	Information Technology,
83	Computer Applications,
84	Biodiversity & Resource Management,
85	Drilling Technology,
86	Astromy & Astrophysics,
87	Electronics Media,
88	Electronics Media & Informatics
89	Bioinformatics
90	Life Science
91	Forensic Science
92	Nano Technology
93	Home Science
94	Networking and Multimedia.
95	Textile and Interior Decoration,
96	Herbal Technology,
97	Industrial Automation.
98	Geo-Physics,

PERSPECTIVE PLAN 2022-23

99	Industrial Mathematics,
100	Bio-Processing,
101	Plant Biotechnology,
102	Sericulture Technology.
103	Artificial Intelligence & Embedded Technology,
104	Computer Science & Networking
105	Plant Breeding and Molecular Genetics.
106	Horticulture Science (V)
107	Multimedia & Animation (V)
108	Jewellery Design & Gemology (V)
109	Automobile (V)
110	Industrial Automation (V)
111	Automobile Technology (V)
112	Civil Engineering,
113	Mechanical Engineering,
114	Electrical/Electronics and Power,
115	Electronics,
116	Instrumentation,
117	Civil Construction Engineering,
118	Production Engineering.
119	Industrial Engineering,
120	Electronics Telecommunications.
121	Chemical Engineering,
122	Civil Water Management Engineering,
123	Plant Engineering,
124	Automobile Engineering,
125	Petroleum and Petro-Chemical Engineering,
126	Plastics and Polymer Engineering,
127	Sugar Technology,
128	Textile Technology,
129	Architecture,
130	Computer Applications,
131	Applied Science,
132	Pharmacy,
133	Electronics Design and Technology,
134	Electronics Production and Maintenance,
135	Computer Science and Engineering,
136	Information Technology.
137	Instrumentation and Control Engineering,
138	Computer Science Engineering and I.T.,
139	Agricultural Engineering
140	Food Processing Technology,
141	Computer Science & Technology,
142	Computer Networking Engineering,
143	Structural Engineering,
144	Water Resources Engineering,
145	Environmental Engineering,
146	Software Engineering,
147	Embedded System.
148	Control System Engineering

PERSPECTIVE PLAN 2022-23

149	Heat Power,
150	Manufacturing Engineering,
151	Communication Engineering,
152	CAD/CAM,
153	Thermal Engineering,
154	Mechanical [Design Engineering],
155	Manufacturing Processing Engineering,
156	Automation,
157	Biotechnology Engineering,
158	Electrical Power System,
159	Digital Communication Engineering.
160	Food Technology
161	Pharmaceutical Analysis

PERSPECTIVE PLAN 2022-23

Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad

Appendix-C

Statement showing the details of amended Statute –133 pertaining to addition of New Subjects under the Faculty of Commerce & Management

Sr. No. U.G. Optional/ Degree/Diploma Subject:

- 01 Accountancy,
- 02 Auditing,
- 03 Costing,
- 04 Taxation,
- 05 Statistics,
- 06 Banking,
- 07 Business Economic,
- 08 Entrepreneurship,
- 09 Co-operation,
- 10 Insurance,
- 11 Principles of Management,
- 12 Financial Management,
- 13 Production Management,
- 14 Marketing Management,
- 15 Personnel Management,
- 16 Sales Management,
- 17 Tourism & Hotel Management,
- 18 Human Resources,
- 19 Company Law & Secretarial Practice,
- 20 Advertising,
- 21 Mercantile & Industrial Law,
- 22 Foreign Trade,
- 23 Industrial Organization,
- 24 Quantitative Methods,
- 25 Business Communication,
- 26 Agricultural Management and Rural Development,
- 27 Indian Economy,

PERSPECTIVE PLAN 2022-23

- 28 Business Environment,
- 29 Public Enterprises,
- 30 Military Science,
- 31 Computer Science,
- 32 Computer Application,
- 33 E-Commerce,
- 34 Business Management.
- 35 B.Com. Honours
- 36 Business Administration
- 37 Business Management
- 38 Marketing Management
- 39 Labour Management
- 40 Production Management
- 41 Office Administration
- 42 Passenger Road Transport
- 43 Hotel Management
- 44 Tourism Administration
- 45 Water & Land Management
- 46 Computer Applications & Management
- 47 Management information system
- 48 Decision Support System
- 49 Media Management
- 50 E-Business & E-Commerce
- 51 Management Skill Development
- 52 Customer relationship Management
- 53 Supply Chain Management
- 54 Human Resource Management
- 55 Operation Research
- 56 Information Communication technology
- 57 Health Communication Management
- 58 Personnel Management
- 59 Optimization Techniques
- 60 Travel and Tourism (VI)

PERSPECTIVE PLAN 2022-23

Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad

Appendix-D

Statement showing the details of amended Statute –133 pertaining to addition of New Subjects under the Faculty of Interdisciplinary Studies

Sr. No.	Subjects:
01	Philosophy and Sociology of Education
02	Methodology of School subjects-A [Marathi, Hindi, English, Urdu, Science],
03	Methodology of School subjects-B method [History, Geography and Mathematics],
04	Educational Psychology,
05	Measurement and Evaluation,
06	Elective Subjects,
07	History of Education,
08	Educational Technology and Management.
09	Post Graduate Diploma in Education Vocation Guidance & Career Counseling
10	Life Skill Education
11	Principles and History of physical Education and psychology
12	Organization and Administration of Physical Education and recreation, youth Welfare and youth Services.
13	Officiating and Coaching
14	Research Methodology and Statistics,
15	Methods of Instructions, Methodology of Physical Education and School subject.
16	Anatomy, Physiology and Physiology of exercise, Body Mechanics, Kinesiology and Health Education
17	Sports Sociology, Citizenship and Government guidance and Group work.
18	Corrective Physical Education, Treatment Prevention and care of Athletic injuries and Safety Education
19	General Science and basic systematic English
20	Test Measurement and Evaluation of Physical Education and Sports.
21	General Theory and Methods of sports Training
22	Sports Medicine
23	Sports Psychology
24	Sports Kinesiology and Biomechanics.
25	History of Games and Sports
26	Basic Principles of Journalism
27	Introduction of Mass Communication
28	Sports News Reporting and Writing
29	Sports Editing,
30	Sports Coverage and Audio Visual Media
31	Drawing
32	Painting
33	Applied Art
34	Dramatics
35	Music
36	Dance
37	Textile Design and Printing

PERSPECTIVE PLAN 2022-23

Sr. No.	Subjects:
38	Textile Design and weaving
39	Sculpture
40	Yoga
41	Theatre Study and Acting (V)
42	Fashion Design (V)
43	T.V. Production and Basic in Film Making
44	Children Theater
45	Modeling
46	Folk Theater
47	Fashion Design
48	Film Appreciation
49	Fine Art by Research
50	Performing Art
51	Lifelong Learning & Extension
52	Adult, Continuing Education and Extension
53	Library & Information Science
54	Honors Multi Media and Mass Communication
55	Disability Communication
56	Meditation and Intra-Personal Communication
57	Comics Journalism
58	Television Journalism
59	Electronics Media
60	International Journalism
61	Print Journalism
62	Mass Communication & Journalism
63	Social Work
64	Honors Journalism
65	Home Science
66	Printing Technology and Graphic Arts
67	Radio Journalism
68	Advertising
69	Public Relations & Corporate Communication

PERSPECTIVE PLAN 2022-23

Statement showing the details of amended Statute -228 pertaining to the degees, Diploamas under the Faculty of Science & Technology

Sr. No.	Subjects:
1)	Bachelor of Science (B.Sc.)
2)	Bachelor of Science (B.Sc. Special)
3)	Master of Science (M.Sc)
4)	Doctor of Philosophy (Ph.D)
5)	Doctor of Science (D.Sc)
6)	Diploma in Bio-Chemistry (Dip.Bio.Chem.)
7)	Diploma in Applied Statistics (Dip.Appl.Stat.)
8)	Master of Philosophy (M.Phil)
9)	Bachelor of Science [Chemical Technology] (B.Sc.Chem. Tech.)
10)	Bachelor of Computer Applications (B.C.A. Science)
11)	Bachelor of Science[Computer Science] (B.Sc.[Comp. Sci.])
12)	Bachelor of Science [Information Technology] (B.Sc.[I.T.])
13)	Post-Graduate Diploma in Costal Bio-Diversity & Resource Management (P.G.Dip. In CBRM)
14)	Post-Graduate Diploma in Drilling Technology (P.G.Dip. In D.T)
15)	Bachelor of Computer Science (B.C.S.)
16)	Bachelor of Science (Electronic Media)B.Sc. (Electro .M.)
17)	Master of Science (Electronic Media & Informatics) M.Sc. (Electro. M. & I.).
18)	Bachelor of Science (Electronics)B.Sc.(Electro.)
19)	Bachelor of Science (Automobile Technology) (B.Sc. Auto.Tech.)
20)	Bachelor of Science (Bioinformatics)(B.Sc. (Bionifo.))
21)	Master of Science (Bioinformatics) (M.Sc..(Bioinfo.))
22)	Bachelor of Science (Biotechnology) (B.Sc.(Biotech.))
23)	Master of Science (Biotechnology) (M.Sc.(Bioteh.))
24)	Bachelor of Science (Refrigeration & Air Conditioning) (B.Sc.(R. & A.C.))
25)	Bachelor of Science (Workshop Technology) (B.Sc.(Work.Tech.))
26)	Master of Science (Geophysics) (M.Sc.(Geophy.))
27)	Post Graduate Diploma in Applied Biotechnology (P.G. Dip. in Appl. Biotech.)
28]	Master of Science (Instrumentation) (M.Sc. Instru.).
29]	Master of Science (Industrial Mathematics) (M.Sc. Ind.Math.).
30]	Post Graduate Diploma in Wine Technology (P.G. Dip. in Wine Tech.)
31]	Master of Science (Herbal Technology) (M.Sc. Herb. Tech.).
32]	Master of Science (Genetics) (M.Sc.) Genetics).
33]	Master of Science (Bioprocessing) (M.Sc.) Biopro.).
34]	Master of Science (Fishery Science) (M.Sc. Fishery Sci.)
35)	Post Graduate Diploma in Forensic Science and Related Law (P.G.Dip.Forensic Sci. & R.Law]
36)	Post Graduate Diploma in Digital and Cyber Forensic Science and Related Law (P.G.Dip. Digital & Cyber Forensic Sci. & R.Law]

PERSPECTIVE PLAN 2022-23

37)	Bachelor of Science [Forensic Science] B.Sc. [For. Sci.]
38)	Master of Science [Nano Technology] M.Sc. [Nano.Tech.]
39)	Bachelor of Science [Home Science] B.Sc. [Home. Sci.]
40)	Bachelor of Science [Networking and Multimedia] B.Sc. [Net. & Mult.]
41)	Bachelor of Science (Textile and Interior Decoration) B.Sc. (Text. & Inter. Deco.)
42)	Master of Science (Industrial Automation) M.Sc. (Indust. Auto.).
43)	Bachelor of Science + Master of Science Dual Degree in Computer Science [B.Sc.+M.Sc. Dual Degree Comp.Sci.]
44)	Master of Science Plant Biotechnology [M.Sc. Plant. Biotech.]
45)	Diploma in Vocational Science [D.Voc.] [Two Years Diploma Course],
46)	Bachelor Degree in Vocational Science [B.Voc.][Three Years Degree Course].
47)	Bachelor Degree in Vocational Science [B.Voc.] and P.G. Diploma in Vocational Education [P.G. D.Voc.] [Four Years Course].
48)	Bachelor Degree in Vocational Science [B.Voc.] & Master Degree in Vocational Science [M.Voc.].[Five Years Degree Course].
49)	Bachelor of Science Artificial Intelligence & Mobile Computing, [B.Sc. Arti. Intel. & Mobl.Comp.],
50)	Master of Science Artificial Intelligence & Embedded Technology, [M.Sc. Arti. Intel. & Embd Tech.]
51)	Master of Science Computer Science & Networking [M.Sc. Comp. Sci. & Net.].
52)	Master of Science Plant Breeding and Molecular Genetics [M.Sc. Plant Breed. & Molc. Gent.]
53)	Bachelor of Science Hardware & Networking [B.Sc. Hard. & Net.],
54)	Bachelor of Science Animation [B.Sc. Anim.],
55)	Master of Science [Forensic Science] [M.Sc. Foren.Sci.]
56)	Diploma [One Year duration, Sanctioned by U.G.C. on grant in aid base]
57)	Advance Diploma [Two Year duration Sanctioned by U.G.C. on grant in aid base]
58)	Bachelor of Vocation [B.Voc.] Degree [Three Year duration Sanctioned by U.G.C. on grant in aid base]
59)	Bachelor of Science Hotel Operations & Catering Services [B.Sc. Hotel. Operat. & Cater. Serv.]
60)	Master of Science Hotel Operations & Catering Services [M.Sc. Hotel. Operat. & Cater. Serv.]
61)	Bachelor of Science Biotechnology [Honors] [B.Sc. Biotech.] [Hon.],
62)	Bachelor of Science Biochemistry [Honors] [B.Sc. Bio-Chem.] [Hon.],
63)	Bachelor of Science Computer Science [Honors] [B.Sc. Comp.Sci.]] [Hon.],
64]	Master of Vocation Industrial Automation [M.Voc.] [Indst. Auto.]
65]	Master of Vocation Automobile Technology [M.Voc.] [Auto.Tech.]
66]	Bachelor of Engineering [B.E.]
67]	Master of Engineering [M.E.]
68]	Doctor of Philosophy [Ph.D.]
69]	Doctor of Science [D.Sc.]

PERSPECTIVE PLAN 2022-23

70]	Diploma in Industrial Electronics [D.I.E.]
71]	Diploma in Bio-Medical Engineering [D.B.M..E.]
72]	Diploma in Hydro-Geology [D.Hy.G.]
73]	Diploma in Industrial Refrigeration [D.I.R.]
74]	Master of Technology [M.Tech.]
75]	Diploma in Electronics Production & Maintenance [D.E.P.M.]
76]	Bachelor of Science [Applied Science] [B.Sc. Appl.Sci.]
77]	Master of Science (Applied Science) [M.Sc.Appl.Sci.]
78]	Bachelor of Technology [B.Tech.]
79]	Bachelor of Architecture [B.Arch.]
80]	Master of Technology [by Research] [M. Tech. by Research]
81]	Bachelor of Chemical Technology [B.Chem. Tech.]
82]	Master of Computer Application [M.C.A.]
83]	Master of Technology Management [M.T.M.].
84]	Master of Technology in Food Technology [M. Tech. in Food Tech.]
85]	Master of Technology in Chemical Engineering [M. Tech. in Chem. Engg.]
86]	Master of Pharmacy in Pharmaceutical Analysis, [M.Pharm. in Pharmaceutical Anal.]
87]	Bachelor of Technology Chemical Engineering [B.Tech. in Chem. Engg.]
88]	Doctor of Pharmacy [Pharm. D.] or [Post Baccalaureate] [Doctor of Pharmacy]
89]	Master of Architecture [M.Arch.]

PERSPECTIVE PLAN 2022-23

FACULTY OF COMMERCE & MANAGEMENT

Sr. No. U.G. Optional/ Degree/Diploma Subject:

- 01 Bachelor of Commerce [B.Com.]
- 02 Master of Commerce [M.Com.]
- 03 Master of Commerce [M.Com Hons.]
- 04 Doctor of Philosophy [Ph.D.]
- 05 Doctor of Literature [D.Lit.]
- 06 Master of Philosophy [M.Phil]
- 07 Diploma in Insurance Business [D.I.B.]
- 08 Diploma in Taxation [D.I.T.]
- 09 Diploma in Cost Accounting [D.C.Ac.]
- 10 Diploma in Inventory & Store Accounting
[DISA]
- 11 Diploma in Banking & Finance [D.B.F.]
- 12 Master of International Business [M.I.B]
- 13 Bachelor of Commerce [E-Commerce]
B.Com. [E-Commerce]
- 14 Bachelor of Business Management [BBM]
- 15 Bachelor of Computer Application [BCA]
- 16 Master of Commerce [e-Commerce]
M.Com. [e-Commerce]
- 17 Bachelor of Commerce [Honours]
B.Com. [Hons]
- 18 Master of Business Administration [M.B.A.]
- 19 Diploma in Business Management [D.B.M.]
- 20 Diploma in Production Management [D.P.M.]
- 21 Diploma in Labour Management [D.L.M.]
- 22 Diploma in Marketing Management [D.M.M.]
- 23 Diploma in Office Administration [D.O.A.]
- 24 Certificate course in Entrepreneur Technique [C. Enter. Teach.]
- 25 Certificate course in Insurance [C. Ins.]
- 26 Certificate course in Management of Bank Phand [C. Man. Bank Phand]
- 27 Certificate course in Store Keeping
[C. Store Keeping]
- 28 Certificate course in Salesmanship & Advertising [C. Sale. Advt.]
- 29 Master of Philosophy [M. Phil.]
- 30 Diploma in Business Administration D.B.A.]
- 31 Doctor of Philosophy [Ph.D.]
- 32 Doctor of Letters [D. Litt]
- 33 Diploma in Passenger Road Transport & Traffic Management [D.P.R.T.TM.]
- 34 Master of Personal Management [M.P.M.]
- 35 Master of Management Science [M.M.S.]
- 36 Certificate in Computer Programming
[C.Com. Prog.]
- 37 Diploma in Computer Applications [D.C.A.]
- 38 Diploma in Computer Programming & System Analysis [D.C.P.S.A.]

PERSPECTIVE PLAN 2022-23

- 39 Master of Computer Applications [M.C.A.]
- 40 Bachelor of Hotel Management [B.H.M.]
- 41 Bachelor of Computer Management[B.C.M.]
- 42 Master of Computer Management [M.C.M.]
- 43 Bachelor of Computer Application [B.C.A.]
- 44 Diploma in Office Automation [Dip. Auto]
- 45 Bachelor of Business Administration [B.B.A.]
- 46 Diploma in Human Resource Management [D.H.R.M.]
- 47 Diploma in Hospital Management [D.H.M.]
- 48 Diploma in Stock Exchange Management [D.S.E.M.]
- 49 Diploma in Security Management [D.S.M.]
- 50 Master of Tourism Administration [M.T.A.]
- 51 P.G. Diploma in Computer Based Accounting [P.G.D.C.B.A.]
- 52 P.G. Diploma in Financial Services [P.G.D.F.S]
- 53 P.G. Diploma in Business Statistics & Computer Applications [P.G.D.B.S.C.A.]
- 54 P.G. Diploma in International Business [P.G.D.I.N.B.]
- 55 P.G. Diploma in Health Services Management [P.G.D.H.S.M.]
- 56 Diploma in Tourism Administration [D.T.A.]
- 57 Master of Marketing [M.M.]
- 58 Master of Finance & Control [M.F.C.]
- 59 Post Graduate Diploma in Hospital Administration and Management [PGDHAM]
- 60 Post Graduate Diploma in Entrepreneurship
[PGD Entrepreneurship]
- 61 Executive Master of Business Administration [EMBA]
- 62 Post Graduate Diploma in Retail Management [PGD Ret. & Mgt.]
- 63 Bachelor of Vocational
in Travel and Tourism

PERSPECTIVE PLAN 2022-23

Faculty of Humanities

Sr. No.	Subject
01.	Bachelor of Arts [B.A.]
02.	Bachelor of Arts [B.A. Special]
03.	Master of Arts [M.A.]
04.	Doctor of Philosophy [Ph.D.]
05.	Doctor of Letters [D.Lit.]
06.	Advanced Diploma in Russian [A.Dip.Russ]
07.	Diploma in Russian [Dip.Rusr]
08.	Certificate of Proficiency in Russian [C.Prof.Russ.]
09.	Diploma in Teaching in English [D.T.E.]
10.	Diploma in German [Dip.Ger.]
11.	Diploma in Pali & Buddhism [Dip.in Pali & Buddh]
12.	Certificate in Proficiency in German [C.Prof. German]
13.	Certificate in Proficiency in French [C.Prof. French]
14.	Certificate in Proficiency in Chinese [C.Prof. Chinese]
15.	Master of Philosophy [M.Phil]
16.	Diploma in Tamil [Dip. Tamil]
17.	Advanced Diploma in French [A.Dip. French]
18.	Advanced Diploma in German [A.Dip.German]
19.	Certificate in Kannadal [C. Kannadal]
20.	Diploma in Kannada [Dip. Kannadal]
21.	Post-Graduate Diploma in Hindi [Dip.Hindi]
22.	Diploma in Chinese [Dip. Chinese]
23.	A Certificate Course in Structural English and Spoken English [Cert. Str. E. & Spo. E.]
24.	Diploma in English Language and Literature [D.E.L.L.]
25.	Post-Graduate Certificate in the Teaching of English [P.G.C.T.E.]
26.	Post Graduate Diploma in the Teaching of English [P.G.C.T.E.]
27.	Advanced Diploma in Chinese [Advc. Dip. Chine.]
28.	Post Graduate Diploma in Modi Studies [P.G. Dip. In Modi Studies]
29.	Post Graduate Certificate Course in Modi Studies [P.G. Cert. Cou. In Modi Studies].
30.	Diploma in Co-operative Management [Dip.op.Manag.]
31.	Diploma in Tourism [Dip.Tour.]
32.	Diploma in Local Self-Government [Dip.L.S.G.]
33.	Master of Philosophy [M.Phil.]
34.	Master of Rural Studies [M.R.S.]
35.	Master of Tourism Administration [M.T.A.]
36.	Diploma in Industrial Security Services [D.I.S.S.]
37.	Post Graduate Diploma in Counseling [P.G.Dip.Couns.]

PERSPECTIVE PLAN 2022-23

38.	Post Graduate Diploma in Psychological Counseling [P.G.Dip. in Psy.Couns.]
39.	Post Graduate Diploma in Modi Studies [P.G. Dip. Modi Studies]
40.	Post Graduate Certificate Course in Modi Studies [P.G. Cert. Cour. Modi Studies]
41.	Post Graduate Diploma in Museum Studies [P.G. Dip. Museum Studies]
42.	Post Graduate Certificate Course in Museum Studies [P.G. Certi. in Muse. Studi.]
43.	Certificate Course in Counseling Psychology [Part Time]
44.	Bachelor of Arts Sociology (Honors)
45.	Bachelor of Arts Economics (Honors)
46.	Bachelor of Arts Psychology (Honors)

PERSPECTIVE PLAN 2022-23

Faculty of Inter-Disciplinary Studies

Sr. No.	Subject
01.	Bachelor of Sports and Recreation [B.S.R.]
02.	Bachelor of Physical Education [B. P. Ed.]
03.	Master of Physical Education [M. P. Ed.]
04.	Doctor of Philosophy [Ph.D.]
05.	Bachelor of Physical Education [B.P.E.]
06.	Physical Education (Optional Subject) B.A.
07.	Bachelor of Physical Education & Sports [B.P.E.S.]
08.	Master of Physical Education & Sports [M.P.E.S.]
09.	B.P.E.S.
10.	Bachelor of Education [B.Ed.]
11.	Master of Education [M.Ed.]
12.	Doctor of Philosophy [Ph.D.]
13.	Diploma in Educational Evaluation and Programmed Learning [D.E.E.P.L.]
14.	Diploma in Pre-Primary and Primary Education [D.P.P.E.]
15.	Diploma in Educational Administration and Supervising [D.E.A.S.]
16.	Diploma in Work Experience [D.W.E.]
17.	Diploma in Higher Education [D.H.E.]
18.	Diploma in Programmed Learning [D.P.L]
19.	Post Graduate Diploma in Education Vocational Guidance and Career Counseling [PG .Dip. Education. V. G. & C.C]
20.	Bachelor of Education Special Education Mental Retardation [B.Ed. Spel.Edu. M.R.]
21.	Bachelor of Education Special Education Hearing Impairment [B.Ed. Spel.Edu. H.I.]
22.	Bachelor of Education Special Education Mental Retardation & Inclusive Education[B.Ed. Spel.Edu. M.R. & Inclu.Edu.]
23.	Bachelor of Education Special Education Hearing Impairment & Inclusive Education [B.Ed. Spel.Edu. H.I. & Inclu.Edu.]
24.	Certificate Course in Life Skill Education [Regular and Vacation]
25.	Bachelor of Journalism [B.J.]
26.	Bachelor of Library Science [B. Lib. Sc.]
27.	Bachelor of Library & Information Science [B. Lib. Sc.]
28.	Bachelor of Social Work [B.S.W.]
29.	Master of Social Work [M.S.W.]
30.	Diploma in Social Work [Dip. S.W.]
31.	Master of Library Science [M. Lib. Sci.]
32.	Master of Library & Information Science [M. Lib. Sci.]
33.	Master of Mass Communication & Journalism [M.M.C.J.]
34.	Certificate Course in Journalism [C.C.J.]
35.	Diploma in Journalism and Mass Communication [D.J.M.C.]
36.	Master of Library and Information Science [M.L.I.S.C.]
37.	Master of Arts [M.A. Mass Communication & Journalism.]
38.	Bachelor of Arts Journalism, Arts and Science [B.A. Journal., Arts and Sci.]

PERSPECTIVE PLAN 2022-23

39.	Bachelor of Arts Mass Communication and Journalism [B.A. M.C.J.]
40.	Master of Philosophy Mass Communication and Journalism [M. Phil. M.C. J.]
41.	Post Graduate Diploma in Disability Communication [P.G. Dip..Disability Comm.]
42.	Diploma in Meditation and Intra-Personal Communication [Dip. M.I.P.C.]
43.	Bachelor of Printing Technology and Graphic Arts [BPT & GA]
44.	Advanced Diploma in Printing Technology and Graphic Arts [ADPT & GA]
45.	Post Graduate Diploma in Counseling [P. G. Dip. Counsel.]
46.	Post Graduate Diploma in Adult, Continuing Education and Extension (Vacation Mode) [P. G. Dip. A.C.E.& E.][V]
47.	Diploma in Comics Journalism [Dip. Comic. Journal.]
48.	Post Graduate Diploma in Psychological Counseling [P. G. Dip. in Psych. Counsel.]
49.	Diploma in Television Journalism [Dip. in T.V. Jour.]
50.	Bachelor of Arts Home Science [Special] [B.A. Home Sci. Special.]
51.	Post Graduate Diploma in Modi Studies [P.G. Dip. Modi Studies]
52.	Post Graduate Certificate Course in Modi Studies [P.G. Cert. Course. Modi Studies]
53.	Post Graduate Diploma in Museum Studies [P.G. Dip. Museum Studies]
54.	Bachelor of Arts International Journalism [B.A. International .Journal.]
55.	Post Graduate Certificate Course in Museum Studies [P.G. Certif. in Muse. Studies.]
56.	Post Graduate Diploma in Vocational Guidance and Career Counseling
57.	Bachelor of Arts Honors Journalism
58.	Bachelor of Arts Honors Multi Media and Mass Communication

सन २०१८-१९ या शैक्षणिक वर्षापासून नवीन
महाविद्यालयांना (पारंपारिक व व्यावसायिक)
मंजुरी देण्यासाठी कार्यपद्धती व निकष विहित
करण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
शासन निर्णय क्र. एनजीसी २०१७/(२९/१७)/मशि-४
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक : १५ सप्टेंबर, २०१७.

वाचा:-१) महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६.

२) शासन निर्णय क्र. एनजीसी-२००९/(३०१/०९)/मशि-४, दि.२५.९.२००९

३) शासन निर्णय क्र. एनजीसी-२०१०/(१९३/१०)/मशि-४, दि.३०.१०.२०१०

४) शासन निर्णय क्र. एनजीसी-२०१२/(२४७/१२)/मशि-४, दि.२.९.२०१३.

प्रस्तावना:-

राज्यातील उच्च शिक्षणाचा दर्जा व गुणवत्ता वाढविण्यासाठी व इतर अनुषंगिक बाबींसाठी महाराष्ट्र शासनाने “महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६” अंमलात आणलेला आहे. सदर अधिनियमातील कलम १०९ (१) (२) (३) नुसार नवीन महाविद्यालय मंजुरीसाठी कालबद्ध तरतूद करण्यात आलेली आहे. तसेच, या तरतुदीस अनुसरुन अंमलबजावणी करण्यासाठी शासनाने कार्यपद्धती निश्चित करावी, अशी तरतूद कलम १०९ (९) अन्वये करण्यात आली आहे. सदरहू तरतुदीच्या अनुषंगाने सन २०१८-१९ या शैक्षणिक वर्षापासून नवीन महाविद्यालय (पारंपारिक व व्यावसायिक) मंजुरीसाठी कार्यपद्धती व निकष सुनिश्चित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुसार उपरोक्त संदर्भ क्र.२,३ व ४ येथील शासन निर्णय अधिक्रमित करून शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे :-

शासन निर्णयः-

१. सन २०१८-१९ या शैक्षणिक वर्षापासून नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी इरादापत्र देण्याकरिता पुढील प्रमाणे कार्यपद्धती राहील.

कार्यपद्धती :- (इरादापत्राकरिता)

- १.१ विद्यापीठांनी त्यांच्या कार्यक्षेत्रात उच्च शिक्षणाच्या सुविधांचे सर्वत्र समान वाटप होण्यासाठी “महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६” च्या कलम १०७ मधील तरतुदीनुसार एक सम्यक योजना (Perspective Plan) तयार करावी.
- १.२ सर्व विद्यापीठांनी पाच वर्षांचा बृहत आराखडा करावा, त्यामध्ये ज्या जिल्हामध्ये महाविद्यालयीन शिक्षणात ढोबळ पटसंख्या प्रमाण (जीईआर) राष्ट्रीय सरासरीपेक्षा कमी आहे असे जिल्हे, नक्षलग्रस्त, आदिवासी, डोंगराळ /दुर्गम भागासाठी सर्वोच्च प्राथम्य द्यावे व त्या प्राथम्यक्रमानुसार व तदनंतर सर्वसाधारण याप्रमाणे त्या-त्या शैक्षणिक वर्षासाठी विशिष्ट एवढ्याच नवीन महाविद्यालयांच्या (व्यावसायिक (AICTE व NCTE मंजुरी देत असलेले व्यावसायिक अभ्यासक्रम सोडून) व पारंपारिक) प्रस्तावांची शिफारस करावी.

- १.३ सदर सम्यक योजना महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोगाकडून मान्य करुन घ्यावी.
- १.४ सम्यक योजनेस अनुसरुन विद्यापीठांनी नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी वार्षिक योजना तयार करावी.
- १.५ वार्षिक योजनेत समावेश असलेल्या ठिकाणांसाठीचे बिंदु निश्चित केल्यानंतर सर्व अकृषी विद्यापीठांनी बृहत आराखडयातील ठिकाणासह वृत्तपत्रात जाहिरात देऊन अर्ज मागवावेत. बृहत आराखडयाबाहेरच्या ठिकाणासाठी अर्ज स्वीकारले जाणार नाहीत, असा स्पष्ट उल्लेख जाहिरातीत करण्यात यावा व तसे अर्ज स्वीकारु नयेत.
- १.६ नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी इरादापत्र मागणा-या इच्छूक संस्थांनी “महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६” च्या कलम १०९ (३) (क) मधील तरतुदीनुसार सोबतच्या परिशिष्ट “अ” मधील अर्जाच्या नमुन्यात संबंधित विद्यापीठाकडे, ज्यावर्षी इरादापत्र मागविले असेल त्यावर्षाच्या अगोदरच्या वर्षाच्या सप्टेंबर महिन्याच्या शेवटच्या दिवसापूर्वी अर्ज दाखल करावेत. त्यासोबत परिशिष्ट “ब”मध्ये नमूद केलेली कागदपत्रे जोडण्यात यावीत.
- १.७ विद्यापीठांनी ऑनलाईन (Online) पद्धतीने विहित नमुन्यात अर्ज स्वीकारावेत. अर्जात भरण्यात आलेली माहिती व त्यासोबत जोडणे आवश्यक असलेल्या कागदपत्रांची तपासणी करण्यासाठी एक तपशीलसूची तयार करुन आवश्यक बाबींची पूर्तता करणारेच अर्ज स्वीकारावेत. ज्या विद्यापीठाकडे ऑनलाईन पद्धतीने संगणकप्रणाली विकसित करण्यात आलेली नाही, अशा विद्यापीठांनी पुढील एका वर्षात अर्ज स्वीकारण्याची संगणकप्रणाली विकसित करणे अनिवार्य राहील.
- १.८ विद्यापीठांकडे प्राप्त झालेल्या अर्जाची छाननी करण्याकरीता आवश्यक तेवढ्या छाननी समित्या विद्यापीठांचे कुलगुरु नियुक्त करतील.
- १.९ प्राप्त अर्जाची व कागदपत्रांची पडताळणी सोबत जोडण्यात आलेल्या परिशिष्ट “ब” मध्ये नमूद करण्यात आलेल्या आवश्यक कागदपत्रांच्या सूचीनुसार करुन, छाननी समिती त्यांचा अहवाल कुलगुरुंना सादर करेल.
- १.१० ज्या संस्थेच्या प्रस्तावात किंवा कागदपत्रांमध्ये त्रुटी आढळून आल्यास त्या संस्थेस / अर्जदारास त्रुटी कळविण्यात येतील.
- १.११ त्रुटी कळविण्यात आलेल्या संस्थांनी विद्यापीठाकडे त्रुटीची पूर्तता करणे आवश्यक राहील.
- १.१२ त्रुटीच्या पूर्ततेच्या अर्जाची छाननी समितीकडून छाननी करुन त्यासहीत छाननीत पात्र झालेल्या अर्जासह अहवाल अध्यक्ष, अधिष्ठिता मंडळ यांना सादर करण्यात येईल.
- १.१३ आवश्यकता असल्यास कुलगुरु विद्यापीठस्तरावर आवश्यक तेवढ्या तज्ज्ञ समिती गठित करतील. सदर तज्ज्ञ समितीमध्ये छाननी समितीच्या सदस्यांच्या अंतर्भाव असणार नाही. अशी तज्ज्ञ समिती गठित केल्यास ही समिती त्यांचा अहवाल अध्यक्ष, अधिष्ठाता मंडळामार्फत कुलगुरुंना सादर करेल.
- १.१४ कुलगुरुंकडून संबंधित पात्र संस्थांना पात्रता व अपात्रता कळविण्यात येईल.
- १.१५ अपात्रता कळविलेल्या संस्था त्याविरुद्ध विद्यापीठाकडे अपिल दाखल करु शकतील. सदर अपिलावर कुलगुरु निर्णय देतील.
- १.१६ सर्व पात्र अर्जदार संस्थांचे अर्ज मंजुरीच्या शिफारशीसह परिशिष्ट “अ” व “ब” तसेच प्रपत्र “अ” व त्यासोबतच्या सर्व कागदपत्रांसह विद्यापीठाकडून शासनाकडे दिनांक ३० नोव्हेंबर रोजी किंवा त्यापूर्वी सादर करण्यात येतील.

- १.१७ विद्यापीठाकडून प्राप्त झालेल्या व शासनस्तरावर छाननीअंती अंतिम पात्र ठरलेल्या प्रस्तावासंदर्भात शासनाकडून लगतनंतरच्या वर्षाच्या ३१ जानेवारी रोजी किंवा त्यापूर्वी इरादापत्र देण्यात येईल.
- १.१८ वरील परि. १.७ मध्ये विहित केलेली छाननी समिती व परि. १.१२ मध्ये विहित केलेली तज्ज्ञ समिती यांची संख्या ती-ती विद्यापीठे त्या-त्या वर्षी सुरु करावयाच्या नवीन महाविद्यालय (पारंपारिक व व्यावसायिक) यांची व्याप्ती विचारात घेऊन ठरवतील व विहित केलेल्या वेळापत्रकात काम होईल याची खातरजमा करतील.
- १.१९ विद्यापीठांनी शासनाकडे प्रस्ताव पाठविताना त्यात नवीन पारंपारिक / व्यावसायिक महाविद्यालये असे वर्गीकरण केलेले असेल.

२. सन २०१८-१९ या शैक्षणिक वर्षापासून नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी इरादापत्र देण्याकरिता पुढील प्रमाणे निकष राहतील.

निकष :- (इरादापत्र)

- २.१ महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ मधील कलम १०९(२) नुसार, कलम १०७ अन्वये तयार केलेल्या सम्यक योजनेशी सुसंगत नसेल, असे उच्च शिक्षणाचे नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठीचा कोणताही अर्ज विद्यापीठाकडून विचारात घेतला जाणार नाही.
- २.२ महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ मधील कलम १०९(३)(ख) अनुसार आवश्यक बाबींची पूर्तता करतील आणि विहित कालावधीत प्राप्त होतील, केवळ असेच अर्ज विद्यापीठाकडून स्वीकारण्यात येतील आणि विचारात घेण्यात येतील.
- २.३ ज्या संस्थांची यापूर्वीची महाविद्यालये अस्तित्वात आहेत, त्यांचेबाबतीत पुढील पूर्तता नसलेल्या संस्थांचे अर्ज शासनाकडे शिफारशीत करु नयेत.
- अ) ज्या संस्थांच्या महाविद्यालयातील प्राचार्यांसहित सर्व अध्यापकांची पदे अर्हताधारक व पात्र उमेदवारामधून भरलेली नसतील तर तसेच, शासनाने विहित केलेल्या निकषांनुसार भौतिक सुविधा उपलब्ध नसतील तर,
- ब) राज्य शासनाने निर्धारित केलेल्या अटी व शर्तीचे तसेच, यासोबत जोडलेल्या परिशिष्ट-“अ” व “ब” ची पूर्तता करत नसतील तर,
- क) मूल्यांकन / पूनर्मूल्यांकनाकरिता पात्र महाविद्यालयांच्या बाबतीत एकत्र राष्ट्रीय मूल्यांकन व अधिस्विकृती परिषदेकडून किंवा राष्ट्रीय अधिस्विकृती मंडळाकडून अधिस्विकृती किंवा पुनर्र्वाग्रहीत करण्यात आली नसेल तर,
- परंतु, ज्या महाविद्यालयाचे नॅक मूल्यांकन / पूनर्मूल्यांकन होऊ शकलेले नाही, अशा महाविद्यालयांची या संदर्भातील लेखी कारणे नमूद करून त्यांचे स्वतंत्र प्रस्ताव सादर करावेत.
- २.४ शासनाच्या प्रचलित धोरणानुसार नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी देण्यात येणारे इरादापत्र हे कायम विनाअनुदानित तत्वावर महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी राहील.
- २.५ सदर इरादापत्र हे संस्थेने नवीन महाविद्यालयास अंतिम मान्यता प्राप्त करण्यापूर्वी विहित अटी व शर्तीची पूर्तता करण्याच्या दृष्टिने दिलेले असल्याने, या इरादापत्रामुळे संस्थेस कोणतेही हक्क प्राप्त होणार नाहीत. त्यामुळे असे इरादापत्र देण्यात आले तरी संस्थेस नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यास शासनाची अंतिम मान्यता प्राप्त झाल्याशिवाय महाविद्यालय सुरु करता येणार नाही.

- २.६ शासनाकडून नवीन महाविद्यालय सुरु करण्याकरीता देण्यात आलेले इरादापत्र निकटतम पुढील वर्षाच्या ३१ जानेवारीपर्यंत वैध असेल. या कालावधीमध्ये ज्या अटी व शर्तीच्या आधारे इरादापत्र देण्यात आलेले आहे, त्या अटी व शर्तीची पूर्तता करून त्याबाबतच्या अनुपालन अहवाल अंतिम मान्यता मिळण्याकरिता आवश्यक असलेल्या कागदपत्रांसह ३१ जानेवारीपर्यंत विद्यापीठास सादर करणे अनिवार्य राहील.
- २.७ महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६ मधील कलम १०९(३)(च) अंतर्गत परंतुकामध्ये नमुद केल्याप्रमाणे खंड (ड.) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या कालमर्यादेत, जर व्यवस्थापन इरादापत्रातील शर्तीचे अनुपालन करण्यात कसूर करेल तर, इरादापत्र व्यपगत झाल्याचे समजण्यात येईल. परंतु तसेच, अपवादात्मक प्रकरणात आणि कारणे लेखी नमुद करून राज्य शासन, विद्यापीठाने योग्यरित्या प्रक्रिया केलेल्या व्यवस्थापनाच्या अर्जावर वेळोवेळी, इरादापत्राची वैधता एकूण १२ महिन्यापेक्षा जास्त नसेल, अशा आणखी कालावधीसाठी वाढवू शकेल. मात्र याकरिता विनिर्दिष्ट कालमर्यादा संपण्यापूर्वी संस्थेने पूर्ण समर्थनासह विद्यापीठामार्फत शासनाकडे अर्ज करणे आवश्यक राहील.
३. सन २०१८-१९ या शैक्षणिक वर्षापासून ज्या संस्थेस नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी इरादापत्र देण्यात आलेले आहे व त्यांनी इरादापत्राच्या अटी व शर्ती पूर्ण केलेल्या आहेत, त्याप्रकरणी नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी अंतिम मान्यता देण्याकरिता पुढील प्रमाणे कार्यपद्धती राहील.

कार्यपद्धती :- (अंतिम मान्यता)

- ३.१ शासनाकडून नवीन महाविद्यालय सुरु करण्याकरिता देण्यात आलेले इरादापत्र निकटतम पुढील वर्षाच्या ३१ जानेवारीपर्यंत वैध असेल. या कालावधीमध्ये ज्या अटी व शर्तीच्या आधारे इरादापत्र देण्यात आलेले आहे, त्या अटी व शर्तीची पूर्तता करून त्याबाबतच्या अनुपालन अहवालासह नवीन महाविद्यालयास अंतिम मान्यता मागणारा अर्ज संस्थेने आवश्यक असलेल्या कागदपत्रांसह ३१ जानेवारीपर्यंत विद्यापीठास सादर करणे अनिवार्य राहील.
- ३.२ नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी अंतिम मान्यता मागणाऱ्या इच्छूक संस्थांनी इरादापत्रातील अटी व शर्तीची पूर्तता केली असल्याचा अनुपालन अहवाल संबंधित विद्यापीठाकडे दाखल करावा. त्यासोबत परिशिष्ट “क” मध्ये नमुद केलेली कागदपत्रे जोडण्यात यावीत.
- ३.३ विद्यापीठांनी ऑनलाईन (Online) पद्धतीने अनुपालन अहवाल तसेच त्यासंदर्भातील सर्व कागदपत्रे स्वीकारावित. ज्या विद्यापीठाकडे ऑनलाईन पद्धतीने संगणकप्रणाली विकसित करण्यात आलेली नाही, अशा विद्यापीठांनी पुढील एका वर्षात अर्ज स्वीकारण्याची संगणकप्रणाली विकसित करणे अनिवार्य राहील.
- ३.४ विद्यापीठांकडे प्राप्त झालेल्या अर्जाची छाननी करण्याकरिता आवश्यक तेवढ्या छाननी समित्या विद्यापीठांचे कुलगुरु नियुक्त करतील.
- ३.५ प्राप्त अर्जाची व कागदपत्रांची पडताळणी सोबत जोडण्यात आलेल्या परिशिष्ट “क” मध्ये नमुद करण्यात आलेल्या आवश्यक कागदपत्रांच्या सूचीनुसार तसेच, या शासन निर्णयान्वये विहित करण्यात आलेल्या निकषांनुसार करून छाननी समिती त्यांचा अहवाल कुलगुरुंना सादर करतील.
- ३.६ ज्या संस्थेच्या प्रस्तावात किंवा कागदपत्रांमध्ये त्रुटी आढळून आल्यास त्या संस्थेस / अर्जदारास त्रुटी कळविण्यात येतील.
- ३.७ त्रुटी कळविण्यात आलेल्या संस्थांनी विद्यापीठाकडे त्रुटीची पूर्तता करणे आवश्यक राहील.

- ३.८ त्रुटीच्या पूर्ततेच्या अर्जाची छाननी समितीकडून छाननी करून त्यासहीत छाननीत पात्र झालेल्या अर्जासह अहवाल अध्यक्ष, अधिष्ठता मंडळ यांना सादर करण्यात येईल.
- ३.९ संबंधित विद्यापीठाचे कुलगुरु विद्यापीठस्तरावर आवश्यक तेवढ्या तज्ज्ञ समिती गठित करतील. सदर तज्ज्ञ समितीमध्ये छाननी समितीच्या सदस्यांच्या अंतर्भाव असणार नाही. सदर तज्ज्ञ समितीने प्रत्यक्ष भेटी देऊन सोबत जोडण्यात आलेल्या परिशिष्ट-“क” मध्ये विहित करण्यात आलेल्या सुचीनुसार तसेच, इरादापत्रामधील अटी व शर्तीनुसार संबंधित संस्थेची तयारी आहे किंवा कसे, याबाबत काटेकोर परिक्षण करून त्याचा अहवाल व्हिडिओ छायाचित्रणासह अधिष्ठता मंडळामार्फत कुलगुरुंना सादर करेल. विहित केलेले निकष पूर्ण न करणाऱ्या संस्थांची शिफारस विद्यापीठ करणार नाही.
- ३.१० वरील परि. ३.४ मध्ये विहित केलेली छाननी समिती व परि. ३.९ मध्ये विहित केलेली तज्ज्ञ समिती यांची संख्या ती-ती विद्यापीठे त्या-त्या वर्षी सुरु करावयाच्या नवीन महाविद्यालय (पारंपारिक व व्यावसायिक) यांची व्याप्ती विचारात घेऊन ठरवतील व विहित केलेल्या वेळापत्रकात काम होईल याची खातरजमा करतील.
- ३.११ कुलगुरुंकडून संबंधित पात्र संस्थांना पात्रता व अपात्रता कळविण्यात येईल.
- ३.१२ अपात्रता कळविलेल्या संस्था त्याविरुद्ध विद्यापीठाकडे अपिल दाखल करू शकतील. सदर अपिलावर (गरजेनुसार तज्ज्ञ समिती पाठवून अहवाल घेऊन) कुलगुरु निर्णय देतील.
- ३.१३ सर्व पात्र अर्जदार संस्थांचे अर्ज व त्यासोबतचा अनुपालन अहवाल मंजुरीच्या शिफारशीसह परिशिष्ट “क” व प्रपत्र “ब” व त्यासोबतच्या सर्व कागदपत्रांसह विद्यापीठाकडून शासनाकडे मे च्या पहिल्या दिवशी किंवा त्याआधी सादर करण्यात येतील.
- ३.१४ विद्यापीठाकडून प्राप्त झालेल्या प्रस्तावावर नवीन महाविद्यालय सुरु करण्याकरीता शासनाकडून १५ जूनपर्यंत परवानगी कळविण्यात येईल.

४ सन २०१८-१९ या शैक्षणिक वर्षापासून ज्या संस्थेस नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी इरादापत्र देण्यात आलेले आहे व त्यांनी इरादापत्राच्या अटी व शर्ती पुर्ण केलेल्या आहेत, त्याप्रकरणी नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी अंतिम मान्यता देण्याकरिता पुढील प्रमाणे निकष राहतील.

निकष :- (अंतिम मान्यता)

- ४.१ नवीन महाविद्यालय सुरु करण्याकरीता इरादापत्र दिलेल्या ज्या महाविद्यालयांनी इरादापत्रामधील अटी व शर्तीची तसेच, शासनाने विहित केलेल्या निकषांची पूर्तता करून अनुपालन अहवाल विद्यापीठाकडे सादर केलेला आहे, अशा प्रस्तावांची शिफारस विद्यापीठाने शासनाकडे करावी.
- ४.२ विद्यापीठांनी अनुपालन अहवाल स्वीकारताना व शिफारस करताना या शासन निर्णयामधील तरतुदीनुसार कार्यवाही करावी व सोबत जोडलेल्या परिशिष्ट “क” मधील निकषांची पूर्तता होत असल्याची खातरजमा करून त्यापुष्ट्यर्थ कागदपत्रे अनुपालन अहवालासोबत क्रमवार पद्धतीने जोडण्यात यावीत.
५. परिशिष्ट “क” मधील अनुक्रमांक ७ (अ) व ७ (ब) साठी परिशिष्ट “ड” मध्ये दर्शविण्यात आलेले कक्षनिहाय आवश्यक क्षेत्रफल विचारात घेण्यात यावे. यानुसार सर्व शैक्षणिक व भौतिक सुविधा उपलब्ध असणे तसेच, मागणी करण्यात आलेल्या विद्याशाखानिहाय यासाठी विहित केलेल्या निकषांनुसार बांधकाम पूर्ण असणे आवश्यक राहील.
६. शासनाने विहित केलेल्या निकषांची पूर्तता न करणारे प्रस्ताव विद्यापीठांनी शिफारशीत करू नयेत. विद्यापीठांनी सकारात्मक शिफारस करूनही अंतिम मान्यता प्राप्त न झाल्याच्या कारणास्तव अनेक

न्यायालयीन प्रकरणे उद्भवतात. त्यामुळे निकषांची व सर्व कागदपत्रांची पूर्तता करणारेच प्रस्ताव शिफारशीत होतील, याची दक्षता विद्यापीठाने घ्यावी. अशी पूर्तता न करणारे प्रस्ताव प्राप्त झाल्यास त्याची जबाबदारी विद्यापीठाची पर्यायाने प्र.कुलगुरु तथा अधिक्षता मंडळ यांची राहील.

७. नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यास देण्यात येणारी मान्यता ही शासनाच्या प्रचलित धोरणानुसार कायम विनाअनुदान तत्वावर राहील.

८. ज्या शैक्षणिक वर्षासाठी महाविद्यालय सुरु करण्यास परवानगी देण्यात आलेली आहे, त्या शैक्षणिक वर्षात महाविद्यालय सुरु करणे आवश्यक आहे. संलग्निकरण किंवा इतर शिखर संस्था / केंद्रीय नियामक मंडळे यांची परवानगी मिळण्यास विलंब झाल्यामुळे जर महाविद्यालये त्या शैक्षणिक वर्षात सुरु होऊ शकले नाही तर, त्या शैक्षणिक वर्षाच्या पुढील शैक्षणिक वर्षात महाविद्यालय सुरु करणे अनिवार्य राहील. अन्यथा दिलेली परवानगी आपोआप रद्द समजण्यात येईल.

९. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१७०९१५१३५३६५२०८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

Rohini
Bhalekar

Digitally signed by Rohini Bhalekar
DN: c=IN, o=Government Of Maharashtra,
ou=Higher And Technical Education Dept,
postalCode=400032, st=Maharashtra,
2.5.4.20=440c600559857fa234e969f892346c8824
7ac81346a1b7229bf917de7bce48, cn=Rohini
Bhalekar
Date: 2017.09.15 15:54:50 +05'30'

(रोहिणी भालेकर)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
- २) मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव
- ३) सर्व मा.मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
- ४) मा.विरोधी पक्षनेता, विधान परिषद/विधानसभा, विधानभवन, मुंबई.
- ५) सर्व मा.संसद सदस्य/मा.विधानमंडळ सदस्य, महाराष्ट्र राज्य.
- ६) कुलसचिव, सर्व अकृषी विद्यापीठे, महाराष्ट्र राज्य.
- ७) संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ८) महासंचालक, माहिती व जन संपर्क महासंचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई (प्रसिद्धीसाठी)
- ९) मा. मंत्री (उ. व तं. शि.) यांचे विशेष कार्य अधिकारी.
- १०) मा. राज्यमंत्री (उ. व तं. शि.) यांचे खाजगी सचिव.
- ११) सह सचिव (विशि) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १२) अपर मुख्य सचिव (उ. व तं. शि.) यांचे स्वीय सहायक.
- १३) सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य.
- १४) विशि-३, विशि-४ कार्यासन, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय.
- १५) निवड नस्ती (मशि-४).

शासन निर्णय क्र. एनजीसी २०१७/(२९/१७)/मशि-४, दि. १५, सप्टेंबर, २०१७

* परिशिष्ट-अ *

नवीन महाविद्यालयांकरिता इरादापत्र मागणाऱ्या संस्थेने करावयाचा अर्ज

१.	संस्थेचे नाव व पूर्ण पत्ता : (दुर्धनी क्रमांकासह)					
२.	महाविद्यालयाचे नाव आणि पूर्ण पत्ता :					
३.	ज्या ठिकाणी नवीन महाविद्यालय सुरु करावयाचे आहे, त्या ठिकाणाची लोकसंख्या :					
४.	नवीन महाविद्यालयासाठी इरादापत्र मागण्यात येत असलेले सत्र :					
५.	अस्तित्वात असलेल्या महाविद्यालयात अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरीक्त तुकडी अस्तित्वात असल्यास त्याचा तपशील (मूळ तुकडी अनुदानावर असेल तर तसा स्पष्ट उल्लेख करावा) : तुकड्यांचा प्रकार नमूद करण्यात यावा. (अनुदानित/विना अनुदानित/कायम विनाअनुदानित/स्वयंअर्थसहायित)	✓	विषय	विद्यार्थी संख्या		
६.	आवेदन शुल्क रुपये----/-, धनाकर्ष क्र.----- दिनांक ----- बँकेचे नाव----- (धनाकर्ष कुलसंचिव, ----- विद्यापीठ यांचे नावे असावा.)	विद्याशाखा				
७.	महाविद्यालय सुरु करावयाच्या अभ्यासक्रमाचा तपशील:	अभ्यासक्रम	अध्यापनाचे माध्यम	अध्यापनाचे विषय		
	अ.क्र.	शाखा				
	१.					
	२.					
८.	संस्थेचा पंजीयनाचा क्रमांक ----- व दिनांक -----					
९.	संस्थेच्या संविधानात शैक्षणिक बाबीसंबंधी तरतुद असल्यास, त्या तरतुदीच्या कलम क्र. व तदनुसार नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासंबंधीचा संस्थेचा ठराव क्र.---- व दिनांक -----					
१०.	प्रस्तावित महाविद्यालय सुरु करणार असलेले विद्याशाखा, अभ्यासक्रम व विषय हे प्रस्तावित महाविद्यालयाच्या १५ कि.मी. परिसरातील इतर महाविद्यालयात शिकविले जात असल्यास, त्या महाविद्यालयांच्या नावासह तपशील : (जागा कमी पडल्यास स्वतंत्र वेगळ्या कागदावर तपशील देण्यात यावा.)					
११.	निरनिराळ्या अभ्यासक्रमांच्या प्रथम वर्षात प्रवेशेच्छूक विद्यार्थ्यांची अंदाजित संख्या :					
	कला	वाणिज्य	विज्ञान	विधि	इतर	
१२.	१५ कि.मी. परिसरातील अस्तित्वात असलेल्या उच्च माध्यमिक शाळा व कनिष्ठ महाविद्यालयांची मागील ०३ वर्षांची पुढील संदर्भात माहिती द्यावी :					
	अ. क्र.	शाळेचे/कनिष्ठ महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता	वर्ष	उच्च माध्यमिक परीक्षेला बसलेल्या विद्यार्थ्यांची संख्या	उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांची संख्या	उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांची टक्केवारी
	१.					
१३.	कला, वाणिज्य, विज्ञान विद्याशाखेच्या नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरीक्त तुकडी ज्या महाविद्यालयात सुरु करावयाची आहे, ते ठिकाण १२ वी च्या परीक्षेचे केंद्र आहे काय ? -----					

१४.	केंद्र असल्यास तेथून ९२ वी च्या मार्च द ऑक्टोबरच्या परीक्षेत उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांची कला, वाणिज्य, विज्ञान शाखानिहाय संख्या -----
१५.	अ) संस्थेद्वारा चालविल्या जाणाऱ्या शाळा व महाविद्यालये यांचा तपशील----- ब) सदर शाळा व महाविद्यालयांची मान्य प्रवेश क्षमता, प्रत्यक्ष प्रवेशित व परीक्षेस बसलेले विद्यार्थी -----
१६.	अ) महाविद्यालयासाठी वापरल्या जावयाच्या इमारतीच्या खोल्यांची संख्या व आकार ----- ब) सदर इमारत खोल्यांमध्ये सध्या प्राथमिक, माध्यमिक, उच्च माध्यमिक किंवा इतर अभ्यासक्रमाचे वर्ग भरतात काय? ----- असल्यास, त्याचा तपशील -----
१७.	अर्ज केलेल्या वर्षातील ३१ मार्चला असलेली संस्थेची आर्थिक स्थिती :- (अ) स्थावर मालमत्ता (ब) जंगम मालमत्ता (क) बँकेतील रोख (ड) बँकेचे वा इतर कर्ज
१८.	वरील उल्लेखित वाबीशिवाय महाविद्यालयाच्या आकस्मिक व अनाकस्मिक खर्चासाठी करण्यात येणाऱ्या आर्थिक तरतुदीचा तपशील : -----

मूळ सही (शिक्क्याची नाही)

अध्यक्ष

(संस्थेचे नाव व पूर्ण पत्ता)

मूळ सही (शिक्क्याची नाही)

सचिव

(संस्थेचे नाव व पूर्ण पत्ता)

* परिशिष्ट-ब *

संस्थेचे नाव :-

ठिकाण :-

विद्यापीठाचे नाव :

विद्याशाखा :-

अ.क्र.	नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी इरादापत्र देताना विचारात घ्यावयाची तपासणी सूची	पुर्तेचा तपशील (होय/नाही)	पृष्ठ क्रमांक
१.	नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी इरादापत्र मागणारा संस्थेचा विहित नमुन्यात अर्ज.		
२.	संस्था नोंदणी प्रमाणपत्राची साक्षांकित प्रत.		
३.	संस्थेच्या घटनेची साक्षांकित प्रत.		
४.	चालू वर्षाच्या तपशीलवार अंदाजपत्रकाची प्रत.		
५.	संस्थेच्या मागील पाच वर्षाच्या अंकेक्षित आर्थिक लेखे-जोखे व लेखापरीक्षण अहवालाच्या प्रती. या आधारे नवीन प्रस्तावित महाविद्यालयाच्या विकास योजनेसाठी उपलब्ध होऊ शकणाऱ्या आर्थिक ऊतांबाबत स्वयंस्पष्ट माहिती.		
६.	संबंधित संस्थेचे आर्थिक व्यवहार राष्ट्रीयकृत / शेड्युल बँकेमार्फत केले जात असल्याचे कागदपत्र.		
७.	पुढीलप्रमाणे किमान ५, वर्ष, किमान मुदत ठेवची (Fix Deposit) प्रमाणित प्रत. आ) विधी महाविद्यालय : रु. १५,०० लाख ब) पारंपारीक महाविद्यालय : रु. ७,०० लाख (उदा. कला, विज्ञान, वाणिज्य इ.)		
८.	संबंधित राष्ट्रीयकृत शेड्युल बँकेत ठेवलेला मुदत ठेव निधी विद्यापीठाच्या पूर्वपरवानगीशिवाय न काढण्याबाबतचे संबंधित राष्ट्रीयकृत बँकेचे व संस्थेचे संयुक्त आश्वासन पत्र.		
९.	शासनाचे कायम विना अनुदानित धोरण लक्षात घेता, मंजुर करण्यात येणाऱ्या नवीन महाविद्यालयासाठी देण्यात येणारे इरादापत्र हे कायम विनाअनुदान तत्वावरील महाविद्यालयासाठी मान्य असल्याबाबतचे रु.१००/- च्या स्टॅप पेपरवर नोंदणीकृत हमीपत्र.		
१०.	संस्थेचे सद्यस्थितीत कनिष्ठ महाविद्यालय अस्तित्वात असेल तर अस्तित्वात असलेल्या इमारतीच्या बांधकामाचा वापर वरीष्ट महाविद्यालयासाठी केला जाणार नाही, असे हमीपत्र तसेच, कनिष्ठ महाविद्यालयाच्या बांधकामाचा प्रमाणित नकाशा सादर करावा.		
११.	नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी इरादापत्र मागणाऱ्या संस्थेच्या सद्यस्थितीत अस्तित्वात असणाऱ्या महाविद्यालयांमध्ये विद्यापीठ अनुदान आयोग तसेच, शासनाने विहित केलेल्या निकषांनुसार आ) मूलभूत व भौतिक सुविधा उपलब्ध आहेत ब) अर्हताधारक शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी उपलब्ध आहेत याबाबत संस्थेचे संबंधित अकृषि विद्यापीठाने प्रमाणित केलेले प्रमाणपत्र		

१२.	नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी इरादापत्र मागणाऱ्या संस्थेच्या सद्यस्थितीत अस्तित्वात असणारी महाविद्यालये मूल्यांकन/ पूनर्मूल्यांकनाकरिता पात्र असल्यास नंक/ एनबीए मानांकन व मूल्यांकन, पूनर्मूल्यांकन करून घेतले असल्याचे प्रमाणपत्र.		
१३.	<p>नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी इरादापत्र मागणाऱ्या संस्थेने बृहत आराखड्यामध्ये निश्चित केलेले बिंदुच्या ठिकाणी जागा उपलब्ध असल्यासंदर्भातील कागदपत्रे.</p> <p>१) <u>स्वतःची जागा -</u></p> <p>अ) “अ”, “ब” आणि “क” वर्ग महानगरपालिका क्षेत्रामध्ये १/२ एकर जागा संस्थेच्या नावावर असलेल्या सरकारी कागदपत्रांची प्रमाणित प्रत.</p> <p>ब) “अ”, “ब” आणि “क” वर्ग महानगरपालिका क्षेत्रापासून ५ कि.मी. परिसरात किमान १ एकर जागा संस्थेच्या नावावर असलेल्या कागदपत्रांची प्रमाणित प्रत.</p> <p>क) “ड” वर्ग महापालिका व नगरपालिका क्षेत्रात किमान १ एकर जागा संस्थेच्या नावावर असलेल्या सरकारी कागदपत्रांची प्रमाणित प्रत.</p> <p>ड) उर्वरित सर्व क्षेत्रांसाठी किमान ३ एकर जागा संस्थेच्या नावावर असलेल्या सरकारी कागदपत्रांची प्रमाणित प्रत.</p> <p>२) <u>भाड्याची जागा - (किमान ०५ वर्षांसाठी भाडेकरारनामा)</u></p> <p>अ) “अ”, “ब” आणि “क” वर्ग महानगरपालिका क्षेत्रामध्ये १/२ एकर जागा संस्थेच्या नावे भाडेतत्वावर घेतलेल्या नोंदणीकृत कराराची प्रत.</p> <p>ब) “अ”, “ब” आणि “क” वर्ग महानगरपालिका क्षेत्रापासून ५ कि.मी. परिसरात किमान १ एकर जागा संस्थेच्या नावे भाडेतत्वावर घेतलेल्या नोंदणीकृत कराराची प्रत.</p> <p>क) “ड” वर्ग महापालिका व नगरपालिका क्षेत्रात किमान १ एकर जागा संस्थेच्या नावे भाडेतत्वावर घेतलेल्या नोंदणीकृत कराराची प्रत.</p> <p>ड) उर्वरित सर्व क्षेत्रांसाठी किमान ३ एकर जागा संस्थेच्या नावे भाडेतत्वावर घेतलेल्या नोंदणीकृत कराराची प्रत.</p>		
१४.	प्रस्तावित महाविद्यालयांसाठी इमारतीचा वास्तुशास्त्रज्ञाकडून तयार करून घेतलेला नकाशा.		
१५.	प्रस्तावित महाविद्यालयाकरिता भौतिक साधने निर्माण करण्यासाठी भांडवली खर्चाचा टप्पानिहाय विनियोग आणि त्याचे वित्तीय छोत. तसेच, शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचारी नेमणुकीसंदर्भातील तसेच त्याकरिताच्या वित्तीय तरतुदीचे नियोजन		
१६.	संस्थेचा शिक्षण क्षेत्रातील पूर्वानुभव, संस्थेचे शैक्षणिक व सामाजिक क्षेत्रातील योगदान, विविध शैक्षणिक प्रकल्पांबाबतची माहिती आणि काही ठळक विशेष संपादणूक असल्यास, त्याबाबतची सविस्तर माहिती.		
१७.	प्रस्तावित महाविद्यालयाबाबतचा किमान पाच वर्ष कालावधीचा सविस्तर प्रकल्प अहवाल.		
१८.	इरादापत्र ज्या अटी व शर्तीच्या अधिन राहून देण्यात येणार आहे त्या अटी व शर्तीची पूर्तता निकटतम पुढील वर्षाच्या ३१ जानेवारीपर्यंत करण्यात येईल, असे संस्थेचे हमीपत्र.		

शासन निर्णय क्र. एनजीसी २०१७/(२९/१७)/मशि-४, दि. १५ सप्टेंबर, २०१७

* परिशिष्ट-क *

संस्थेचे नाव :-

ठिकाण :-

विद्यापीठाचे नाव :

विद्याशाखा :-

अ.क्र.	नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी अंतिम मान्यता देताना विचारात घ्यावयाची तपासणी सूची	पुरतेचा तपशील (होय/नाही)	पृष्ठ क्रमांक
१.	नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी शासनाने दिलेले इरादापत्र.		
२.	नवीन महाविद्यालयाच्या अंतिम मान्यता मिळण्यासाठी संबंधित संस्थेने सादर केलेला अनुपालन अहवाल.		
३.	इरादापत्रामध्ये विहित केलेल्या सर्व अटी व शर्तीची पूर्तता झाली असल्याचे संस्थेने दिलेले व विद्यापीठाने प्रमाणित केलेले प्रमाणपत्र.		
४.	चालू वर्षाच्या तपशीलवार अंदाजपत्रकाची प्रत.		
५.	संस्थेच्या मागील वर्षाच्या लेखापरीक्षण अहवालाची प्रत.		
६.	इरादापत्र देण्याकरिता जे जमिनीचे (स्वतःची किंवा भाडेतत्वावर) निकष विहित केलेले आहेत, ती जमिन अकृषक (संस्थेच्या नावावर किंवा संस्थेच्या नावे भाडेतत्वावर असलेल्या) असल्यासंदर्भातील कागदपत्रे.		
७.	अ) इमारत (स्वतःची) संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्था किंवा इतर प्राधिकरणाचे प्रमाणित उतारे ब) इमारत (भाड्याची) (नोंदणीकृत भाडेकरार) (सोबतच्या परिशिष्ट-“ड” मध्ये सर्वसाधारण वर्ग खोली व इतर क्षेत्रफळाचा तपशील सोबत जोडला आहे.) १) शैक्षणिक व प्रशासकीय इमारत १.१) प्राचार्य कक्षा १.२) कार्यालय १.३) इलेक्ट्रॉनिक्स / संगणक प्रयोगशाळा १.४) रसायनशास्त्र प्रयोगशाळा १.५) पदार्थ विज्ञान प्रयोगशाळा १.६) जीवशास्त्र प्रयोगशाळा १.७) ग्रंथालय १.८) लेडीज रुम १.९) रेकॉर्ड रुम १.१०) नॅक रुम १.११) स्टाफ रुम १.१२) साभागृह १.१३) मोठे व्याख्यान कक्ष १.१४) टॉयलेट ब्लॉक १.१५) व्हरांडा १.१६) एन.सी.सी. रुम १.१७) एन.एस.एस. रुम		

	२) २.१) पाणी सुविधा (पाणी पट्टी पावती) २.२) वीज सुविधा (वीज देयकाची प्रत) २.३) ड्रेनेज सुविधा (स्थानिक प्राधिकरणाचे नकाशासह प्रमाणपत्र) ३) हॉस्टेल सुविधा (परिसरात २०% विद्यार्थ्यांची रहाण्याची सोय असल्याचे प्रमाणपत्र)		
८.	प्रस्तावित महाविद्यालयाच्या इमारतीत सेमिनार रुम, लैक्चरर रुम, फॅक्टरी रुम, स्टाफ रुम, प्राचार्यांची रुम, कॉमन रुम, हॉस्टेल रुम इत्यादी ठिकाणी आवश्यक फर्निचर.		
९	७ (अ) व (ब) मधील १ व २ साठी फर्निचर (खरेदी केल्याची अधिकृत पावती) उपलब्धतेबाबत विद्यापीठाचे प्रमाणपत्र.		
१०	ग्रंथालयात पुस्तकांची सुविधा (मागणी केलेल्या विद्याशाखेशी संबंधित किमान ५०० पुस्तके खरेदी केल्याची अधिकृत पावती) उपलब्धतेबाबत विद्यापीठाचे प्रमाणपत्र.		
११	महाविद्यालयाच्या प्रयोगशाळेत निर्धारित आवश्यक सामग्री (किमान रु.१.०० लाख प्रत्येक विषयासाठी राखीव)		
१२	प्रस्तावित महाविद्यालयात विद्यार्थ्यांना खेळण्याची सोय, कॅन्टीन, हेल्थ केअर सुविधा.		
१३	संबंधित संस्था प्रस्तावित महाविद्यालयाकरिता क्रीडांगण भाऊयाने वापरणार असल्यास रु.१००/- च्या स्टॅप पेपरवर नोंदणीकृत भाडेकराराची साक्षांकित प्रत.		
१४	प्रथमतः महाविद्यालय भाडेतत्वावरील इमारतीत सुरु केले जाणार असेल तर प्रथम संलग्निकरण मिळाल्यापासून ५ वर्षांमध्ये महाविद्यालय ज्या ठिकाणासाठी मंजूर झाले आहे, त्याठिकाणी स्वतःच्या इमारतीमध्ये स्थलांतरीत करणार असल्याबाबतचे हमीपत्र.		
१५	शासनाचे कायम विना अनुदानित धोरण लक्षात घेता, अर्जसोबत मंजूर करण्यात येणाऱ्या नवीन महाविद्यालयासाठी नियमानुसार वेतन व वेतनेतर खर्च संस्था करणार असल्याबाबतचे रु.१००/- च्या स्टॅप पेपरवर नोंदणीकृत हमीपत्र.		
१६	नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी इरादापत्र मागणाऱ्या संस्थेच्या सद्यस्थितीत अस्तित्वात असणाऱ्या महाविद्यालयांमध्ये विद्यापीठ अनुदान आयोग तसेच, शासनाने विहित केलेल्या निकषांनुसार <ol style="list-style-type: none">मूलभूत व भौतिक सुविधा उपलब्ध आहेतअर्हताधारक शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी उपलब्ध आहेत याबाबत संस्थेचे संबंधित अकृषि विद्यापीठाने प्रमाणित केलेले प्रमाणपत्र		
१७	प्रस्तावित महाविद्यालयामध्ये अर्हताधारी शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी नियुक्तीसंदर्भात संस्थेने केलेल्या कार्यवाहीची माहिती		
१८	नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी इरादापत्र मागणाऱ्या संस्थेच्या सद्यस्थितीत अस्तित्वात असणारी महाविद्यालये इरादापत्राच्या कालावधीत मूल्यांकन/पूनर्मूल्यांकनाकरिता पात्र ठरली असल्यास नॅक / एनवीए मानांकन व मूल्यांकन, पूनर्मूल्यांकन करून घेण्यासंदर्भात कार्यवाही सुरु केली असल्याचे प्रमाणपत्र.		

शासन निर्णय क्र. एनजीसी २०१७/२९/१७/मशि-४, दि. १५ सप्टेंबर, २०१७

परिशिष्ट “ड”

परिशिष्ट “क” मधील अ.क्र. ७ (अ) व (ब) साठी कक्षनिहाय किमान आवश्यक क्षेत्रफल

अ. क्र.	कक्षाचे नाव	नाग	क्षेत्र प्रति नग	एकूण क्षेत्र	शिक्षण शाखा	वाणिज्य	विज्ञान	कला + वाणिज्य	विज्ञान	कला, वाणिज्य + विज्ञान
१)	प्राचार्य कक्ष	१	२०×२५	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००
२)	कार्यालय	१	३०×२०	६००	६००	६००	६००	६००	६००	६००
३)	इलेक्ट्रॉनिक/संगणक प्रयोगशाळा	१	२०×३०	६००	—	—	६००(०)	६००(०)	६००(०)	६००(०)
४)	रसायनशाळ प्रयोगशाळा	१	३०×४०	१२००	—	—	१२००	—	१२००	१२००
५)	पदार्थ विज्ञान प्रयोगशाळा	१	३०×४०	१२००	—	—	१२००	—	१२००	१२००
६)	जिवशास्त्र प्रयोगशाळा	१	३०×४०	१२००	—	—	१२००	—	१२००	१२००
७)	ग्रन्थालय	१	२०×३०	६००	६००	६००	६००	६००	६००	६००
८)	एनसीसी रुम	१	२०×१५	३००	३००(०)	३००(०)	३००(०)	३००(०)	३००(०)	३००(०)
९)	एन.एस.एस.रुम	१	२०×१५	३००	३००(०)	३००(०)	३००(०)	३००(०)	३००(०)	३००(०)
१०)	लेंडिङ कम	१	१०×१५	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०
११)	रेकार्ड कम	१	१०×१५	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०
१२)	नैक कम	१	१०×१५	१५०	१५०	१५०	१५०(०)	१५०(०)	१५०(०)	१५०(०)
१३)	स्टाफ कम	१	२०×३०	६००	६००	६००	६००	६००	६००	६००
१४)	सभागृह	१	४०×३०	१२००	१२००	१२००	१२००	१२००	१२००	१२००
१५)	मोठे व्याख्यान कक्ष	३/३/५	१००	२७००	२७००	२७००	२७००	२७००	२७००	२७००
१६)	टॉयलेट ब्लॉक	४	१०×१५	६००	६००	६००	६००	६००	६००	६००
१७)	व्हर्षांडा	१	किमान ५ फूट रुंद	२९००	२४००	३३००	३०००	३८००	३८००	३८००
	एकूण (किमान आवश्यक क्षेत्रफल)			१०२५०	१२००	१५००	१४००	१२८००	१७२००	१७५००
										२०१०

* व्यावसायिक महाविद्यालयाचाची स्वतंत्र वित्ताचे नियमन आवश्यक मंडळ असल्यास अशी वित्ताचे नियमन आवश्यक भौतिक सुविधा व शेषांगीक सुविधांचे नियमन आवश्यक आहेत.

शासन निर्णय क्र. एनजीसी २०१७/२४/१७/मशि-४, दि. १५ सप्टेंबर, २०१७

* प्रपत्र-आ * (इरादापत्राकारिता)									
क्र.	संख्ये	प्रस्तावित	विद्यापीठा	संख्येची	ताळुक्यामध्ये	गटनिहाय	वाळुक्यामध्ये	मागील वर्षी किती	इरादापत्र
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
पूर्ण पत्रा	नाव व पूर्ण पत्रा	नवीन महाविद्या लयाचा तपशील	ने केलेली शिफारस	आर्थिक स्थिती	अस्तित्वात असलेल्या महाविद्यालय	विद्यार्थी संख्या (व्यावसायिक अंत्यासक्रमा उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थांचा निहाय विद्यार्थांची संख्या	पासून वचित राहिले	देण्याकरिता शासनाने विहित केलेल्या निकाराची पूर्तता सदर संस्था करीत असल्याबाबतचे विद्यापीठाचे प्रमाणपत्र	महाविद्यालय युरु करण्यास इरादापत्र किंवा याबाबतचे विद्यापीठाचे स्वयंसंस्कृत अभियान
									११

मूळ सही (शिक्क्याची नाही)
अधिकृता मंडळ (संबंधित अकृषि विद्यापीठ)

शासन निर्णय क्र. एनजीसी २०१७/२४/१७/मंशि-४, दि. १५ सप्टेंबर, २०१७

* प्रपत्र-ब * (अंतिम मान्यतेकरिता)						
क्र.	संस्थेचे नाव व प्रस्तावित पूर्ण पता	महाविद्यालयांकरिता आलेल्या तपशील	नवीन देण्यात इरादापत्राचा	इरादापत्रामध्ये विहित केलेल्या सर्व अटी व शर्तीची पूरता संस्थेने केली आहे काय ?	या शासन निर्णयान्वये विहित केलेल्या इतर अटी व शर्तीची पूरता संस्थेने केली आहे काय ?	नवीन महाविद्यालय सुरु करण्यास अंतिम मान्यता घावी किंवा कसे, याबाबतचे विद्यार्थीतो स्वयंस्पष्ट अभिप्राय
१	२		३	४	५	६
						७

मूळ सर्वी (शिक्षकाची नाही)
अध्यक्ष, अधिकृता मंडळ (संबंधित अफूषि विद्यार्थी)

सन २०१८-१९ या शैक्षणिक वर्षापासून नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकड्यांना मंजुरी देण्यासाठी कार्यपद्धती व निकष विहित करण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
शासन निर्णय क्र. एनजीसी २०१७/(२०८/१७)/मशि-४
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक : १३ सप्टेंबर, २०१७

- वाचा :-**
- १) महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६.
 - २) शासन निर्णय क्र.एनजीसी-२००९/(३०९/०९)/मशि-४, दि.२५.९.२००९.
 - ३) शासन निर्णय क्र.एनजीसी-२०१०/(१९३/१०)/मशि-४, दि.३०.१०.२०१०.
 - ४) शासन निर्णय क्र.एनजीसी-२०१२/(२४७/१२)/मशि-४, दि.२.९.२०१३.

प्रस्तावना :-

राज्यातील उच्च शिक्षणाचा दर्जा व गुणवत्ता वाढविण्यासाठी व इतर अनुषंगिक बाबींसाठी महाराष्ट्र शासनाने “महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६” अंमलात आणलेला आहे. सदर अधिनियमातील कलम १०९(४) नुसार नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी मंजुरीसाठी कालबद्ध तरतूद करण्यात आलेली आहे. तसेच, या तरतुदीस अनुसरुन अंमलबजावणी करण्यासाठी शासनाने कार्यपद्धती निश्चित करावी, अशी तरतूद कलम १०९ (९) अन्वये करण्यात आली आहे. सदरहू तरतुदीच्या अनुषंगाने सन २०१८-१९ या शैक्षणिक वर्षापासून नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी मंजुरीसाठी कार्यपद्धती व निकष सुनिश्चित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुसार उपरोक्त संदर्भ क्र. २, ३, ४ येथील शासन निर्णय अधिक्रमित करून शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे :-

शासन निर्णय:-

१. सन २०१८-१९ या शैक्षणिक वर्षापासून नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडीसाठी मंजुरी देण्यासाठी पुढे विहित केलेल्या कार्यपद्धतीनुसार कार्यवाही करण्यात यावी.

कार्यपद्धती :-

- १.१ विद्यापीठांनी त्यांच्या कार्यक्षेत्रात उच्च शिक्षणाच्या सुविधांचे सर्वत्र समान वाटप होण्यासाठी “महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६” च्या कलम १०७ मधील तरतुदीनुसार एक सम्यक योजना (Perspective Plan) तयार करावी.
- १.२ सर्व विद्यापीठांनी पाच वर्षांचा बृहत आरखडा करावा, त्यामध्ये ज्या जिल्हामध्ये महाविद्यालयीन शिक्षणात ढोवळ पटसंख्या प्रमाण (जीईआर) राष्ट्रीय सरासरीपेक्षा कमी आहे असे जिल्हे, नक्षलग्रस्त, आदिवासी, डोंगराळ /दुर्गम भागासाठी सर्वोच्च प्राथम्य द्यावे व त्या प्राथम्यक्रमानुसार व तदनंतर सर्वसाधारण याप्रमाणे त्या-त्या शैक्षणिक वर्षासाठी विशिष्ट एवढ्याच नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडीच्या (व्यावसायिक (AICTE व NCTE मंजुरी देत असलेले) अभ्यासक्रम सोडून) मंजुरीच्या प्रस्तावांची शिफारस करावी.
- १.३ सदर सम्यक योजना महाराष्ट्र राज्य उच्च शिक्षण व विकास आयोगाकडून मान्य करून घ्यावी.
- १.४ सम्यक योजनेस अनुसरुन विद्यापीठांनी नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी सुरु करण्यासाठी वार्षिक योजना तयार करावी.

- १.५ वार्षिक योजनेत समावेश असलेल्या ठिकाणांसाठीचे बिंदु निश्चित केल्यानंतर सर्व अकृषी विद्यापीठांनी बृहत आराखडयातील ठिकाणासह वृत्तपत्रात जाहिरात देऊन अर्ज मागवावेत. बृहत आराखडयावाहेरच्या ठिकाणासाठी अर्ज स्विकारले जाणार नाहीत, असा स्पष्ट उल्लेख जाहिरातीत करण्यात यावा व तसे स्वीकारु नयेत.
- १.६ नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकड्या सुरु करण्यास इच्छूक संस्थांनी “महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६” च्या कलम १०९ (४) (क) मधील तरतुदीनुसार सोबतच्या परिशिष्ट “अ” मधील अर्जाच्या नमुन्यात संबंधित विद्यापीठाकडे अर्ज दाखल करावेत. त्यासोबत परिशिष्ट “ब”मध्ये नमूद केलेली कागदपत्रे जोडण्यात यावीत.
- १.७ विद्यापीठांनी ऑनलाईन (Online) पद्धतीने विहित नमुन्यात अर्ज स्वीकारावेत. अर्जात भरण्यात आलेली माहिती व त्यासोबत जोडणे आवश्यक असलेल्या कागदपत्रांची तपासणी करण्यासाठी एक तपशीलसूची तयार करून आवश्यक बाबींची पूर्तता करणारेच अर्ज स्वीकारावे. ज्या विद्यापीठाकडे ऑनलाईन पद्धतीने संगणकप्रणाली विकसित करण्यात आलेली नाही, अशा विद्यापीठांनी पुढील एका वर्षात अर्ज स्वीकारण्याची संगणकप्रणाली विकसित करणे अनिवार्य राहील.
- १.८ विद्यापीठांकडे प्राप्त झालेल्या अर्जाची छाननी करण्याकरिता आवश्यक तेवढ्या छाननी समित्या विद्यापीठांचे कुलगुरु नियुक्त करतील.
- १.९ प्राप्त अर्जाची व कागदपत्रांची पडताळणी सोबत जोडण्यात आलेल्या परिशिष्ट “ब” मध्ये नमूद करण्यात आलेल्या आवश्यक कागदपत्रांच्या सूचीनुसार करून छाननी समिती त्यांचा अहवाल १५ ऑक्टोबर पर्यंत कुलगुरुंना सादर करतील.
- १.१० ज्या संस्थेच्या प्रस्तावात किंवा कागदपत्रांमध्ये त्रुटी आढळून आल्यास त्या संस्थेस / अर्जदारास २० ऑक्टोबर पर्यंत त्रुटी कलविण्यात येतील.
- १.११ त्रुटी कलविण्यात आलेल्या संस्थांनी ३१ ऑक्टोबरपर्यंत विद्यापीठाकडे त्रुटीची पूर्तता करणे आवश्यक राहील.
- १.१२ त्रुटीच्या पूर्ततेच्या अर्जाची छाननी समितीकडून छाननी करून त्यासहीत छाननीत पात्र झालेल्या अर्जासह अहवाल १५ नोवेंबरपर्यंत अध्यक्ष, अधिष्ठता मंडळ यांना सादर करण्यात येईल.
- १.१३ संबंधित विद्यापीठाचे कुलगुरु विद्यापीठस्तरावर आवश्यक तेवढ्या तज्ज्ञ समिती गठित करतील. सदर तज्ज्ञ समितीमध्ये छाननी समितीच्या सदस्यांच्या अंतर्भाव असणार नाही. सदर तज्ज्ञ समितीने १५ डिसेंबरपर्यंत प्रत्यक्ष भेटी देऊन नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडीसाठी संबंधित संस्थांची सोबत जोडण्यात आलेल्या परिशिष्ट “ब” मध्ये विहित करण्यात आलेल्या सूचीनुसार तयारी आहे किंवा कसे, यावात काटेकोर परिक्षण करून त्यांचा अहवाल व्हिडीओ छायाचित्रणासह १५ जानेवारीपर्यंत अध्यक्ष, अधिष्ठता मंडळामार्फत कुलगुरुंना सादर करण्यात येईल. सदर पायाभूत सोयीसुविधा पूर्ण न करण्याच्या संस्थांची शिफारस विद्यापीठ करणार नाही.
- १.१४ कुलगुरुंकडून संबंधित पात्र संस्थांना २५ जानेवारी पर्यंत पात्रता व अपात्रता कलविण्यात येईल.
- १.१५ अपात्रता कलविलेल्या संस्था १५ फेब्रुवारीपर्यंत त्याविरुद्ध विद्यापीठाकडे अपिल दाखल करू शकतील. सदर अपिलावर (गरजेनुसार तज्ज्ञ समिती पाठवून अहवाल घेऊन) १५ मार्चपर्यंत कुलगुरु निर्णय देतील.
- १.१६ सर्व पात्र अर्जदार संस्थांचे अर्ज मंजुरीच्या शिफारशीसह विद्यापीठाकडून प्रपत्र-“ब” सह शासनाकडे दिनांक १ एप्रिलपर्यंत सादर करण्यात येतील.
- १.१७ विद्यापीठाकडून प्राप्त झालेल्या व शासनस्तरावरील छाननीअंती पात्र ठरलेल्या प्रस्तावावर शासनाकडून १५ जूनपर्यंत परवानगी कलविण्यात येईल.

- १.१८ वरील तारखांच्या संदर्भात स्पष्ट करण्यात येते की, उपरोक्त तारखांना सार्वजनिक / स्थानिक सुट्टी असल्यास त्याच्या पुढील कार्यालयीन दिवशीची तारीख ही अंतिम तारीख असेल.
- १.१९ वरील परि. १.८ मध्ये विहित केलेली छाननी समिती व परि. १.१३ मध्ये विहित केलेली तज्ज्ञ समिती यांची संख्या ती-ती विद्यापीठे त्या-त्या वर्षी सुरु करावयाचा नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा व अतिरिक्त तुकडी वाढ यांची व्याप्ती विचारात घेऊ ठरवतील व विहित केलेल्या वेळापत्रकात काम होईल, याची खातरजमा करतील.

२. सन २०१८-१९ या शैक्षणिक वर्षापासून नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी मंजुरी देण्यासाठी पुढे विहित केलेल्या निकषांनुसार कार्यवाही करण्यात यावी.

निकष :-

२.१ महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियमातील कलम १०९(६) मध्ये स्पष्ट केल्याप्रमाणे विद्यापीठ नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी सुरु करण्यासाठीचा उच्च शिक्षणाच्या विद्यमान महाविद्यालयाचा किंवा परिसंरथेचा अर्ज, जर -

(क) ते, अधिस्विकृती अधिकरणांच्या (NAAC) मानांकनानुसार अधिस्विकृती किंवा पुनर्अधिस्विकृती मिळण्यासाठी पात्र आणि अपेक्षित असले तरीसुद्धा, एकतर राष्ट्रीय मूल्यांकन व अधिस्विकृती परिषदेकडून किंवा राष्ट्रीय अधिस्विकृती मंडळाकडून (NBA) अधिस्विकृती किंवा पुनर्अधिस्विकृती करण्यात आली नसतील ; आणि

(ख) राज्य शासनाने निर्धारित केलेल्या शर्तीचे ते अनुपालन करीत नसतील तर, राज्य शासनाकडे पाठविणार नाही.

त्याचप्रमाणे, ज्यांची यापूर्वीची महाविद्यालये अस्तित्वात आहेत, त्यांचेबाबतीत पुढील पूर्तता नसलेल्या संस्थांचे अर्ज शासनाकडे शिफारशीत करू नयेत.

अ) ज्या संस्थांच्या महाविद्यालयातील प्राचार्यासहित सर्व अध्यापकांची पदे अर्हताधारक व पात्र उमेदवारामधून भरलेली नसतील तर,

ब) यासोबत जोडलेल्या परिशिष्ट-ब, क, उ ची पूर्तता करत नसतील तर,

२.२ शासनाच्या प्रचलित धोरणानुसार नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकड्यांची मान्यता ही कायम विनाअनुदानित तत्वावर राहील.

२.३ नवीन पाठ्यक्रमाची शिफारस करताना अशा अभ्यासक्रमास शिखर संस्था / केंद्रीय नियामक मंडळ यांची मान्यता आवश्यक असल्यास त्यांच्या मान्यतेशिवाय असा पाठ्यक्रम शिफारशीत करण्यात येऊ नये.

२.४ ज्या महाविद्यालयाकरिता नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी प्रस्तावित करण्यात आलेली आहे, त्या महाविद्यालयामध्ये अस्तित्वात असलेल्या अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, तुकड्यांना शासन मान्यता आहे, शासनाने विहित केलेल्या निकषांनुसार मूलभूत व भौतिक सुविधा उपलब्ध आहेत, याची खातरजमा केल्यानंतरच प्रस्ताव शिफारशीत केले जावेत.

२.५ ज्या महाविद्यालयाकरिता नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी प्रस्तावित करण्यात आलेली आहे, त्या वाढीव अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडीकरीता शासनाने विहित केलेल्या निकषांनुसार वाढीव भौतिक व मूलभूत सुविधा उपलब्ध असल्याची प्रमाणित कागदपत्रे महाविद्यालयांनी अर्जसोबत जोडणे आवश्यक असून, विद्यापीठाने ही बाब प्रमाणित करावी.

२.६ ज्या महाविद्यालयाकरीता नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी मंजूर करण्यात आलेली आहे, त्याकरिता विहित निकषांप्रमाणे शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचारी नियुक्त केले असल्याचे प्रमाणपत्र विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण यांनी पुढील ०६ महिन्यांमध्ये शासनास सादर करावे.

३. विद्यापीठांनी शासनाकडे प्रस्ताव पाठविताना त्यात नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी असे वर्गीकरण केलेले असेल.

४. विद्यापीठांनी शासनाकडे प्रस्ताव पाठविताना प्रस्ताव विहित केलेल्या निकषांची पूर्तता करीत असल्याची खात्री करावी. विहित निकषांची पूर्तता होत नसतानासुद्धा प्रस्ताव शासनरत्नावर विद्यापीठाकडून शिफारशित केले गेल्यास, अशा शिफारस केलेल्या प्रकरणी शासनास नाहक न्यायालयीन प्रकरणास सामोरे जावे लागत आहे. त्यामुळे विहित निकषांची पूर्तता करीत नसताना प्रस्ताव शासनास सादर झाल्यास त्याची सर्वस्वी जबाबदारी विद्यापीठाची पर्यायाने प्र.कुलगुरु तथा अध्यक्ष, अधिष्ठिता मंडळ यांची राहील.

सदर शासन आदेश महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१७०९१२१३०९१३४८०८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल रक्कमीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नावाने,

Rohini
Bhalekar

Digitally signed by Rohini Bhalekar
DN: c=IN, o=Government Of Maharashtra, ou=Higher
And Technical Education Dept, postalCode=400032,
st=Maharashtra,
25.4.20-440c600559857f4234e969fb92346c88247ac81
346a1b7229bf9917deb7bcc48, cn=Rohini Bhalekar
Date: 2017.09.13 17:34:04 +05'30'

(रोहिणी भालेकर)
उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) कुलसचिव, सर्व अकृषी विद्यापीठे, महाराष्ट्र राज्य.
- २) संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ३) मा. मंत्री (उ. व तं. शि.) यांचे विशेष कार्य अधिकारी.
- ४) मा. राज्यमंत्री (उ. व तं. शि.) यांचे खाजगी सचिव.
- ५) अपर मुख्य सचिव (उ. व तं. शि.) यांचे स्वीय सहायक.
- ६) सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य.
- ७) विशि-३, विशि-४ कार्यासन, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय.
- ८) निवड नसती (मशि-४)

* परिशिष्ट-अ *

नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी

१.	संस्थेचे नाव व पूर्ण पत्ता : (दुरध्वनी क्रमांकासह)				
२.	महाविद्यालयाचे नाव आणि पूर्ण पत्ता :				
३.	ज्या महाविद्यालयात नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी सुरु करावयाची आहे, त्या ठिकाणाची लोकसंख्या :				
४.	महाविद्यालयात नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी सुरु करावयाचे सत्र :				
५.	अस्तित्वात असलेल्या महाविद्यालयात अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी अस्तित्वात असल्यास त्याचा तपशील (मुळ तुकडी अनुदानावर असेल तर तसा स्पष्ट उल्लेख करावा) : तुकड्यांचा प्रकार नमूद करण्यात यावा. (अनुदानित/विना अनुदानित/कायम विनाअनुदानित/स्वयंअर्थसहाय्यित)	✓	विषय	विद्यार्थी संख्या	
६.	आवेदन शुल्क रुपये----/-, धनाकर्ष क्र.----- दिनांक ----- बँकेचे नाव----- (धनाकर्ष कुलसचिव,-----विद्यापीठ, यांचे नावे असावा.)	विद्याशाखा			
७.	महाविद्यालयात नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी सुरु करावयाच्या विद्याशाखेचा तपशील :	अभ्यासक्रम			
	अ.क्र.	शाखा	अभ्यासक्रम	अध्यापनाचे माध्यम	अध्यापनाचे विषय
	१.				
	२.				
८.	संस्थेचा पंजीयनाचा क्रमांक ----- व दिनांक -----				
९.	संस्थेच्या संविधानात शैक्षणिक बाबींसंबंधी तरतुद असल्यास त्या तरतुदीच्या कलम क्र. व तदनुसार नविन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी सुरु करण्यासंबंधीचा संस्थेचा ठराव क्र.----- व दिनांक -----				
१०.	महाविद्यालयात सुरु करणार असलेल्या प्रस्तावित नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी महाविद्यालयाच्या १५ कि.मी. परिसरातील इतर महाविद्यालयात शिकविले जात असल्यास मागील ०३ वर्षांचा नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडीच्या वस्तुस्थितीचा महाविद्यालयांच्या नावासह तपशील : (जागा कमी पडल्यास स्वतंत्र वेगळ्या कागदावर पुरविण्यात यावी.)				

११.	आपण सुरु करणार असलेल्या नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडीमुळे व उल्लेखित परिसरातील इतर महाविद्यालयाशी अवास्तव स्पर्धा निर्माण होईल काय? -----																
१२.	निरनिराळ्या अभ्यासक्रमांच्या प्रथम वर्षात प्रवेशेच्छुक विद्यार्थ्यांची अंदाजित संख्या : <table border="1"><thead><tr><th>कला</th><th>वाणिज्य</th><th>विज्ञान</th><th>विधि</th><th>इतर</th></tr></thead><tbody><tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr></tbody></table>					कला	वाणिज्य	विज्ञान	विधि	इतर							
कला	वाणिज्य	विज्ञान	विधि	इतर													
१३.	१५ कि.मी. परिसरातील अस्तित्वात असलेल्या उच्च माध्यमिक शाळा व कनिष्ठ महाविद्यालयांची मागील ०३ वर्षांची पुढील संदर्भात माहिती द्यावी : <table border="1"><thead><tr><th>अ. क्र.</th><th>शाळेचे/कनिष्ठ महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता</th><th>वर्ष</th><th>उच्च माध्यमिक परीक्षेला बसलेल्या विद्यार्थ्यांची संख्या</th><th>उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांची संख्या</th><th>उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांची टक्केवारी</th></tr></thead><tbody><tr><td>१.</td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr></tbody></table>					अ. क्र.	शाळेचे/कनिष्ठ महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता	वर्ष	उच्च माध्यमिक परीक्षेला बसलेल्या विद्यार्थ्यांची संख्या	उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांची संख्या	उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांची टक्केवारी	१.					
अ. क्र.	शाळेचे/कनिष्ठ महाविद्यालयाचे नाव व पत्ता	वर्ष	उच्च माध्यमिक परीक्षेला बसलेल्या विद्यार्थ्यांची संख्या	उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांची संख्या	उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांची टक्केवारी												
१.																	
१४.	कला, वाणिज्य, विज्ञान विद्याशाखेच्या नविन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी ज्या महाविद्यालयात सुरु करावयाची आहे, ते ठिकाण १२ वी च्या परिक्षेचे केंद्र आहे काय? -----																
१५.	केंद्र असल्यास तेथून १२ वी च्या मार्च व ऑक्टोबरच्या परिक्षेत उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांची कला, वाणिज्य, विज्ञान शाखानिहाय संख्या -----																
१६.	अ) संस्थेद्वारा चालविल्या जाणाऱ्या शाळा व महाविद्यालये यांचा तपशील----- ब) सदर शाळा व महाविद्यालयांची मान्य प्रवेश क्षमता, प्रत्यक्ष प्रवेशित व परिक्षेस बसलेले विद्यार्थी -----																
१७.	अ) महाविद्यालयासाठी वापरल्या जावयाच्या इमारतीच्या खोल्यांची संख्या व आकार ----- ब) सदर इमारत खोल्यांमध्ये सध्या प्राथमिक, माध्यमिक, उच्च माध्यमिक किंवा इतर अभ्यासक्रमाचे वर्ग भरतात काय? ----- असल्यास त्याचा तपशील -----																
१८.	अर्ज केलेल्या वर्षातील ३१ मार्चला असलेली संस्थेची आर्थिक स्थिती :- (अ) स्थावर मालमत्ता (ब) जंगम मालमत्ता (क) बँकेतील रोख (ज) बँकेचे वा इतर कर्ज																
१९.	वरील उल्लेखित बाबींशिवाय महाविद्यालयाच्या आकस्मिक व अनाकस्मिक खर्चासाठी करण्यात येणाऱ्या आर्थिक तरतुदींचा तपशील : -----																

मूळ सही (शिक्क्याची नाही)

अध्यक्ष

(संस्थेचे नाव व पूर्ण पत्ता)

मूळ सही (शिक्क्याची नाही)

सचिव

(संस्थेचे नाव व पूर्ण पत्ता)

* परिशिष्ट-ब *

संस्थेचे नाव :-

ठिकाण :-

विद्यापीठाचे नाव :

विद्याशाखा :-

अ.क्र.	तपासणी सूची	पुरतेचा “तपशिल” (होय/नाही)	जोडलेल्या कागदपत्रांचा पृष्ठ क्रमांक
१.	संस्थेचा विहित नमुन्यात अर्ज.		
२.	संस्था नोंदणी प्रमाणपत्राची साक्षांकित प्रत.		
३.	चालू वर्षाच्या तपशिलवार अंदाजपत्रकाची प्रत.		
४.	घटनेची साक्षांकित प्रत.		
५.	संस्थेच्या मागील वर्षाच्या लेखापरिक्षण अहवालाची प्रत.		
६.	संस्थेच्या फिक्स डिपॉजिटची प्रमाणित प्रत. नविन अभ्यास पाठ्यक्रम - रु.५.००लाख विषय - रु.२.००लाख विद्याशाखा - रु.५.००लाख अतिरिक्त तुकडी - रु.३.००लाख		
७.	संबंधित संस्थेचे आर्थिक व्यवहार राष्ट्रीयकृत / शेऊल बँकेमार्फत केले जात असल्याचे कागदपत्र.		
८.	संबंधित राष्ट्रीयकृत शेऊल बँकेत ठेवलेला ठेव निधी विद्यापीठाच्या पूर्व परवानगीशिवाय न काढणेबाबतचे संबंधित राष्ट्रीयकृत बँकेचे व संस्थेचे संयुक्त आश्वासन पत्र.		
९.	शासनाचे कायम विनाअनुदानित घोरण लक्षात घेता, अर्जसोबत महाविद्यालयाचा नियमानुसार वेतन व वेतनेतर खर्च संस्था करणार असल्याबाबतचे रु.१००/- स्टॅपेपरवर नोंदणीकृत हमीपत्र.		
१०.	१) स्वतःची जागा - अ) “अ” “ब” आणि “क” वर्ग महानगरपालिका क्षेत्रामध्ये १/२ एकर अकृषक जागा संस्थेच्या नावावर असलेल्या कागदपत्रांची प्रमाणित प्रत. ब) “अ” “ब” आणि “क” वर्ग महानगरपालिका क्षेत्रापासून ५ कि.मी. परीसरात किमान १ एकर अकृषक जागा. क) “ड” वर्ग महानगरपालिका व नगरपालिका क्षेत्रात किमान १ एकर अकृषक जागा संस्थेच्या नावावर असलेल्या सरकारी कागदपत्रांची प्रमाणित प्रत. ड) “ड” वर्ग महानगरपालिका व नगरपालिका क्षेत्रापासून ५ कि.मी. परीसरात किमान २ एकर अकृषक जागा.		

	<p>इ) उर्वरित सर्व क्षेत्रांसाठी किमान ३ एकर अकृषक जागा संस्थेच्या नावावर असलेल्या सरकारी कागदपत्राची प्रमाणित प्रत.</p> <p>२) भाडयाची जागा - अ) “अ” “ब” आणि “क” वर्ग महानगरपालिका क्षेत्रामध्ये १/२ एकर अकृषक जागा संस्थेच्या नावे भाडेतत्वावर घेतलेल्या “नोंदणीकृत कराराची” प्रत.</p> <p>ब) “ड” वर्ग महानगरपालिका व नगरपालिका क्षेत्रात किमान १ एकर जागा संस्थेच्या नावे भाडे तत्वावर घेतलेल्या “नोंदणीकृत कराराची” प्रत.</p> <p>क) उर्वरित सर्व क्षेत्रांसाठी किमान ३ एकर अकृषक जागा संस्थेच्या नावे भाडे तत्वावर घेतलेल्या “नोंदणीकृत कराराची” प्रत.</p>																																							
११.	<p>अ) इमारत (स्वतःची) - संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्था किंवा इतर प्राधिकरणाचे प्रमाणित उतारे. (सोबतच्या प्रपत्र-अ मध्ये सर्वसाधारण वर्गखोली व इतर क्षेत्रफलाचा तपशील जोडला आहे, तो खालील रकान्यात त्यांच्या नावासमोर नमूद करावा. तसेच, वर्ग खोल्यांची संख्याही नमूद करावी.)</p>																																							
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>१) शैक्षणिक व प्रशासकीय इमारत :</th><th>चौ.फु.</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>१.१ प्राचार्य कक्ष</td><td></td></tr> <tr> <td>१.२ कार्यालय</td><td></td></tr> <tr> <td>१.३ इलेक्ट्रॉनिक्स/संगणक प्रयोगशाळा</td><td></td></tr> <tr> <td>१.४ रसायनशास्त्र प्रयोगशाळा</td><td></td></tr> <tr> <td>१.५ पदार्थविज्ञान प्रयोगशाळा</td><td></td></tr> <tr> <td>१.६ जिवशास्त्र प्रयोगशाळा</td><td></td></tr> <tr> <td>१.७ ग्रंथालय</td><td></td></tr> <tr> <td>१.८ लेडीज रुम</td><td></td></tr> <tr> <td>१.९ रेकॉर्ड रुम</td><td></td></tr> <tr> <td>१.१० नॅक रुम</td><td></td></tr> <tr> <td>१.११ स्टाफ रुम</td><td></td></tr> <tr> <td>१.१२ सभागृह</td><td></td></tr> <tr> <td>१.१३ मोठे व्याख्यान कक्ष</td><td></td></tr> <tr> <td>१.१४ स्वच्छतागृह (२० विद्यार्थ्यांमागे ०१ स्वच्छतागृह) महिलांसाठी स्वतंत्र स्वच्छतागृह व प्रसाधने</td><td></td></tr> <tr> <td>१.१५ व्हरांडा</td><td></td></tr> <tr> <td>१.१६ एन.सी.सी.रुम</td><td></td></tr> <tr> <td>१.१७ एन.एस.एस.रुम</td><td></td></tr> <tr> <td>१.१८ वाहनतळ (दुचाकी वाहनांसाठी)</td><td></td></tr> </tbody> </table>	१) शैक्षणिक व प्रशासकीय इमारत :	चौ.फु.	१.१ प्राचार्य कक्ष		१.२ कार्यालय		१.३ इलेक्ट्रॉनिक्स/संगणक प्रयोगशाळा		१.४ रसायनशास्त्र प्रयोगशाळा		१.५ पदार्थविज्ञान प्रयोगशाळा		१.६ जिवशास्त्र प्रयोगशाळा		१.७ ग्रंथालय		१.८ लेडीज रुम		१.९ रेकॉर्ड रुम		१.१० नॅक रुम		१.११ स्टाफ रुम		१.१२ सभागृह		१.१३ मोठे व्याख्यान कक्ष		१.१४ स्वच्छतागृह (२० विद्यार्थ्यांमागे ०१ स्वच्छतागृह) महिलांसाठी स्वतंत्र स्वच्छतागृह व प्रसाधने		१.१५ व्हरांडा		१.१६ एन.सी.सी.रुम		१.१७ एन.एस.एस.रुम		१.१८ वाहनतळ (दुचाकी वाहनांसाठी)		
१) शैक्षणिक व प्रशासकीय इमारत :	चौ.फु.																																							
१.१ प्राचार्य कक्ष																																								
१.२ कार्यालय																																								
१.३ इलेक्ट्रॉनिक्स/संगणक प्रयोगशाळा																																								
१.४ रसायनशास्त्र प्रयोगशाळा																																								
१.५ पदार्थविज्ञान प्रयोगशाळा																																								
१.६ जिवशास्त्र प्रयोगशाळा																																								
१.७ ग्रंथालय																																								
१.८ लेडीज रुम																																								
१.९ रेकॉर्ड रुम																																								
१.१० नॅक रुम																																								
१.११ स्टाफ रुम																																								
१.१२ सभागृह																																								
१.१३ मोठे व्याख्यान कक्ष																																								
१.१४ स्वच्छतागृह (२० विद्यार्थ्यांमागे ०१ स्वच्छतागृह) महिलांसाठी स्वतंत्र स्वच्छतागृह व प्रसाधने																																								
१.१५ व्हरांडा																																								
१.१६ एन.सी.सी.रुम																																								
१.१७ एन.एस.एस.रुम																																								
१.१८ वाहनतळ (दुचाकी वाहनांसाठी)																																								

	२) २.१ पाणी सुविधा (पाणी पट्टी पावती) २.२ वीज सुविधा (वीज देयकाची प्रत) २.३ ड्रेनेज सुविधा (स्थानिक प्राधिकरणाचे नकाशासह प्रमाणपत्र) ३) होस्टेल सुविधा / परिसरात २० टक्के विद्यार्थ्यांची राहण्याची सोय असल्याचे प्रमाणपत्र “ब”) इमारत भाड्याची : (नोंदणीकृत भाडेकरार) संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्था किंवा इतर प्राधिकरणाचे प्रमाणित उतारे. (सोबतच्या प्रपत्र-अ मध्ये सर्वसाधारण वर्गखोली व इतर क्षेत्रफळाचा तपशील जोडला आहे, तो खालील रकान्यात त्यांच्या नावासमोर नमूद करावा. तसेच, वर्ग खोल्यांची संख्याही नमूद करावी.)		
	१) शैक्षणिक व प्रशासकीय इमारत	चौ.फु.	
	१.१ प्राचार्य कक्ष १.२ कार्यालय १.३ इलेक्ट्रॉनिक्स/संगणक प्रयोगशाळा १.४ रसायनशास्त्र प्रयोगशाळा १.५ पदार्थविज्ञान प्रयोगशाळा १.६ जिवशास्त्र प्रयोगशाळा १.७ ग्रंथालय १.८ लेडीज रुम १.९ रेकॉर्ड रुम १.१० नॅक रुम १.११ स्टाफ रुम १.१२ सभागृह १.१३ मोठे व्याख्यान कक्ष १.१४ स्वच्छतागृह (२० विद्यार्थ्यांमागे ०१ स्वच्छतागृह) महिलांसाठी स्वतंत्र स्वच्छतागृह व प्रसाधने १.१५ व्हरांडा १.१६ एन.सी.सी.रुम १.१७ एन.एस.एस.रुम १.१८ वाहनतळ (दुचाकी वाहनांसाठी)		
	२) २.१ पाणी सुविधा (पाणीपट्टी पावती) २.२ वीज सुविधा (वीज देयकाची प्रत) २.३ ड्रेनेज सुविधा (स्थानिक प्राधिकरणाचे नकाशासह प्रमाणपत्र) ३) होस्टेल सुविधा / परिसरात २० टक्के विद्यार्थ्यांची राहण्याची सोय असल्याचे प्रमाणपत्र		
१२.	१२(अ) व (ब) मधील (१) व (२) साठी फर्निचर किंवा त्यासाठी किमान रु.५.०० लक्ष शिळ्क असल्याबाबतचा पुरावा.		

१३.	जो पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, तुकडी सुरु करावयाचा आहे ग्रंथालयात पुस्तकाची सुविधा (किमान १०० पुस्तके प्रत्यक्षात हवीत)		
१४.	प्रथमत: महाविद्यालय भाड्याच्या इमारतीत सुरु केले असेल तर प्रथम संलग्निकरण मिळाल्यापासून ५ वर्षांमध्ये महाविद्यालय ज्या ठिकाणासाठी मंजुर झाले आहे, त्या ठिकाणी स्वतःचे इमारतीमध्ये स्थलांतरीत करत असल्याबाबतचे हमीपत्र.		
१५.	महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियमातील कलम १०९(६) मध्ये रपष्ट केल्याप्रमाणे ज्या संस्थेची यापुर्वीचे महाविद्यालय अस्तित्वात आहे अशा संस्थेने नविन महाविद्यालयाची मागणी केल्यास पुर्वीच्या महाविद्यालयाचे नॅक/एनबीए मूल्यांकन अथवा पूनर्मूल्यांकन असणे आवश्यक आहे.		

परिशिष्ट “क”

पदवी स्तरावर बायोटेक्नॉलॉजी विषय सुरु करण्यासाठी आवश्यक निकष

अ.क्र.	तपासणी सूची
१	हा विषय सुरु करताना त्या महाविद्यालयात विज्ञान शाखा असणे आवश्यक आहे.
२	सदर महाविद्यालयात विज्ञान शाखा ४ वर्षापूर्वी सुरु झालेली पाहिजे म्हणजेच विज्ञान शाखेची एक बँच पास असणे आवश्यक आहे.
३	महाविद्यालयाचे नॅक मुल्यांकन “अ” श्रेणीचे असणे आवश्यक आहे.
४	सदर महाविद्यालयातून बायोलॉजीची एक बँच बाहेर पडली पाहिजे.
५	या महाविद्यालयात बायोलॉजी, मायक्रोबायोलॉजी, केमेस्ट्री हे विषय पदवी स्तरावर असणे आवश्यक आहे. त्या विषयातील पदवीधारकांची किमान एक बँच पूर्ण झाली पाहिजे.
६	भौतिक व मूलभूत सुविधा असणे आवश्यक आहे.
७	पूर्णवेळ पात्रताधारक शिक्षक असले पाहिजेत.
८	विद्यापीठ शैक्षणिक अर्हतेप्रमाणे दोन अधिव्याख्याते एम.एस्सी. बायोटेक्नॉलॉजी विषयातील व एक एम.एस्सी. मायक्रोबायोलॉजी विषयाचा अधिव्याख्यता फूलटाईम पाहिजे. चौथा शिक्षक एम.एस्सी. केमेस्ट्री, सांख्यिकी पाहिजे. प्रस्तुत अधिव्याख्याता पूर्णवेळ नसला तरी चालेल.
९	सदर महाविद्यालयात दोन प्रयोगशाळा पाहिजेत.
१०	विषय सुरु ठेवण्यासाठी महाविद्यालयाची आर्थिक परिस्थिती चांगली असली पाहिजे.

परिशिष्ट “ड”

पदव्युत्तर स्तरावर बायोटेक्नॉलॉजी विषय सुरु करण्यासाठी आवश्यक निकष

अ.क.	तपासणी सूची
१	मागणी केलेल्या महाविद्यालयात बी.एस्सी. बायोटेक्नॉलॉजी हा विषय असला पाहिजे.
२	सदर महाविद्यालयाचे नंक मूल्यांकन किमान “अ” श्रेणी असले पाहिजे.
३	विज्ञान शाखेचे सर्व विषय असणे आवश्यक आहे.
४	बी.एस्सी. बायोटेक्नॉलॉजीचा विभाग तीन वर्षांपेक्षा जास्त कालावधीचा असला पाहिजे.
५	तीन पूर्णवेळ व एक अर्धवेळ शिक्षक असणे आवश्यक आहे.
६	दोन प्रयोगशाळा सहाय्यक असणे आवश्यक आहे.
७	किमान ६०० वर्ग फूट जागेच्या दोन प्रयोगशाळा असाव्यात.
८	भौतिक व मूलभूत सुविधा असणे आवश्यक आहे.

प्रपत्र-“अ”

परिशिष्ट ब मधील अ.क्र. १२ (अ) व (ब) साठी कक्षनिहाय किमान आवश्यक क्षेत्रफळ

अ. क्र.	कक्षाचे नाव	नाग	क्षेत्र प्रति नगा	एकूण क्षेत्र	कला/विद्या/ शिक्षण शाखा	वाणिज्य	विज्ञान	कला + वाणिज्य	कला + विज्ञान	वाणिज्य + विज्ञान	कला, वाणिज्य, विज्ञान
१)	प्राचार्य कक्ष	१	२०*२५	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००	५००
२)	कार्यालय	१	३०*२०	६००	६००	६००	६००	६००	६००	६००	६००
३)	इलेक्ट्रॉनिक/संगणक प्रयोगशाळा	१	२०*३०	६००	---	---	६००(०)	---	६००(०)	६००(०)	६००(०)
४)	रसायनशास्त्र प्रयोगशाळा	१	३०*४०	१२००	---	---	१२००	---	१२००	१२००	१२००
५)	पदार्थ विज्ञान प्रयोगशाळा	१	३०*४०	१२००	---	---	१२००	---	१२००	१२००	१२००
६)	जिवशास्त्र प्रयोगशाळा	१	३०*४०	१२००	---	---	१२००	---	१२००	१२००	१२००
७)	ग्रथालय	१	२०*३०	६००	६००	६००	६००	६००	६००	६००	६००
८)	एनसीसी रुम	१	२०*१५	३००	३००(०)	३००(०)	३००(०)	३००(०)	३००(०)	३००(०)	३००(०)
९)	एन.एस.एस.रुम	१	२०*१५	३००	३००(०)	३००(०)	३००(०)	३००(०)	३००(०)	३००(०)	३००(०)
१०)	लेडीज रुम	१	१०*१५	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०
११)	रेकॉर्ड रुम	१	१०*१५	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०	१५०
१२)	नैकर रुम	१	१०*१५	१५०	१५०(०)	१५०(०)	१५०(०)	१५०(०)	१५०(०)	१५०(०)	१५०(०)
१३)	स्टाफ रुम	१	२०*३०	६००	६००	६००	६००	६००	६००	६००	६००
१४)	समागृह	१	४०*३०	१२००	१२००	१२००	१२००	१२००	१२००	१२००	१२००
१५)	मोठे व्याख्यान कक्ष	३/६/१	१००	२१००	२१००	२१००	२१००	२१००	२१००	२१००	२१००
१६)	टायलेट ब्लॉक	४	१०*१५	६००	६००	६००	६००	६००	६००	६००	६००
१७)	वरांडा	१	किमान ५ फुट चंद्र		२१००	२४००	३३००	३०००	३८००	४९००	४६५०
	एकूण (किमान आवश्यक क्षेत्रफळ)		१०२५०	१२००	१५००	१४०००	१२८००	१७२००	१७५००	२०७५०	

* व्यावसायिक महाविद्यालयासाठी स्वतंत्र दिख्वर संस्था / केंद्रीय नियामक मंडळ असल्यास अशा दिख्वर संस्था / केंद्रीय नियामक मंडळाच्या नियमानुसार त्यांनी विहित केलेल्या आवश्यक भौतिक सुविधा व शैक्षणिक सुविधांचे निकष त्यांना लागू राहील.

* प्रपत्र-ब *													
क्र.	संख्ये	प्रस्तावित	वि	संस्थेने	संस्थेची	ज्या तालुक्यामधील	तालुक्यामध्ये	गटनिहाय	तालुक्याम	मागील वर्षी	नवीन	अभ्यास	
१	२	चे नाव व पूर्ण पता	नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशा खा, अतिरिक्त तुकडी विद्याशाखे चा तप विल	द्या पी रां नी केले ली शि फार स	महाविद्यालयांसा ती आवश्यक विद्यापीठ अनुदान आयोगाने विडित केलेल्या मूलभूत सुविधा उपलब्ध केल्या आहेत काय?	ज्या तालुक्यामधील महाविद्यालयांतील विद्याशाखेंतर्गत तालुक्यातील आहे.	तालुक्या मध्ये अस्तित्वा असलेल्या महाविद्यालयांत आसणाऱ्या नवीन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त ^१ तुकडीवर विपरित परिणाम होईल किंवा कसे,	तालुक्या मध्ये अस्तित्वा तुकडी महाविद्या लयांची गट (व्यावसायिक आभ्यासक्रमाची स्वतंत्र माहिती द्यावी)	गटनिहाय	तालुक्याम	मागील वर्षी	नवीन	पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अतिरिक्त तुकडी सुरु करण्यास प्रवानगी द्यावी किंवा कसे
२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	
३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.	

सुचना : संस्थेने रकाना क्र.४, ५ व १३ सोडून इतर माहिती अचूक भरावी. त्यातील चुकांची जबाबदारी संस्थेची राहील.

मूळ सही (विकव्याची नाही)
अध्यक्ष
(संस्थेचे नाव व पूर्ण पता)

मूळ सही (विकव्याची नाही)
अध्यक्ष, अधिकृता मंडळ, संबंधित अकृषि विद्यापीठ

सन २०२१-२२ या शैक्षणिक वर्षापासून नविन
सॅटेलाईट केंद्र यांना मंजूरी देण्यासाठी
कार्यपद्धती व निकष विहित करणेबाबत...

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
शासन निर्णय क्र. एनजीसी २०२०/(११५ /२०)/मशि-४
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक : १८ सप्टेंबर, २०२०.

राज्यातील ग्रामीण, डोंगराळ व आदिवासी भागामध्ये उच्च शिक्षण उपलब्ध होण्याच्या दृष्टिकोनातून महाराष्ट्र शासनाने “महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६” अंमलात आणलेला आहे. सदर अधिनियमातील कलम १०९ (४) नुसार नविन सॅटेलाईट केंद्र मंजूरीसाठी कालबद्ध तरतुद करण्यात आलेली आहे. तसेच, या तरतुदीस अनुसरुन अंमलबजावणी करण्यासाठी शासनाने कार्यपद्धती निश्चित करावी, अशी तरतुद कलम १०९ (९) अन्वये करण्यात आली आहे. सदरहू तरतुदीच्या अनुषंगाने सन २०१८-१९ या शैक्षणिक वर्षापासून नविन सॅटेलाईट केंद्र मंजूरीसाठी कार्यपद्धती व निकष सुनिश्चित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुसार या संदर्भात शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे :-

शासन निर्णय:-

१. सन २०२१-२२ या शैक्षणिक वर्षापासून नविन सॅटेलाईट केंद्रास मंजूरी देण्यासाठी पुढे विहीत केलेल्या कार्यपद्धतीनुसार कार्यवाही करण्यात यावी.

१.१. नविन सॅटेलाईट केंद्र सुरु करण्यास इच्छुक संस्थांनी “महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६” च्या कलम १०९ (४) (क) मधील तरतुदीनुसार त्या वर्षाच्या अगोदरच्या वर्षाच्या सप्टेंबर महिन्याच्या शेवटच्या दिवसापुर्वी सोबतच्या परिशिष्ट “अ” मधील अर्जाच्या नमुन्यात संबंधित विद्यापीठाकडे अर्ज दाखल करावेत. त्यासोबत परिशिष्ट “ब”मध्ये नमुद केलेली कागदपत्रे जोडण्यात यावीत.

१.२. विद्यापीठांनी ऑनलाईन (Online) पद्धतीने विहीत नमुन्यात अर्ज स्विकारावेत. अर्जात भरण्यात आलेली माहिती त्यासोबत आवश्यक असलेल्या कागदपत्रांची तपासणी करण्यासाठी एक तपशिलसूची तयार करून आवश्यक बाबींची पुर्तता करणारेच अर्ज स्विकारावेत. ज्या विद्यापीठाकडे ऑनलाईन पद्धतीने संगणकप्रणाली (Software Development) विकसित करण्यात आलेले नाही, अशा विद्यापीठांनी अर्ज स्विकारण्याची संगणकप्रणाली विकसित करणे अनिवार्य आहे.

१.३. विद्यापीठांकडे प्राप्त झालेल्या अर्जांची छाननी अधिष्ठाता मंडळाकडून विहीत कालमर्यादेत करण्यात यावी.

१.४. प्राप्त अर्जांची व कागदपत्रांची पडताळणी सोबत जोडण्यात आलेल्या परिशिष्ट ब मध्ये नमुद करण्यात आलेल्या आवश्यक कागदपत्रांच्या सूचीनुसार पडताळणी समिती त्यांचा अहवाल १५ ऑक्टोबर पर्यंत कुलगुरुंना सादर करतील.

१.५. ज्या संस्थेच्या प्रस्तावात किंवा कागदपत्रांच्या त्रुटी आढळून आल्यास त्या संस्थेस / अर्जदारास २० ऑक्टोबर पर्यंत त्रुटी कळविण्यात येतील.

- १.६. त्रुटी कळविण्यात आलेल्या संस्थांनी ३० ऑक्टोबरपर्यंत विद्यापीठाकडे त्रुटीची पुर्तता करणे आवश्यक राहील.
- १.७. त्रुटीच्या पुर्ततेच्या अर्जाची छाननी समितीकडून करून त्यासहीत छाननीत पात्र झालेल्या अर्जासह अहवाल १५ नोव्हेंबरपर्यंत अध्यक्ष अधिष्ठाता मंडळ यांना सादर करण्यात येईल.
- १.८. संबंधित विद्यापीठाचे कुलगुरु विद्यापीठस्तरावर आवश्यक तेवढ्या तज्ज्ञ समिती गठीत करतील सदर तज्ज्ञ समितीमध्ये छाननीसमितीच्या सदस्यांचा अंतर्भाव असणार नाही. सदर तज्ज्ञ समितीने १५ डिसेंबरपर्यंत प्रत्यक्ष भेटी देऊन नविन सॅटेलाईट केंद्रासाठी संबंधित संस्थांची सोबत जोडण्यात आलेल्या परिशिष्ट “ब” मध्ये विहित करण्यात आलेल्या सूचीनुसार तयारी आहे किंवा कसे याबाबत काटेकोर परिक्षण करून त्याचा अहवाल क्हिडीओ छायाचित्रणासह १५ जानेवारीपर्यंत अध्यक्ष अधिष्ठाता मंडळामार्फत कुलगुरुंना सादर करण्यात येईल. सदर पायाभुत सोयीसुविधा पुर्ण न करणाऱ्या संस्थांची शिफारस विद्यापीठ करणार नाही.
- १.९. कुलगुरुंकडून संबंधित पात्र संस्थांना २५ जानेवारी पर्यंत पात्रता व अपात्रता कळविण्यात येईल.
- १.१०. अपात्रता कळविलेल्या संस्था १५ फेब्रुवारीपर्यंत त्याविरुद्ध विद्यापीठाकडे अपिल दाखल करू शकतील. सदर अपिलावर (गरजेनुसार तज्ज्ञ समिती पाठवून अहवाल घेऊन) १५ मार्चपर्यंत कुलगुरु निर्णय देतील.
- १.११. सर्व पात्र अर्जदार संस्थांचे अर्ज मंजूरीच्या शिफारशीसह विद्यापीठाकडून शासनाकडे दिनांक १ एप्रिलपर्यंत सादर करण्यात येतील.
- १.१२. विद्यापीठाकडून प्राप्त झालेल्या प्रस्तावावर शासनाकडून १५ जूनपर्यंत परवानगी कळविण्यात येईल.
२. सर्व विद्यापीठांनी पाच वर्षांचा बृहत आरखड्यासह प्रत्येक वर्षी वार्षिक योजना तयार करावी. त्यामध्ये ज्या जिल्ह्यामध्ये महाविद्यालयीन शिक्षणात ढोबळ पटसंख्या प्रमाण (जीईआर) राष्ट्रीय सरासरीपेक्षा कमी आहे असे जिल्हे ग्रामीण व आदिवासी भागासाठी सर्वोच्च प्राथम्य द्यावे व त्या प्राथम्यक्रमानुसार व तदनंतर सर्वसाधारण याप्रमाणे त्या त्या शैक्षणिक वर्षासाठी विशिष्ट एवढ्याच नविन सॅटेलाईट केंद्राच्या (व्यावसायिक AICTE व NCTE मंजूरी देत असलेले अभ्यासक्रम सोडून) मंजूरीच्या प्रस्तावांची शिफारस करावी.
३. नविन सॅटेलाईट केंद्र मंजूरीच्या संदर्भात “महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६” मधील कलम १०९ (१) अन्वये परवानगीची कार्यपद्धती राज्य शासनाने विहीत करायची असून ती वरीलप्रमाणे विहीत करण्यात येत आहे.
४. महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियमातील कलम १०९(६) मध्ये स्पष्ट केल्याप्रमाणे ज्या संस्था, वरीलप्रमाणे नविन सॅटेलाईट केंद्र मंजूरीसाठी अर्ज सादर करतील व ज्यांची यापूर्वीच महाविद्यालये अस्तित्वात आहेत, त्यांचेबाबतीत पुढील पुर्तता नसलेल्या संस्थांचे अर्ज शासनाकडे शिफारस करू नयेत.
- ४.१. ज्या महाविद्यालयांनी नॅक / एनबीए कडून मानांकन तसेच पुनर्मुल्यांकन करून घेतले असून अशा मानांकनाचा कालावधी कृतीशिल नसेल तर:
- ४.२. जी महाविद्यालय सुरु करून १० वर्षांपेक्षा कमी कालावधीसाठी कार्यरत असेल तर, सॅटेलाईट केंद्राचे ठिकाण ग्रामीण व आदिवासी भागात नसेल तर,

५. महाविद्यालयाच्या मुख्य केंद्रापासून २०० कि.मी. त्रिज्येच्या परिसरात सॅटेलाईट केंद्र स्थापन करता येईल.(अपवादात्मक परिस्थितीत ही मर्यादा ३०० कि.मी. पर्यंत सकारण वाढविता येऊ शकेल.) तथापि, सॅटेलाईट केंद्र विद्यापीठाच्या कार्यक्षेत्राबाहेर असु शकणार नाही. अपवादात्मक परिस्थितीत संबंधित विद्यापीठाच्या कार्यक्षेत्राबाहेर परंतु महाराष्ट्र राज्याच्या सीमांतर्गत विशेष संशोधन अथवा विस्तार प्रकल्पाकरीता खास बाब म्हणुन असे केंद्र स्थापन करावयाचे असल्यास प्रस्तावित केंद्राचे ठिकाण ज्या विद्यापीठाच्या कार्यक्षेत्रात येते त्या विद्यापीठाची पुर्वपरवानगी आवश्यक असेल. असे असले तरी, कवी कुलगुरु कालिदास विश्वविद्यालय रामटेक द्वारा प्रस्तावित केल्या जाणाऱ्या सॅटेलाईट केंद्रांना अन्य विद्यापीठाच्या पुर्वपरवानगीची अट लागू राहणार नाही. तसेच, श्रीमती नाथीबाई दामोदर ठाकरसी महिला विद्यापीठ, मुंबई यांच्या संलग्नित महाविद्यालयाचे सॅटेलाईट केंद्र अन्य राज्यात स्थापन करावयाचे असल्यास त्या राज्याची पुर्व परवानगी आवश्यक असेल.

६. प्रस्तावासोबत संस्थेने सॅटेलाईट केंद्र स्थापनेचा उद्देश व नियोजनबद्द पंचवार्षिक सुस्पष्ट प्रकल्प आराखडा सादर करावा. त्यासाठीचा विहित पद्धतीने सादर करावयाचा अर्जाचा नमुना प्रत्येक विद्यापीठाने स्थानिक परिस्थितीनुसार तयार करावा. तसेच, प्रस्तावित अभ्यासक्रम अथवा प्रकल्पाकरीता आवश्यक प्रयोगशाळा साहित्य, पुस्तके इत्यादी बाबतीत विद्यापीठाने पर्याप्त नियम तयार करावेत.

७. Aspirational District या संकल्पनेअंतर्गत ग्रामीण व आदिवासी भागात सॅटेलाईट केंद्र सुरु करण्यासाठी प्राधान्य देण्यात यावे.

८. सॅटेलाईट केंद्रामध्ये किमान एक कौशल्य प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम सुरु करणे आवश्यक आहे. राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणात सुचविल्याप्रमाणे Online व Open Distance Learning (ODL) पद्धतीचा वापर वाढविण्यासाठी सॅटेलाईट केंद्राचा उपयोग होऊ शकतो म्हणून त्यास्वरूपाची आवश्यक माहिती तंत्रज्ञान, व्यवस्था सॅटेलाईट केंद्रामध्ये उपलब्ध करून देणे अनिवार्य आहे.

९. नवीन राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण व प्रचलित विद्यापीठ अधिनियमानुसार नजिकच्या काळात पसंतीवर आधारित श्रेयांक पद्धतीचा पदवी व पदव्युत्तर स्तरावर अवलंब करणे आवश्यक आहे. विद्यार्थ्यांनी मिळविलेले श्रेयांक नंतरच्या काळात वापरण्यात येण्याची सोय असेल म्हणून यापद्धतीच्या चौकटीत पदवी व पदव्युत्तर स्तरावरील अभ्यासक्रमांतर्गत ऐच्छिक किंवा दुय्यम किंवा सुलभ कौशल्य अभ्यासक्रम सॅटेलाईट केंद्रामध्ये राबविण्याबाबत प्राधान्य देण्यात यावे.

१०. एका महाविद्यालयास सुरुवातीस एकच सॅटेलाईट केंद्र मान्य करण्यात येईल. सदरचे सॅटेलाईट केंद्र समाधानकारकरीत्या निदान ३ वर्ष चालविल्यानंतर वाढीव सॅटेलाईट केंद्रासाठी मान्यता देण्याबाबत विचार करण्यात येईल.

११. सॅटेलाईट केंद्राच्या संलग्निकरणाचे नुतनीकरण दर ३ वर्षांतून एकदा विहित पद्धतीने केले जावे व सॅटेलाईट केंद्राचा सहामाही कार्यअहवाल महाविद्यालयाने विद्यापीठास विहित नमुन्यात सादर करावा. तसेच, महाविद्यालयाने सॅटेलाईट केंद्राचा वित्तीय हिशेब स्वतंत्र ठेवण्यात यावा.

१२. सॅटेलाईट केंद्रासाठी संबंधित महाविद्यालयातील एका सक्षम अर्हताकारी प्राध्यापकाची केंद्र समन्वयक म्हणुन ३ वर्षांच्या कालावधीकरीता नियुक्ती करावी.

१३. सॅटेलाईट केंद्र शैक्षणिक अभ्यासक्रम सुरु करावयाचे असल्यास प्रस्तावित रथानापासून १५ कि.मी. परिसरात अशा अभ्यासक्रमाच्या मान्यता प्राप्त अध्यायनाची सोय असलेले संलग्नित महाविद्यालय नसावे.

१४. सॅटेलाईट केंद्रात पहिल्या पाच वर्षात नियमित पारंपारिक अभ्यासक्रम, संशोधन, विस्तार कार्यक्रम व शैक्षणिक अभ्यासक्रम अनुषंगिक अभ्यासानुवर्ती (co-curricular) कार्यक्रम, निरंतर शिक्षण कार्यक्रम, कौशल्य शिक्षण व विकासाचे प्रमाणपत्र, पदविका, प्रगत पदविका अभ्यासक्रम-अभ्यासेतर उपक्रम व समाजोपयोगी उपक्रम आणि औद्योगिक प्रकल्पाकरीता मान्यता मिळू शकेल, या करीता ज्या परिसरात असे अभ्यासक्रम व औद्योगिक प्रकल्प प्रस्तावित आहेत, त्या परिसरातील अशा स्वरूपाची गरज स्पष्ट करणारा सर्वेक्षण अहवाल प्रस्तावासोबत दाखल करण्यात यावा. सॅटेलाईट केंद्र हे प्रामुख्याने युवकांच्या कौशल्य विकासासाठी स्थापन करणे अपेक्षित असल्यामुळे कौशल्यावर आधारीत अभ्यासक्रमांना प्राधान्य देण्यात यावे.

१५. महाविद्यालयाच्या राष्ट्रीय सेवा योजना (N.S.S.), नॅशनल कॅडेट कोर्स (N.C.C.) व क्रिडा, कौशल्य, संशोधन विस्तार, कार्यक्रम व प्रकल्पासाठी सॅटेलाईट केंद्राचा संपर्क केंद्र म्हणुन विचार केला जावा.

१६. सॅटेलाईट केंद्राव्दारे कौशल्य विकास विभागाच्या प्रमोद महाजन कौशल्य विकास अभियानांतर्गत विविध कौशल्ये व उद्योजकता अभ्यासक्रम सुरु करावयाचा असेल तर त्यासाठी सदर अभियानांतर्गत लागू असणारे निकष जसेच्या तसे लागू राहतील.

१७. केंद्र शासनाच्या माध्यमातून सॅटेलाईट केंद्रामध्ये कौशल्य व उद्योजकता अभ्यासक्रमासोबत विविध प्रकल्प राबविण्यासाठी औद्योगिक आस्थापनेसोबत सामंजस्य करार करून CSR योजनेंतर्गत अर्थसहाय्य मिळविता येईल. तसेच जिल्हास्तरावर प्रशासकीय मान्यतेने किमान कौशल्य कार्यक्रमांतर्गत जिल्हा नियोजन विकास मंडळाकडून आर्थिक सहाय्य उपलब्ध करून घेता येईल.

१८. सॅटेलाईट केंद्राद्वारे Modular Employability Scheme List मधील एखादा अभ्यासक्रम चालू करावयाचा असल्यास संबंधित अभियानांतर्गत असलेले निकष लागू राहतील.

१९. वरील परि. १.४ मध्ये विहित केलेली पडताळणी समिती व परि. १.८ मध्ये विहित केलेली तज्ज्ञ समिती यांची संख्या ती-ती विद्यापीठे त्या त्या वर्षी सरु करावयाच्या सॅटेलाईट केंद्र यांची व्याप्ती विचारात घेवून ठरवतील व विहित केलेल्या वेळापत्रकात काम होईल याची खातरजमा करतील.

२०. विद्यापीठांनी त्यांच्या कार्यक्षेत्रात उच्च शिक्षणांच्या सुविधांचे सर्वत्र समान वाटप होण्याच्या दृष्टीकोनातून सादर केलेल्या सन २०२४ पर्यंतच्या पंचवार्षिक सम्यक योजनेस मान्यता देण्यात आलेली आहे. सन २०२४ नंतर पंचवार्षिक सम्यक योजनेस मान्यता दिल्यानंतर त्याअनुषंगाने शासन निर्णयामध्ये अंशात: बदल करण्यात येईल.

सदर शासन, राज्य शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२००९९८९५९७९८९६०८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नावाने,

Dattatray
Vasantrao Kharke

Digitally signed by Dattatray Vasantrao Kharke
DN: c=IN, o=Government of Maharashtra, ou=higher
& technical education dept, postalCode=400032,
st=Maharashtra,
2.5.4.20=d598800beb5cd37ae09d78ff05921827123
426ec3977a7476478ce183bc979d, cn=Dattatray
Vasantrao Kharke
Date: 2020.09.18 15:49:58 +05'30'

(द.व.खारके)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत :

- १) संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- २) मा. मंत्री (उ.व तं.शि.) यांचे खाजगी सचिव
- ३) मा. राज्यमंत्री (उ.व तं.शि.) यांचे खाजगी सचिव
- ४) मा. अपर मुख्य सचिव (उ.व तं.शि.) यांचे स्वीय सहाय्यक
- ५) सर्व विभागीय सहसंचालक, महाराष्ट्र राज्य
- ६) सर्व कुलसचिव, अकृषी विद्यापीठे, महाराष्ट्र राज्य
- ७) मंशि/विशि विभागातील सर्व कार्यासने, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ८) निवडनस्ती मंशि-४

* परिशिष्ट-अ *

नविन सेंटेलाईट केंद्र

१.	संस्थेचे नाव व पूर्ण पत्ता : (दुरध्वनी क्रमांकासह)				
२.	महाविद्यालयाचे नाव आणि पूर्ण पत्ता :				
३.	ज्या महाविद्यालयाव्हारे नविन सेंटेलाईट केंद्र सुरु करावयाची आहे, त्या ठिकाणाची लोकसंख्या :				
४.	नविन सेंटेलाईट केंद्र सुरु करावयाचे सत्र :				
५.	अस्तित्वात असलेल्या महाविद्यालयात नविन अभ्यास पाठ्यक्रम, विषय, विद्याशाखा, अस्तित्वात असल्यास त्याचा तपशिल (मुळ तुकडी अनुदानावर असेल तर तसा स्पष्ट उल्लेख करावा) :		✓	विषय	विद्यार्थी संख्या
६.	आवेदन शुल्क रूपये----/-, धनाकर्ष क्र.----- दिनांक ----- बँकेचे नाव----- (धनाकर्ष कुलसचिव, ----- विद्यापीठ, यांचे नावे असावा.)	विद्याशाखा			
७.	महाविद्यालयात नविन सेंटेलाईट केंद्रांतर्गत सुरु करावयाच्या अभ्यासक्रमाचा तपशिल : अ.क्र. अभ्यासक्रम अध्यापनाचे माध्यम अध्यापनाचे विषय 1. 2.	अभ्यासक्रम	अध्यापनाचे माध्यम	अध्यापनाचे विषय	
८.	संस्थेचा पंजीयनाचा क्रमांक ----- व दिनांक -----				
९.	संस्थेच्या संविधानात शैक्षणिक बाबींसंबंधी तरतुद असल्यास त्या तरतुदीच्या कलम क्र. व तदनुसार नविन सेंटेलाईट केंद्र सुरु करण्यासंबंधीचा संस्थेचा उराव क्र.---- व दिनांक -----				
१०.	आपण सुरु करणार असलेल्या नविन सेंटेलाईट केंद्रातील अभ्यासक्रमामुळे व उल्लेखित परिसरातील इतर महाविद्यालयाशी अवास्तव स्पर्धा निर्माण होईल काय ? -----				
११.	अ) संस्थेद्वारा चालविल्या जाणाऱ्या शाळा व महाविद्यालये यांचा तपशिल----- ब) सदर शाळा व महाविद्यालयांची मान्य प्रवेश क्षमता, प्रत्यक्ष प्रवेशित व परिक्षेस बसलेले विद्यार्थी -----				
१२.	अर्ज केलेल्या वर्षातील ३१ मार्चला असलेली संस्थेची आर्थिक स्थिती :- (अ) स्थावर मालमत्ता (ब) जंगम मालमत्ता (क) बँकेतील रोख (ल) बँकेचे वा इतर कर्ज				
१३.	वरील उल्लेखित बाबींशिवाय महाविद्यालयाच्या आकस्मिक व अनाकस्मिक खर्चासाठी करण्यात येणाऱ्या आर्थिक तरतुदीचा तपशिल : -----				

मुळ सही (शिक्क्याची नाही)

अध्यक्ष

(संस्थेचे नाव व पूर्ण पत्ता)

मुळ सही (शिक्क्याची नाही)

सचिव

(संस्थेचे नाव व पूर्ण पत्ता)

* परिशिष्ट-ब *

संस्थेचे नाव :-

ठिकाण :-

विद्यापीठाचे नाव :

अभ्यासक्रम, प्रकल्प तपशिल :-

अ.क्र.	तपासणी सूची	पुतेचा “तपशिल” (होय/नाही)	पृष्ठ क्रमांक
१.	संस्थेचा विहित नमुन्यात अर्ज.		
२.	संस्था नोंदणी प्रमाणपत्राची साक्षांकित प्रत.		
३.	चालू वर्षाच्या तपशिलवार अंदाजपत्रकाची प्रत.		
४.	घटनेची साक्षांकित प्रत.		
५.	संस्थेच्या मागील वर्षाच्या लेखापरिक्षण आहवालाची प्रत.		
६.	किमान रु. ५.०० लाख फिक्स डिपॉजिटची प्रमाणित प्रत.		
७.	संबंधित संस्थेचे आर्थिक व्यवहार राष्ट्रीयकृत / शेड्युल बँकेमार्फत केले जात असल्याचे कागदपत्र.		
८.	संबंधित राष्ट्रीयकृत शेड्युल बँकेत ठेवलेला ठेव निधी विद्यापीठाच्या पुर्व परवानगीशिवाय न काढणेबाबतचे संबंधित राष्ट्रीयकृत बँकेचे व संस्थेचे संयुक्त आश्वासन पत्र.		
९.	शासनाचे कायम विनाअनुदानित धोरण लक्षात घेता, अर्जासोबत सॅटेलाईट सेंटरचा वेतन व वेतनेतर खर्च संस्था करणार असल्याबाबतचे रु.१००/- स्टॅपपेपरवर नोंदणीकृत हमीपत्र.		
१०.	नवीन सॅटेलाईट केंद्र सुरू करण्यासाठी मान्यता मागणाऱ्या संस्थेने बृहत आराखडयामध्ये निश्चित केलेल्या बिंदूच्या ठिकाणी जागा उपलब्ध असल्यासंदर्भातील कागदपत्रे. १ स्वतःची जागा - अ) ½ एकर जागा संस्थेच्या नावावर असलेल्या सरकारी कागदपत्रांची प्रमाणित प्रत. २ भाड्याची जागा - अ) ½ एकर जागा संस्थेच्या नावे भाडे तत्वावर घेतलेल्या नोंदणीकृत कराराची प्रत.		
११.	अ) स्वतःची इमारत (किमान क्षेत्रफल ३००० चौ.फू.) - संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्था किंवा इतर प्राधिकरणाचे बांधकाम पुर्णत्वाचे प्रमाणित उतारे. १) शैक्षणिक व प्रशासकीय इमारत : १.१ प्रशासकीय कार्यालय १.२ अध्ययन कक्ष १.३ संगणक प्रयोगशाळा		

	१.४ ग्रंथालय		
	१.५ स्वच्छतागृह (२० विद्यार्थ्यांमागे ०१ स्वच्छतागृह) महिलांसाठी स्वतंत्र स्वच्छतागृह व प्रसाधने		
	ब) भाड्याची इमारत : (नोंदणीकृत भाडेकरार) संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्था किंवा इतर प्राधिकरणाचे प्रमाणित उतारे. (क्षेत्रफळाचा तपशिल खालील रकान्यात त्यांच्या नावासमोर नमुद करावा)		
	१.६ प्रशासकीय कार्यालय		
	१.७ अध्ययन कक्ष		
	१.८ संगणक प्रयोगशाळा		
	१.९ ग्रंथालय		
	१.५ स्वच्छतागृह (२० विद्यार्थ्यांमागे ०१ स्वच्छतागृह) महिलांसाठी स्वतंत्र स्वच्छतागृह व प्रसाधने		
	२) २.१ पाणी सुविधा (पाणी पट्टी पावती)		
	२.२ वीज सुविधा (वीज देयकाची प्रत)		
१२.	जो अभ्यासक्रम, निरंतर शिक्षण विषयक कार्यक्रम व प्रकल्प, कौशल्य शिक्षण सुरु करावयाचे आहे, त्यावाबत ग्रंथालयात पुस्तकाची सुविधा		
१३.	सॅटेलाईट केंद्रासाठी संबंधित महाविद्यालयातून केंद्र समन्वयक म्हणुन नियुक्त करण्यात येणाऱ्या शिक्षकांचा शैक्षणिक अर्हतेसह तपशिल		
१४.	महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियमातील कलम १०९(६) मध्ये स्पष्ट केल्याप्रमाणे ज्या संस्थेची यापुर्वीचे महाविद्यालय अस्तित्वात आहे अशा संस्थेने नविन महाविद्यालयाची मागणी केल्यास पुर्वीच्या महाविद्यालयाचे नंक/एनबीए मुल्यांकन अथवा पुनर्मुल्यांकन असणे आवश्यक आहे.		

PERSPECTIVE PLAN 2022-23

Important Telephone Numbers of University

Authority	Name of Authority	Email ID	Phone / Fax
Vice – Chancellor	Prof. Pramod Yewle	vc@bamu.ac.in	0240-2403110/13
Pro-Vice Chancellor	Prof. Shyam T. Sirsat	provc.office@bamu.ac.in	02420-2403222
Registrar	Dr. Jaishri Suryawanshi	registrar@bamu.ac.in	0240-2403333/35
Director Board of Exam and Evaluation	Dr. Yogesh Patil	coe@bamu.ac.in	0240-2403201
Fin. & Account Officer	Shri. Rajendra Madke	foabamu@bamu.ac.in	0240-2403300
Director Sub. Center	Dr. D. K. Gaikwad	subcampus@bamu.ac.in	02472-251800
Deputy Registrar Academic	Mr. I. R. Manza	dyregistrar.acad@bamu.ac.in	0240-2403115
Account Officer	Mr. P. S. Jadhav	accountofficer@bamu.ac.in	0240-2403124
Director Student Development Academic	Dr. Mustajib Khan	Director.studwel@bamu.ac.in	0240-2403132
Post Graduate Section	Mr. V.M. Karhale	pgsection@bamuac.in	0240-2403117/23

Enquiry

PBX Number	0240-2403400, 2400431
General Examination	02420-2403200
Exam & Enquiry / Convocation Unit	0240-2403173
Publication Unit	0240-2403131

Postal Address

**Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University
University Campus, Aurangabad -431 004.
Fax : 0240-2403224**

University Website : www.bamu.ac.in, www.bamu.digitaluniversity.ac

Publisher

***Dr. Jaishri Suryawanshi
Registrar,
Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad.***